PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, PETEK, DNE 8. JUNIJA 1962 ● LETO IV., ŠTEVILKA 157 ● CENA 20 DIN

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 6. OKTOBRA 1944 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JANEZ VIPOTNIK
ODGOVORNI UREDNIK MARJAN JAVORNIK

PRVA IZDAJA

Titove zahvale za voščila

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito se je zahvalil za voščila, ki so mu jih poslali ob rojstnem dnevu zvezni predsednik republike Avstrije dr. Adolf Scherf, kralj Afganistana Mohamed Zaher, kralj Belgije Baudoin, predsednik prezidija Narodnega sobranja LR Bolgarije Dimitar Ganev, predsednik prezidija Češkoslovaške socialistične republike Antonin Novotny, kralj Danske Friderik IX., predsednik republike Gane dr. Kwame Nkrumah, grški kralj Pavel I., predsednik grške vlade Konstantin Karamanlis, predsednik republike Gvineje Sékou Touré, holandska kraljica Julijana, predsednik vlade Indije Džavaharlal Nehru, predsednik republike Indonezije Sukarno, iranski cesar Mohamed Reza Pahlevi, predsednik republike Italije Antonio Segni, predsednik izraelske države Isak Ben Zwi, poglavar države Kambodže princ Norodom Sihanuk, generalni guverner Kanade George P. Wanier, predsednik predsedniškega sveta LR Madžarske Istvan Dobi in predsednik madžarske revolucionarne kmečko-delavske partije Janos Kadar, predsednik Prezidija Velikega narod. hurala Mongolske ljudske republike Ž. Sambu, predsednik državnega sveta DR Nemčije Walter Ulbricht, kralj Norveške Olaf V., predsednik norveške vlade Einar Gehardsen, predsednik Pakistana Mohamed Ajub Kan, predsednik Državnega sveta LR Poljske Aleksander Zawadski, predsednik Državnega sveta LR Romunije Gheorhgiu Dej, predsednik ministrskega sveta sovjetskih socialističnih republik Nikita Sergejevič Hruščov in predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Leonid Iljič Brežnjev, predsednik ZDA John Kennedy, kralj Švedske Gustav Adolf, predsednik švedske vlade Tage Erlander, predsednik Turške republike Kemal Gursel, predsednik ZAR Gamal Abdel Naser, kraljica Velike Britanije Elizabeta II. in predsednik Demokratične republike Vietnama Ho Ši Minh.

Predsednik Tito se je zahvalil za voščila tudi bivšemu britanskemu premieru Winstonu Churchillu in generalnemu sekretarju Komunistične partije Italije Palmiru Togliattiju.

USTAVNA KOMISIJA. Z včerajšnje seje ustavne komisije, ki jo je vodil predsednik komisije Edvard Kardelj.

S SEJE SKUPŠČINSKEGA ODBORA ZA PRORAČUN REPUBLIŠKEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV LRS

Ukrepi za varčevanje

LJUBLJANA, 7. jun. Na današnji skupni seji odbora za proračun republiškega zbora in zbora proizvavcev je bila na dnevnem redu obravnava in sklepanje o predlogu zakona o dopolnitvi zakona o proračunu LR Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1962.

Predlog je na skupni seji obrazložil predstavnik Izvršnega sveta Matija Maležič, ki je poudaril nujnost, da na osnovi ukrepov zveznega in republiškega Izvršnega sveta vskladimo proračunsko poslovanje in potrošnjo z dejanskim položajem. Pričakujemo namreč, da bomo letos ustvarili za okr. 2 milijardi manj dohodkov, kot smo predvideli, in približno za toliko naj bi omejili tudi proračunsko potrošnjo. Če je ta številka ustrezna, je za sedaj še težavno ocenjevati, kajti izboljšanje gospodarskega položaja je močno odvisno od doslednjega izvajanja ukrepov. Izvršni svet meni, da bi bilo sedaj nesmotrno skušati položaj dokončno urediti, ker bodo to opravili po potrebi z rebalansom v zadnjem četrtletju. Sedaj je aktualno, da sprejmemo zadevni odlok, s katerim Ljudska skupščina pooblašča Izvršni svet, da sme omejevati proračunsko potrošnjo v skladu z dotekajočimi dohodki, kot je to uredil tudi Zvezni izvršni svet.

Izvršni svet predlaga, da bi zakon o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1962 dopolnili tako, da bi mu dodali novi člen, ki se glasi: Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republi-

● Nadaljevanje na zadnji strani

GOVOR SIRSKEGA PREMIERA AZMEHA

Obsodba desnice

Predlog o federaciji med Egiptom, Sirijo in drugimi arabskimi državami

BEJRUT, 7. jun. (Tanjug). Sirski premier Azmeh je včeraj v govoru po radiu Damask odkrito opozoril na težave, na katere trenutno zadeva Sirija. Opozoril je tudi na pritisk, ki ga izvajajo na vlado in ki jo ovira pri izpolitvi osnovnih nalog — uresničitvi politike arabske enotnosti in obnovitvi demokratičnega življenja v državi.

Azmeh je dejal, da jih pri tem zelo ovira blok separatistov in reakcionarjev. Prav tako so v Siriji in izven nje nekateri krogi, ki teže za tem, da ovirajo napore vlade in pahnejo Sirijo v nove težave.

Sirski premier je zlasti ostro obsodil skupino bivših desničarskih poslancev, ki zahtevajo obnovitev parlamenta, razpuščenega po preobratu z dne 28. marca. Poudaril je, da ta poskus izpostavlja Sirijo novim nevarnostim.

Azmehovo opozarjanje na te težave in predloge, naj bi ustanovili federacijo med Egiptom, Sirijo in drugimi arabskimi državami, sta izraz njegovega prizadevanja, da bi ohanil svojo vlogo posredovavca, ki teži za pomiritvijo duhov v Siriji in skuša najti pot do trajnejših rešitev.

Azmeh je v svojem govoru posebej poudaril, da je unija z Egiptom nacionalna potreba in da je to realistična politika, ki jo narekujejo aktualne razmere arabskih držav. Neogibno je, da je unija z Egiptom prvi korak k splošni uniji, ki jo želijo vse druge arabske države. Zavzel pa se je za to, da bi proučili vprašanje arabske enotnosti, tako da bi bila arabska federalna unija usklajena z različnimi pogoji v arabskih državah.

Premier Azmah je govoril po vrsti posvetovanj s člani vlade in drugimi osebnostmi. Posvetovanja se še nadaljujejo. Predsednik Nazem El Kudsi je v stikih z voditelji glavnih političnih frakcij Sirije in pričakujejo, da bo v kratkem tudi on povedal svoje mnenje o sedanjem kočljivem položaju Sirije.

Seja komisije za ustavna vprašanja

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Komisija za ustavna vprašanja, ki je imela že včeraj dve seji in ki ji predseduje Edvard Kardelj, je danes dopoldne in popoldne razpravljala o osnutku nove jugoslovanske ustave.

AMERIŠKI SENAT O UKINITVI POMOČI POLJSKI IN JUGOSLAVIJI

N.Y. TIMES: „TRIUMF NOROSTI“

Na pobudo desničarskih senatorjev je ameriški senat sprejel amandma o ukinitvi pomoči »komunističnim« državam — Ameriška vlada bo skušala ovreči ta sklep

WASHINGTON, 7. jun. (Tanjug.) — Ameriški senat je sinoči izglasoval sklep o »ukinitvi ameriške pomoči komunističnim državam«. Kakor poročajo tuje agencije, je bil sklep senata, ki še ni dokončen, ker ga mora odobriti tudi predstavniški dom ameriškega kongresa, sprejet na pobudo republikanca Proxemira in demokrata Lauscheja.

Neposredno pred glasovanjem o amandmaju senatorja Lauscherja je svetnik predsednika ZDA za mednarodna vprašanja Bundy poslal pismo senatorjem, v katerem je zahteval, naj ne sprejmejo tega sklepa.

Republikanec Proxmire iz Wisconsina je, kakor poroča AP, predlagal, da bi v zakon o ameriški pomoči vnesli amandma o ukinitvi pomoči v hrani Jugoslaviji. Preden je senat začel glasovati, je demokrat Lausche iz Ohia predlagal drug amandma, s katerim bi »prepovedali sleherno pomoč komunističnim državam, vštevši prodajo kmetijskih presežkov Jugoslaviji«. Senat je sprejel ta amandma s 57 glasovi proti 21.

V pismu, ki ga je v imenu Bele hiše poslal senatorjem svetnik predsednika Kennedyja, Bundy, je rečeno, da bi sprejetje omenjenega sklepa onemogočilo ZDA, da bi v prihodnjem finančnem letu nudile pomoč Jugoslaviji v višini 10 milijonov dolarjev.

Kakor poroča AFP, je State Department, ameriško zunanje ministrstvo, sinoči takoj po glasovanju v senatu obsodil ta sklep, ki revidira ameriško gospodarsko politiko do Jugoslavije, Poljske in drugih držav. Nekaj ur po glasovanju v Senatu je State Department izročil novinarjem izjavo državnega sekretarja Deana Ruska, ki se glasi:

»Sodim, da je današnja akcija senata zelo nesrečna, kar zadeva prihodnje ukrepe ameriške vlade«.

Ni izključeno, da bo o tem morda nekaj dejal tudi predsednik Kennedy na svoji tiskovni konferenci. Izjava predstavnika za tisk Bele hiše kaže, da si bo vlada ZDA prizadevala, da Lauschejev amandma ne bo prišel v končno besedilo zakona o pomoči tujini za prihodnje finančno leto. Čeprav ni verjetno, da bi senat pod pritiskom vlade lahko sam spremenil svoj sklep, nudi parlamentarna procedura možnosti, da bi razveljavili izglasovani amandma.

Kakor poudarja USIS, sklep senata še ni izvršen, ker se mora s spremembami, ki so jih senatorji vnesli v vladni načrt zakona o pomoči tujini, strinjati tudi predstavniški dom. Če bi se verdji zakona, sprejeti v senatu in predstavniškem domu razlikovali bo potem to zadevo obravnaval skupni odbor, ki ima nalogo vskladiti besedila vladnih zakonskih načrtov.

Predstavnik za tisk Bele hiše Pierre Salinger je danes izjavil, da je »povsem realno pričakovati, da bo skušala vlada spremeniti včerajšnji sklep senata« o ukinitvi sleherne pomoči Jugoslaviji in Poljski oziroma katerikoli državi »s komunistični ali marksistično obliko vlade«. V telefonskem razgovoru z dopisnikom Tanjuga je Salinger izjavil, da pismo svetnika Bele hiše za mednarodna vprašanja Bundyja, poslano senatorjem, »izraža stališče predsednika Kennedyja«.

Avtor amandmaja republikanec Proxmire in znani senatorji skrajne desnice so v razpravi pred glasovanjem ponavljali fraze o »jugoslovanskem diktatorskem režimu«, govorili o znamenjih »čedalje tesnejšega zbliževanja med Beogradom in Moskvo v zadnjem času« in izrekali še druge stereotipne napade na Jugoslavijo. To vzdušje je izkoristil demokratski senator Lausche, o katerem je znano, da je protijugoslovansko razpoložen. lastnim amandmajem, da bi Ta je dopolnil predlog z lastnim amandmajem, da bi ukinili sleherno pomoč »državam s komunističnim ali marksističnim režimom«.

Po kratki debati je bil amandma sprejet v tej Lauschejevi formulaciji. Čeprav je Lausche govoril o Jugoslaviji in Poljski, menijo tukajšnji opazovalci, da ta sklep meri tudi na pomoč Gvineji, Gani, Britanski Gvajani in da bi utegnil pomeniti uvod v ukinitev pomoči ZDA še nekaterim drugim azijskim in afriškim državam.

Plenarna debata o pomoči tujini se bo začela v predstavniškem domu čez dva tedna.

V komentarju o sklepu senata piše današnji »New York Times«, da je to »triumf norosti«. Ko poudarja, di je amandma o ukinitvi »pomoči komunističnim državam«, dejansko »predvsem usmerjen proti Jugoslaviji«, časopis piše, da »včerajšnja rerazumna akcija senata ni pot, po kateri bi si ZDA lahko pridobile ugled v svetu ali porazile komunizem, na katerem koli mestu«.

OSVOBODILNO GIBANJE V ANGOLI

Dotok izurjenega kadra

Angolski uporniki uporabljajo sodobno oborožitev v bojih s Salazarjevimi četami

LEOPOLDVILLE, 7. jun. (Tanjug). Portugalske oblasti so uradno priznale, da angolski uporniki uporabljajo v čedalje večjem obsegu moderno oborožitev v spopadih s Salazarjevimi četami.

V sporočilu, ki so ga sprejeli v Leopoldvillu, sporočajo oblasti v Luandi, da so angolski uporniki večkrat napadli s strojnicami vojaške konvoje in patrulje na cestah med Toto in Belo Monteirom. Po tem sporočilu so uporniki oboroženi z avtomatskimi puškami in strojnicami v mnogo večji meri kot preje, ko so razpolagali samo z orožjem, ki so ga zaplenili kolonialističnim vojaškim silam.

Portugalske vojaške enote in letalstvo so začele z obsežnimi operacijami, da bi ublažile pritisk ofenzivnih premikov upornikov na raznih področjih severne Angole, kakor tudi v okolici glavnega mesta Luande. Potnikom so svetovali, naj potujejo po cestah samo v spremstvu vojaških enot. Tako je cestni promet med raznimi pokrajinami Angole dejansko v zastoju.

Iz portugalskih virov se je svedelo, da uporniške sile vedno bolj uporabljajo moderno vojaško taktiko v napadih na kolonialne vojaške enote. To razlagajo s stalnim pritokom novega kvalificiranega vojaškega kadra, in sicer s tečajev, ki jih imajo na osvobojenem ozemlju ali v tujini.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA V ŽENEVI

Najdaljše zasedanje

ŽENEVA, 7. jun. (Reuter-AFP). — Danes je bilo v Ženevi doslej najdaljše zasedanje konference komiteja OZN za razorožitev. Na konferenci so govorili predstavniki več držav. Kakor poroča AFP, je indijski predstavnik Artur Lal podprl stališča Sovjetske Zveze kar zadeva prepovedi atomskih poskusov, hkrati pa je kritiziral nekatere argumente britanskega predstavnika Godberja v zvezi z jedrsko razorožitvijo. Na tem zasedanju, ki je trajalo štiri ure, sta govorila tudi predstavnika Sovjetske Zveze in ZDA.

Prvi govornik na zasedanju je bil šef sovjetske delegacije Valerijan Zorin, ki je odklonil predloge zahodnih držav o sestavi neke skupine strokovnjakov, ki naj bi proučili problem verifikacije jedrskih orožij. — Po njegovih besedah Sovjetska zveza ne sprejema tega zahodnega predloga zaradi tega, ker se razlike stališč obeh strani kažejo prav na tem predlogu. Na izjavo Zorina je odgovoril britanski predstavnik, ki je dejal, da Zorinova izjava ne daje upanja. Po njegovih besedah izjava Zorina pomeni, da Sovjetska zveza odklanja odbor ekspertov, ki bi se ukvarjal z verifikacijo jedrskih orožij. Ponovno je posredoval indijski delegat Lal in predložil, naj konferenca prouči to vprašanje na neuradnem zasedanju.

Za Zorinom je govoril šef ameriške delegacije Arthur Dean, ki je v daljšem govoru dejal, da bi bilo »katastrofalno«, če bi ženevska konferenca ne dosegla uspeha. Ko je govoril v glavnem o načinu zaščite miru v svetu po sklenitvi sporazuma o razorožitvi in končanem procesu razorožitve, je Dean pozval vse države, ki sodelujejo na konferenci, naj sprejemejo jurisdikcijo mednarodnega sodišča kot arbitra v mednarodnih pravnih sporih. Dean je prav tako pozval države — udeleženke, da podprejo ne samo sporazum o razorožitvi, temveč tudi, da nudijo vso pomoč mednarodni organizaciji za razorožitev.

Poziv na predajo

Džakarta, 7. jun. (Antara.) Voditelj indonezijskega uporniškega gibanja »Darul Islam« Kartosuvirdžo, ki se je po več letih upornštva nedavno vdal indonezijskim oblastem, je pozval svoje pristaše, naj se predajo vladnim silam. Pozval jih je po komandantu uporniškega glavnega štaba Mohamedu Dardi, ki je takoj sporočil poziv uporniškim enotam v gorah in džungli. Darda je izrazil prepričanje, da se bodo vdali skoro vsi uporniki.

V sporočilu o tem je tudi rečeno, da je Kartosuvirdžo ukazal svojim odredom, naj se nehajo bojevati zoper indonezijsko vojsko na dan 4. julija letos

POGAJANJA O KOALICIJSKI LAOŠKI VLADI

Sestanek treh princev

Suvana Fuma je izjavil, da so se trije princi v načelu sporazumeli o razdelitvi resorjev

VIENTIAN, 7. jun. (Reuter). Laoški premier Suvana Fuma, voditelj gibanja Patet Lao Sufanuvong in šef desničarskega režima Bun Um so se davi sestali v Dolini vrčev, da bi se pogajali o ustanovitvi koalicijske laoške vlade.

Pogajanj se udeležujejo tudi minister za informacije laoške vlade Folsena, generalni sekretar gibanja Patet Lao Fumi Vongvičit in general Bun Umove vojske Fumi Nosavan.

Predsednik zakonite laoške vlade Suvana Fuma je danes v Dolini vrčev v srednjem Laosu izjavil, da so se trije laoški princi v načelu sporazumeli o razdelitvi notranjega in obrambnega resora v bodoči koalicijski laoški vladi. Suvana Fuma je to izjavil po prvem sestanku treh laoških princev, ki naj bi se na sedanjih razgovorih sporazumeli o razdelitvi ministrskih resorov v bodoči koalicijski vladi.

Prejšnja pogajanja treh princev so doživela neuspeh, ker je desničarski premier Bun Um enostransko postavil pogoj, naj mu dodelijo notranji in obrambni resor, čeprav so se bili prej sporazumeli, da bodo te resore vodili ministri, ki jih bo imenoval Suvana Fuma.

ZADNJE DEJANJE OASOVSKEGA DIVJANJA

Alžirska univerza v plamenih

Pol milijona izvodov znanstvenih knjig zgorelo v Alžiru — Teroristi ubili letos 5370 in ranili 11.000 ljudi

ALŽIR, 7. jun. (AFP-AP). Teroristi OAS so davi začeli na alžirskih ulicah divjaško kampanjo zločinov in brutalnih umorov. V zgornjih jutranjih urah so ubili štiri Alžirce. Tri so ubili iz avtomobila, ki je krožil po ulicah mesta, v predmestju Husein-Dej, kjer so streljali na skupino alžirskih delavcev, enega Alžirca pa so ubili v središču mesta. Danes opoldne so oasovci zažgali univerzitetno poslopje v središču Alžiru. Malo pozneje so zanetili še dva požara v predmestju El Biar.

V univerzitetnem poslopju so eksplodirale tri fosforne bombe, potem pa je ogenj naglo zajel celotno poslopje. AFP poroča, da je bilo v univerzitetni knjižnici najmanj pol milijona izvodov znanstvenih knjig, ki so v glavnem vse zgorele v tem požaru. Boje se novih eksplozij v gorečem poslopju. Gasilci so intervenirali pozneje in omejili ogenj šele po dveh urah.

Agencija Reuter poroča, da je več sto evropskih priseljencev posmehovaje opazovalo iz bližnjih poslopij in ulic požar, ki je uničil »OAS spodkopava zadnje možnosti za pomiritev z Alžirci«.

Povečani teror oasovcev se je začel po sinočnji piratski oddaji, v kateri so šefi OAS pozvali teroriste, naj »obnovijo aktivnost« in začno požigati in uničevati javne in gospodarske objekte. Že sinoči je v raznih delih mesta Alžira zagrmelo šest eksplozij, medtem ko je skupina desetih terористov, oblečenih v padalske uniforme, zažgala poštno hranilnico v predmestju Alžira. V mestu Böneu je sinoči eksplodiralo sedem plastičnih min, od teh dve v poslopju policijske postaje, ena eksplozija pa je uničila bencinsko črpalko.

AFP objavlja uradno sporočilo začasne alžirske oblasti o ukrepih za zatiranje oasovskega terorizma. Kot je rečeno v sporočilu, so včeraj v Oranu po dveurnem streljanju uničili odred teroristov. Sedem oasovcev je bilo ubitih, pet pa so jih ujeli. Oasovski odred so uničili tudi na področju Mostaganema, kjer je bilo zadnje dni več diverzij. Ujeli so sedem teroristov. V spopadu sta padla dva Alžirca, pripadnika lokalnih varnostnih sil.

V mestu Alžiru so alžirske sile ob podpori francoskih vojaških enot med prelskavami zaplenile večjo količino orožja, skritega po zapuščenih stanovanjih kolonov.

Po nepopolnih podatkih so teroristi letos ubili okrog 5370 in ranili kakih 11.000 ljudi.

Zahodne agencije poročajo, da so v Parizu davi usmrtili dva oasovca, ki sta lani ubila policijskega komisarja v Alžiru.

Agencije poročajo, da je vpliv OAS med evropskimi priseljenci čedalje manjši. Priseljenci se nočejo udeležiti oasovskemu izsiljeva-

●● Nadaljevanje na zadnji strani

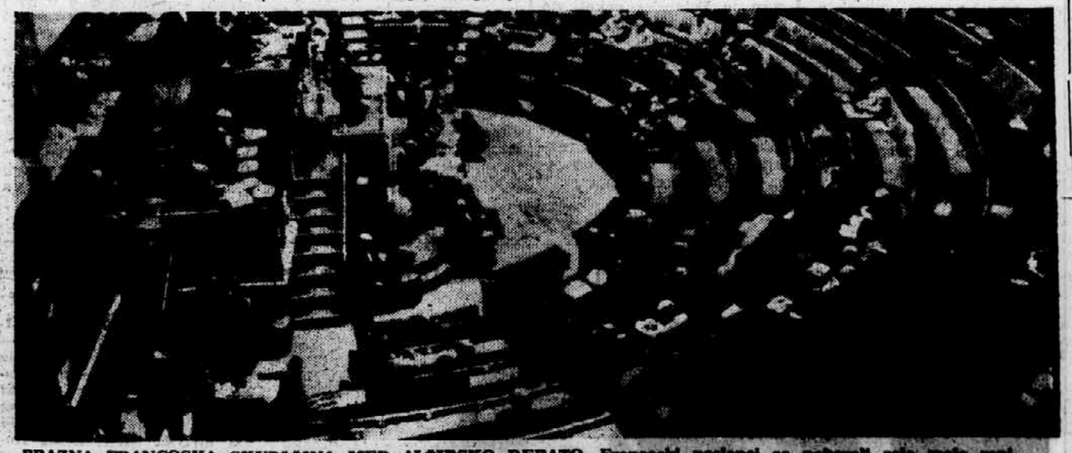

FRAZNA FRANCOSKA SKUPŠČINA MED ALŽIRSKO DEBATO. Francoski poslanci so pokazali zelo malo zanimanja za razpravo o vladni politiki do Alžirije: večina poslanskih sedežev je bila prazna.

GOSPODARSKI POSVET V SOFIJI

KRITIKA RAZSIPNOSTI

SOFIJA, 7. jun. (Tanjug.) Sofijski tisk poroča, da je bilo tu pred tremi dnevi posvetovanje partijskih in gospodarskih voditeljev o perečih gospodarskih problemih. Na posvetovanju, ki ga je sklical politbiro CK BKP, je prvi sekretar CK Todor Živkov prebral referat, v katerem je poudaril, da so v prvih štirih mesecih tega leta presegli plan industrijske proizvodnje za 1,8 %, toda nekatera podjetja niso izpolnila lanskih nalog. Zlasti zaostajajo podjetja barvne metalurgije, rudniki črnega premoga, industrija cementa, stekla, porcelana in tovarne za predelavo kože ter lesna industrija. Živkov je navedel, da prejema dotacije od države 200 tovarn.

Poudaril je, da morajo biti voditelji najstrože osebno odgovorni za preseganje investicijskih skladov, in napovedal, da bodo gradnjo nekaterih objektov kapitalne izgradnje, predvideno za letos, odložili, tako da bi izkoristili sredstva za nujnejše stvari.

Živkov je kritiziral podjetje in ustanove, ki kupujejo luksuzne avtomobile, televizijske in radijske sprejemnike in pohištvo. Napovedal je, da bodo zmanjšali dotacije nekaterim ustanovam. Rekel je tudi, da je treba odločno ukrepati proti zadrugam, ki ne izpolnjujejo svojih kvot obveznega odkupa, pridelke pa prodajajo drugim po višjih cenah.

● BONN

»Frankfurter Allgemeine Zeitung« piše, da je notranje ministrstvo pokrajinske vlade Baden-Württemberg izdalo odredbo, da je treba »jugoslovanske ustave postaviti pod posebno zaščito policije«. List piše, da so to odredbo sprejeli po incidentu na mednarodnem sejmu v Friedrichshafenu. Kot je bilo že objavljeno, so neznanci dvakrat raztrgali jugoslovansko ustavo na razstavišču jugoslovanskih podjetij na sejmu

● NEW YORK

Vrsta delegacij v OZN je ugodno sprejela in podprla izjavo vršilca dolžnosti generalnega sekretarja U Tanta na zadnji tiskovni konferenci, na kateri je odločno nastopil proti vsem atomskim eksplozijam, zlasti pa v velikih višinah. Delegacije izvenblokovskih držav poudarjajo, da je U Tant izrazil splošno vznemirjenost in zaskrbljenost zaradi nadaljevanja in napovedi novih atomskih poskusov.

● ŽENEVA

Sovjetski predstavnik v trojnem pododboru za prepoved atomskih poskusov Carapkin je izjavil, da atomski naboj, ki je padel v Pacifik po neuspelem poskusu ZDA, da bi izvedle eksplozijo v velikih višinah, pomeni nevarnost za življenje ljudi. Bomba, ki je padla v morje v bližini otoka Johnstona, naj zastruplja pacifiško vodo in ogroža življenje morskih živali. Obtožil je zahodne države zaradi »agresivne politike«.

● KAMPALA

Predstavniki Zanzibara so zahtevali ponovno podporo OZN v prizadevanjih, da bi njihova dežela dobila neodvisnost do konca leta. Na seji posebnega odbora OZN za uveljavljanje deklaracije o dekolonizaciji — odbor navaja v Dar Es Salaamu — je govoril predstavnik ministrstva za zunanje zadeve Zanzibara Amir Abdulla. Rekel je, da protestirali zaradi in zavlačevanja [illegible] Pozabo zahtevajo neodvisnost že leto.

redko kulturno pridobitev te dežele, ki jo spremenil v štiri goreče stene.

AP navaja v svojem poročilu, da demonstranti proti alžirske univerze najbolj očitno dokazuje, da si oasovski teroristi prizadevajo uničiti prvi center, da [illegible] Alžirije v [illegible] in [illegible] Alžiru.

Medtem oblasti so danes objavile, da so oasovski teroristi podtaknili zažigalne bombe in zanetili požare v [illegible] El Biar.

Predstavnik [illegible] oblasti v Rocher-Noiru je dejal, da

Kairska konferenca in svetovna javnost

Gospodarska konferenca razvijajočih se držav je pred durmi. Začela se bo čez mesec dni v Kairu. Seznam udeležencev še ni zaključen. Po razpoložljivih podatkih je doslej prijavilo udeležbo 35 držav, pričakujejo pa, da se bo to število še povečalo.

Ne le zaradi široke sestave te mednarodne konference, ampak predvsem zaradi svojih ciljev in vsebine vzbuja konferenca pozornost svetovne javnosti. Širok odmev, ki ga vzbuja konferenca, še preden se je začela, je razumljiv. Na konferenci bodo razpravljali o deformacijah v mednarodnem gospodarskem sodelovanju in o težavah, na katere zadevajo razvijajoče se države.

Mirno lahko rečemo, da svetovna javnost v glavnem pravilno ocenjuje cilje kairskega posvetovanja. Dejanske namene kairskega zborovanja so razumeli tudi v državah, ki pripadajo gospodarskim integracijam. Tu in tam pa se vendarle najdejo komentarji in ocene, ki popačeno prikazujejo značaj konference. Nekateri listi in osebnosti trdijo, da je namen konference ustanoviti »tržišče nevtralcev«. Taka ugibanje so seveda blokovska in sodijo v namerno neresnično prikazovanje. Kajti logika stvari je naslednja: nerazvite države se ne morejo opredeliti za gospodarsko zabubljenje sveta, če je takšno negativno gibanje v popolnem nasprotju z enakopravnim sodelovanjem in z njihovimi življenjskimi nacionalnimi interesi. Ta resnica ima tako ekonomsko kot politično vsebino. Dozdevno ustanavljanje »tržišča nevtralcev« je torej skonstruirana in zlonamerna ideja, ki je ni moč najti v pripravljenem gradivu kairske konference, ampak samo v glavah tistih, ki jim je akcija razvijajočih se držav napoti.

Sicer pa je bilo objavljenih veliko člankov — na raznih koncih sveta — iz katerih lahko »nepoučeni« zvedo, kakšni so dejanski cilji gospodarske konference razvijajočih se držav. Zelo jasen je na primer vplivni brazilski list »Ultima ora«, ki piše: Poglavitni cilj srečanja v Kairu je, »najti oblike za razširitev svetovnega gospodarskega sodelovanja v enakih pogojih«. List pripomnja, da ne gre za ustanovitev kakega »tretjega bloka«, ampak za »razumno politiko proti širjenju hladne vojne na področje gospodarskih odnosov«.

V komentiranju konference pa — spet sporadično — nastajajo nejasnosti ali bolje rečeno vprašanje: ali za probleme, ki jih bodo obravnavali na kairskem zborovnju, ni dovolj gospodarska konferenca, ki bo pod okriljem OZN?

Dejstva s tem v zvezi so znana.

Na podlagi resolucije Generalne skupščine OZN iz lanskega decembra, je generalni sekretar U Tant anketiral vse države, članice svetovne organizacije, z vprašanjem, ali se strinjajo s tem, da bi organizirali mednarodno gospodarsko konferenco. Veliko držav je odgovorilo pritrdilno. Jeseni bo Generalna skupščina sklepala o tem in po vsej priliki bo konferenca prihodnje leto.

Vedeti je treba, da so dale pobudo za to konferenco prav razvijajoče se države s konkretnimi predlogi na lanskem zasedanju Generalne skupščine. Pred tem pa so izvenblokovske države sprožile tako pobudo na beograjski konferenci.

Kairsko zborovanje bo prispevalo k temu, da se bosta njen pomen in učinkovitost povečala, ker bo ta forum imel vnaprej pripravljene smotrne pobude za zboljšanje enakopravnega mednarodnega gospodarskega sodelovanja. Takšne pobude je moč dobro formulirati na kairskem zborovanju.

R. BAJALSKI

IZJAVA MINISTRA ZAR EL KAJSUNIJA

Proti škodljivi politiki gospodarskih blokov

Udeležbo na gospodarski konferenci v Kairu je doslej uradno potrdilo 27 držav

KAIRO, 7. jun. (Tanjug). Minister za nacionalno gospodarstvo ZAR Moneim el Kajsuni je izjavil, da bo gospodarska konferenca razvijajočih se držav v Kairu letos sredi julija. Ko je govoril o pomenu te konference držav, ki niso v zaprtih gospodarskih blokih, je rekel, da bodo njikovi predstavniki podrobno proučili, kako bi lahko razvijajoče se države skupno kljubovale negativnim posledicam politike gospodarskih blokov na svetu.

Minister Kajsuni je nadalje dejal, da bodo posebno skrbno proučili nadaljnje zboljšanje trgovinskih odnosov in gospodarskega sodelovanja med razvijajočimi se državami in, kar je prav tako važno, splošno ureditev gospodarskih odnosov med nezadostno razvitimi in razvitimi industrijskimi državami.

Kajsuni je povedal, da je svojo udeležbo na gospodarski konferenci v Kairu doslej uradno potrdilo 27 držav. Rekel je, da bodo posebej obravnavali celotno problematiko gospodarskega razvoja držav, ki se šele razvijajo, probleme investicijske politike in industrializacije, možnosti za ugodne oblike tuje pomoči, sistem komunikacij, zboljšanje gospodarskega, tehničnega in trgovinskega sodelovanja in strokovno izobraževanje kadrov. Na konferenci bodo govorili tudi o tehnični pomoči in drugih problemih, na katere zadevajo posamezne države v procesu svojega razvoja.

Na koncu izjave, ki jo je v celoti objavil današnji »Al Ahram«, je minister Kajsuni dejal, da bodo na konferenci upoštevali izkušnje posameznih držav, ker so lahko nekatere izmed njih na razne načine dragocene za celo vrsto novih osvobojenih držav, ki zdaj napenjajo vse sile, da bi pospešile svoj razvoj in čimprej nadomestile izgube, ki so jih utrpele pod kolonializmom.

List piše, da bo delegacijo ZAR na konferenci vodil minister za nacionalno ekonomijo ZAR Moneim El Kajsuni.

Pakistanska prosvetna delegacija v Sloveniji

Ljubljana, 7. jun. — Včeraj je prispela v Ljubljano pakistanska prosvetna delegacija, ki je na študijskem potovanju po Jugoslaviji kot gost sekretariata Zveznega izvršnega sveta za kulturo in prosveto. Sestavljajo jo namestnik prosvetnega ministra pakistanske vlade dr. Ali, prof. univerze v Rajshanu dr. Husein in direktor politehnične šole v Karačiju Satar. Pakistanski gostje so imeli danes razgovor na sekretariatu sveta za šolstvo LRS, ogledali pa so si tudi muzej NOB in Gradbeni šolski center. Jutri bodo obiskali Tehnično srednjo šolo, Inštitut za fiziko in I. gimnazijo. Pojutrišnjem so v programu razgovori na Univerzi. Delegacija bo zapustila Slovenijo 11. junija.

Bolgarska književnika obiščeta Jugoslavijo

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Prihodnji teden bosta dopotovala v Beograd bolgarska književnika Veselin Josifov Kolev in Atanas Fatinov-Nankov. Prvi je urednik časopisa »Literaturenfront«, drugi pa znani romanopisec.

Delegacija ZŠJ odpotovala v Varšavo

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Danes je odpotovala v Varšavo delegacija Zveze študentov Jugoslavije, ki se bo v glavnem mestu Poljske udeležila IV. evropska študentovske konference od 8. do 10. junija.

OBISK PROSVETNE DELEGACIJE IZ PAKISTANA. Goste iz Azije so sprejeli tudi na sekretariatu sveta za šolstvo LRS. Foto: Švabić

S TISKOVNE KONFERENCE NA SEKRETARIATU ZA INFORMACIJE

Lanska višina cen - osnova novih marž

LJUBLJANA, 7. jun. Sekretariat Izvršnega sveta za informacije je danes pripravil tiskovno konferenco, na kateri je na vprašanja o problematiki določanja marž v trgovinskem prometu odgovarjal državni podsekretar za blagovni promet LRS ing. Miloš Vehovar.

Uvodoma je tovariš Vehovar podčrtal, da bodo predpisom o maržah kmalu sledili še nekateri drugi ukrepi, ki bodo posredno ali neposredno tudi vplivali na cene blaga. Pri tem je mislil na zakon o zatiranju škodljivih pojavov na tržišču, na zakon o evidenci in kontroli cen in na zvezni ter na republiške zavode za spremljanje cen. Vsi ukrepi bodo seveda močno oslabili, če že ne docela odpravili dosedanje dokaj pogoste špekulativne vplive na formiranje cen.

Odredba o določanju marž v trgovini daje le osnovni okvir republiškemu državnemu sekretariatu za blagovni promet in občinskim upravnim organom, da prvi za trgovino na debelo, drugi pa za trgovino na drobno določijo najvišje marže. Tako je republiški državni sekretariat skupno s Trgovinsko zbornico za LRS pripravil poseben odlok, ki bo kmalu objavljen v republiškem uradnem listu. V njem bo upoštevan osnovni smoter zveznega predpisa, da je pri določanju marž pravzaprav bistveno obdržati cene na lanski ravni. Prav zato z maržami tudi niso imeli namena določiti dohodka gospodarskim organizacijam. S takšno politiko naj bi dosegli, da si bodo trgovinske organizacije prizadevale doseči večji dohodek na račun nižjih cen pri proizvajavcih, zlasti pa na račun rabatov in drugih ugodnosti, ki jih dajejo proizvajalci trgovini. Sploh bi bilo koristno in zaželeno, da bi se praksa poslovanja z rabati v prihodnje kar najbolj razširila.

Povprečni maksimalni pribitek na nabavne cene so določili po posameznih blagovnih skupinah. Dopuščajo pa odstopanja navzgor in navzdol. Praktično vzeto bo torej za veletrgovino v naši republiki veljalo prosto oblikovanje marž. Le-te bodo omejene le s predpisom zvezne odredbe, da prodajne cene ne bodo smele biti višje od cen v redni prodaji lanskega decembra. Če pa bi cene le bile višje pa pribitek na nabavno ceno ne bo smel biti večji, kot je znašal v redni prodaji decembra lani oziroma v obdobju pred tem, če decembra redne prodaje ni bilo. Za kmetijske zadruge pa bodo določili najvišje marže v absolutnih zneskih na enoto proizvodov.

Dosti težji in dolgotrajnejši kot v veletrgovini bo postopek določanja marž v trgovini na drobno. Vskladitev na lanskem nivoju bo morala namreč na splošno iti ali na breme proračunskih dohodkov ljudskih odborov (z znižanjem prometnega davka) ali pa na škodo trgovine. Prav zaradi tega bo treba najti dovolj razumne rešitve, saj bi sicer kaj lahko obsodili trgovino, da še naprej ostane v zaostalosti. Kaže pa, da so se tudi občinski upravni organi tako prizadevno lotili dela, da bodo lahko v najkrajšem času zadostili obveznostim, ki jim jih nalagajo predpisi.

F. J.

Nov pravilnik o delitvi dohodka na železnici

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Upravni odbor Skupnosti jugoslovanskih železnic je sprejel včeraj osnutek začasnega pravilnika o ugotavljanju in razdelitvi transportnih dohodkov med železniškimi podjetji. Pravilnik bodo predložili v dokončno odobritev skupščini te skupnosti, ki bo zasedala v drugi polovici junija.

S tem pravilnikom so za razliko od prejšnjega sistema razdelitve transportnih dohodkov našli objektivno merilo za ugotavljanje opravljenega dela.

S tem pravilnikom je vprašanje razdelitve transportnih dohodkov urejeno na doslej najboljši način, zlasti v pogledu večje odvisnosti med poslovnimi rezultati in dohodki vsakega železniškega podjetja.

Plenum farmacevtskih društev

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Plenum Zveze farmacevtskih društev Jugoslavije, ki se bo začel jutri v Subotici, bo obravnaval vpliv razdelitve dohodka na neposredne naloge farmacevtske službe. Predstavniki republiških društev, v katerih je organiziranih kakih 3500 farmacevtov, zaposlenih v blizu 1000 lekarnah, nadalje v laboratorijih, na fakultetah in v industriji, bodo med drugim obravnavali višino osebnih dohodkov v farmacevtski službi, razmerje osebnih dohodkov in skladov, in posebej problem amortizacije skladov.

Trajekt na Hvar

Split, 7. junija. Čez nekaj dni, ko bo zgrajena cesta čez Hvar, bodo upostavili zvezo s trajektom na najožjem delu morske ožine med tem otokom in kopnim. Trajekt bo vozil med južnim rtičem otoka in vasjo Drvenika na kopnem.

Ta teden v »Komunistu«

Marinko Gruić: S seje mestnega komiteja ZK v Zagrebu — »Delo je treba usmeriti v reševanje bistvenih problemov«; Zdravko Mićić: O mednarodnem gospodarstvu — »Znamenja krize ali borzna špekulacija«; Miro Zakrajšek: Delo občinskega komiteja ZK — Ljubljana-Center — »Ostritev odgovornosti«; Pisma »Komunistu« — »Ali se lahko član ZK vzdrži glasovanja?«; Savo Kržavac: Široka družbena akcija za napredek in uspešno delo ustanov za varstvo in vzgojo najmlajših — »Otroci zaposlenih staršev«; Dušan Bilandžić: Pogledi in mnenja — »Slika razpoloženj delovnih kolektivov«; Sveta Djurić: Nekatere ugotovitve iz Ljudske republike Srbije — »Kulturne dejavnosti na vasi«; Ob 20-letnici ustanovitve 4. in 5. proletarske brigade — »Sejavci bratstva, v predhodnici svobode«.

BRITANSKI LABURISTI IN SKUPNI TRG

Strah pred odločitvijo

Tudi med debato v britanskem spodnjem domu se Gaitskell ni opredelil ne za pristop k Skupnemu trgu ne proti njemu

LONDON, 7. jun. (Reuter). Voditelj laburistične opozicije v britanskem spodnjem domu Hugh Gaitskell je sinoči očital britanski vladi, da je pretiravala gospodarske koristi, ki bi si jih zagotovila Velika Britanija s priključitvijo k Skupnemu evropskemu trgu.

Gaitskell je v razpravi, ki se plete o tem problemu, med drugim dejal, da položaj ni tak, da bi govoril proti priključitvi Britanije k SET, da pa prav tako ne govori v prid priključitvi in ne zagotavlja Britaniji od tega velike koristi. Gaitskell je takole obrazložil stališče Laburistične stranke:

»Ljubo nam je, da mnenja za ali proti niso tako močna, da bi morali odločati, ne da bi prej poznali pogoje za priključitev. Zahtevamo, da o tem odločijo glede na pogoje, ko pa se bomo odločali, moramo upoštevati položaj v celoti.«

Gaitskell je potem dejal, da se mu ne zdi čudno, da sta premiera Nove Zelandije in Avstralije hudo vznemirjena zaradi sporazuma, po katerem bodo preference za industrijsko blago iz Kanade, Avstralije in Nove Zelandije, ki ga dobavljajo Veliki Britaniji, ukinjene v začetku leta 1970. Zahteval je trdna zagotovila britanske vlade, da ne bo sprejela dokončnega sklepa o priključitvi k SET pred konferenco premierov držav Commonwealtha, ki bo letos jeseni.

Opozoril je na to, da bi Evropa lahko postala nacionalistična federalna država, ki bi težila po atomski oboroženosti, skratka »tretja velesila«. Rekel je, da bi Britanija morda lahko preprečila tak razvoj, če bi se priključila Skupnemu trgu. Ponovno pa je zahteval pogoj, da Velika Britanija obdrži življenjske stike s Commonwealthom in odnose s cono svobodne evropske trgovine.

Pred Gaitskellom je govoril glavni britanski predstavnik na pogajanjih s Skupnim evropskim trgom Edward Heath, ki je navedel razloge za britansko priključitev k Skupnemu trgu. Med drugim je dejal, da je nedvomno doseženi sporazum o industrijskih proizvodih samo kompromisna rešitev, pri čemer so države SET popustile in so pripravljene upoštevati potrebe Avstralije, Nove Zelandije in Kanade.

Na koncu je Heath poudaril, da bosta morala konferenca premierov Commonwealtha, potem pa britanski parlament proučiti probleme kot del celovite ureditve odnosov med Britanijo in Evropo.

POSVETOVANJE V OKVIRU IV. MEDNARODNEGA LESNEGA SEJMA

Potrebni so hitri ukrepi

V lesni industriji bi s povezovanjem sil lahko dosegli pomembne uspehe – Industrijskemu oblikovanju več pozornosti kot doslej

Ljubljana, 7. junija. Več kot 200 predstavnikov lesne industrije, trgovine, projektantov in predstavnikov raznih združenj se je danes zbralo na strokovnem posvetovanju v Festivalni dvorani, ki ga je v okviru IV. mednarodnega sejma organiziral Svet za lesno industrijo pri Zvezni industrijski zbornici.

Posvetovanje je začel sekretar Sveta za lesno industrijo Stjepan Radić, nato pa se je zvrstilo več referentov. Tako v tipkanih referatih, ki so jih prejeli vsi udeleženci posvetovanja, kot v razpravi, je bilo največ govora o vlogi in pomenu industrijskega oblikovanja v pohištveni industriji, kakor tudi o problemih izvoza in trgovine nasploh. Referati in razprava so pokazali, da je v lesni stroki — pravzaprav v naši pohištveni industriji — stanje vse prej kot rožnato. Po rezultatih neke ankete okrog 83 odstotkov naših podjetij sploh nima nikakršne službe za industrijsko oblikovanje, večina podjetij enostavno kopira — z več ali manj sreče — tuje modele. Nimamo tudi službe, ki bi kontrolirala kvaliteto naših izdelkov, močno primanjkuje sposobnih strokovnjakov za industrijsko oblikovanje.

Čeprav je današnje stanje v tej industriji nezadovoljivo, pa je večina potrdila, da bi lahko dosegli pomembne uspehe, če bi znali povezati razcepljene sile in če bi v lesni industriji uvedli smotrno kooperacijo in specializacijo. Pri tem niti ne bi bile potrebne velike investicije ali gradnja kakšnih gigantskih lesnih kombinatov, marveč bi lahko že s sedanjimi kapacitetami dosegli velike uspehe. Seveda pa ne smemo misliti na izdelovanje pohištva v velikih serijah, marveč lahko dosežemo lepe uspehe predvsem s kvaliteto tudi v manjših serijah, pri čemer pa je treba seveda v industriji nujno uvesti specializacijo in kooperacijo. Pri tem bo treba k sodelovanju pritegniti tudi vso ostalo industrijo, ki spremlja pohištveno, zlasti kemično industrijo (laki, barve), kot tudi kovinsko (okovja). Govorniki so tudi poudarili, da so potrebni hitri ukrepi, kajti takih posvetovanj, kot je bilo današnje, je bilo že precej (pred 3 leti v Zagrebu), vendar vsa dosedanja posvetovanja niso rodila zaželenih sadov. Hitra akcija pa je potrebna tudi zato, ker predstavlja les v naši izvozni bilanci okrog 16 odstotkov, v Sloveniji pa zavzemajo lesni izdelki celo tretjino vsega izvoznega blaga.

Veliko je bilo govora tudi o pomanjkanju strokovnjakov za industrijsko oblikovanje in o podcenjevanju te dejavnosti v lesni industriji. Navzoči so bili mnenja, da bi bilo pametno razpoložljive strokovnjake čimbolj racionalno izkoristiti, nekateri so se tudi zavzeli za formiranje ustreznega znanstvenega instituta, ki bi pomagal pri hitrem reševanju najbolj perečih vprašanj. Predvsem pa je važno, da se čim hitreje povzpne na višjo kvalitetno raven naša celotna pohištvena industrija in da si s skupnimi napori poiščemo nek enoten slog oblikovanja, svojstven za vso jugoslovansko pohištveno industrijo, ki bo hitreje utiral sloves našemu pohištvu na tujih tržiščih.

I. P.

GOSPODARSTVO ZDA

Nov davčni sistem

Ameriški državni dolg bo dosegel 308 milijard dolarjev – Znižanje davkov na dohodek naj bi spodbudilo gospodarstvo

WASHINGTON, 7. jun. (Tanjug). Dolg ZDA v novem proračunskem letu, ki se začne 1. julija, bo znašal 308 milijard dolarjev. To je doslej največji ameriški državni dolg. Proračunski odbor Predstavniškega doma je namreč sprejel predlog predsednika Kennedyja, naj bi najvišjo zgornjo mejo državnega dolga povečali od sedanjih 300 milijard dolarjev na 308 milijard.

To novo povečanje državnega dolga ne vzbuja zaskrbljenosti, potrjuje pa, da se ameriško gospodarstvo letos ne razvija po začrtanem programu. Zlasti je nazadovala investicijska izgradnja, medtem ko v mnogih industrijskih panogah niso izkoristili precejšnjega dela sedanjih proizvodnih zmogljivosti. V posameznih industrijskih panogah je neizkoriščenih tudi nad 50 odst. proizvodnih zmogljivosti.

Kakor kaže, je predsednik Kennedy pripravljen sprejeti vrsto izrednih ukrepov, da bi okrepil nacionalne gospodarske sile. Finančni minister Dillon je zdaj napovedal, da bodo sprejeli načrt o daljnosežnem znižanju davkov na dohodke v letu 1963, tako da bi »močno spodbudili gospodarstvo, zlasti pa povečanje investicij«. To znižanje davkov na dohodek bodo izvedli od »vrha do tal«. Dillon ni povedal, ali bodo znižani tudi davki na profit družb. Dejansko bo to korenita sprememba v ameriškem sistemu davkov na dohodek. Davčni sistem igra izredno važno vlogo v gospodarskem življenju ZDA. Zato lahko te spremembe povzročijo tudi nova gibanja v ekonomiki države.

Ta sklep Kennedyjeve vlade neposredno povezujejo z zadnjimi naglimi preobrati na newyorški borzi.

Razpoloženje velikih magnatov je izrazil predsednik velikega koncerna avtomobilske industrije Henry Ford mlajši. Rekel je, da je »v skrbeh« zaradi tendence vlade, da razširi intervencijo na gospodarskem področju. Pozdravil pa je sklep vlade o spremembah v zakonu o davkih, kar bo vplivalo tudi na stabilizacijo tečajev na newyorški borzi. Razumljivo je, da ta davčni program vlade ne more rešiti osnovnih problemov ameriškega gospodarstva, čeprav bo verjetno vplival na povečanje profitov delodajavcev, s tem pa se bodo povečala tudi sredstva, naložena v razvoj nacionalnega gospodarstva.

IZJAVA PREMIERA ERLANDERJA

LETA 1964 — ŠVEDSKO ATOMSKO OROŽJE?

STOCKHOLM, 7. jun. (Reuter). Švedski premier Tage Erlander je danes izjavil, da bo Švedska v dveh do treh letih lahko proizvajala atomsko orožje.

Švedski premier je odgovarjal na vprašanja dopisnika berlinskega radia v Stockholmu. Rekel je, da Švedska danes nima tehničnih možnosti za proizvodnjo atomskega orožja, leta 1964 pa jih bo že imela. Šele tedaj bo Švedska sklenila, ali bo začela proizvajati atomsko orožje.

Erlander je potem dejal, da bi bila nesreča, če bi več držav imelo atomsko orožje. Pripomnil je, da je slabo že to, da ga imajo velesile.

V zvezi s Skupnim trgom je Erlander rekel, da bo Švedska povzdignila svoj glas, če bo iz političnih razlogov izključena iz te evropske gospodarske grupacije. Menil je, da bi bilo mnogo bolje ustanoviti gospodarsko zvezo vseh evropskih držav, kot pa razdeliti Evropo na posamezne gospodarske grupacije.

Romunski pesnik Argezi pri nas

Bukarešta, 7. jun. (Tanjug). V drugi polovici junija bo odpotoval v Beograd častni predsednik Zveze književnikov Romunije, 82-letni pesnik Tudor Argezi. Prišel bo k nam kot gost Zveze književnikov Jugoslavije. Po ocenah sodobne književne kritike je Tudor Argezi eden od vrhov romunske književnosti; za klasikom Emineskuom je ustvaril najpomembnejša romunska poetična dela.

Z VRHOVNEGA SODIŠČA LRS

Potrjena kazen za uboj

Ljubljana, 7. jun. Franc MOHORKO, star 44 let, je bil zaradi uboja svoje razvezane žene Martine, dne 7. 2. 1962 obsojen pred okrožnim sodiščem v Mariboru na 20 let strogega zapora.

Proti tej sodbi sta se pritožila javni tožilec in obtoženec, vendar je Vrhovno sodišče LRS zavrnilo obe pritožbi, ker se je prepričalo, da nista utemeljeni. Mohorko je živel vrsto let z drugo žensko, s katero je imel tudi več otrok, in je očitno, da je bil vsa ta leta notranje močno razdvojen, kar je vplivalo na njegov že tako zelo surov značaj, ki se je izražal v brutalnem vedenju do številnih otrok iz razvezanega zakona, zlasti pa še do razvezane žene, s katero je živel tudi po razvezi zakona v isti hiši. Pri razdelitvi skupnega premoženja je dobil Mohorko le manjši del posestva, kar je njegovo sovraštvo do bivše žene še poglobilo. Na drugi strani pa je bilo treba upoštevati, da je bil obtoženec priden delavec in dober gospodar in da je preživel hudo mladost. Njegova mati je oktobra 1937. leta zaradi težkih družinskih razmer ubila svojega moža. Mohorko tako ni imel možnosti, da bi doraščal pod dobrim vzgojnim vplivom, zaradi česar tudi pritožbeno sodišče ni izreklo najstrožje kazni.

Sodba Vrhovnega sodišča LRS še ni pravnomočna, ker imata obtoženec in javni tožilec pravico do pritožbe na Zvezno vrhovno sodišče v Beogradu.

Pogojna kazen za poneverbo

Ljubljana, 7. junija. M. V., blagajničarka v Ljubljani, je bila zaradi poneverbe 250.000 dinarjev obsojena pred okrožnim sodiščem v Ljubljani na 8 mesecev zapora.

Na obtoženkino pritožbo je Vrhovno sodišče LRS prvo sodbo spremenilo in ji izvršitev te kazni odložilo za dobo treh let s pogojem, da v tem času ne bo storila novega kaznivega dejanja. Pri tem je upoštevalo mladost M. V., ki ob poneverjanju še ni imela 21 let, da še ni bila kaznovana, zlasti pa, da je vso škodo povrnila, brž ko so poneverbo zaradi vestnega poslovodje odkrili.

s fotokamero po svetu ● s fotokamero po svetu ● s fotokamero po svetu ● s fotokamero

STEWARDESSA AUTHIE PRIPOVEDUJE O NESREČI. — Stewardessa Françoise Authie pripoveduje novinarjem, kako je ostala živa v letalski nesreči na letališču Orly pri Parizu. V tej nesreči je bilo 131 mrtvih. Stewardessa Authie je ena izmed treh potnikov, ki so ostali živi.

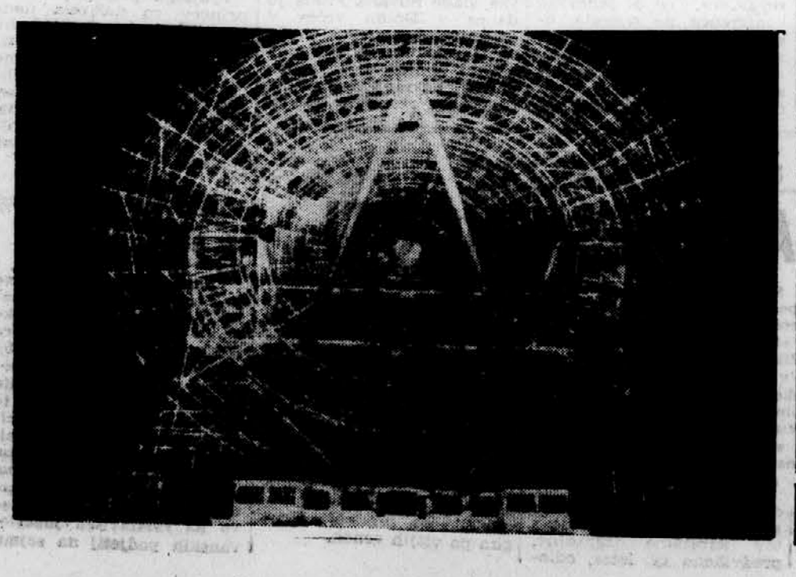

»PAJČEVINA« ZA OPAZOVANJE ZVEZD. Na vrhu griča blizu univerze Stanford v Kaliforniji so zgradili iz jekla in aluminija pripravo, ki jo bodo uporabili za radarsko-astronomske raziskave. S to pripravo, ki bo nosila velik krožnik, bodo raziskovali pline okoli Sonca, Meseca, planetov in v medplanetarnem prostoru. Naprava bo začela delovati proti koncu leta. To nenavadno fotografijo je posnel fotograf Provan ponoči s posebnim širokokotnim objektivom in svetlobno »puško«.

OB RAZŠIRJENIH SEJAH OBČINSKIH ODBOROV SZDL

Z razpravo med proizvajavce

V sedanjem svežem ozračju boja zoper birokratska izmaličenja in gospodarske težave se delovni ljudje mnogo bolj kot doslej zanimajo za odnose in gospodarjenje v posameznih podjetjih in ustanovah družbenih služb. Ljudje zahtevajo, da postane delo podjetij in ustanov kolikor moči javno ne samo za kolektive, marveč tudi navzven v komuno. V pojmovanju ljudi se namreč čedalje bolj jasno oblikuje vloga komune kot osnovne politično teritorialne organizacije samoupravljanja oziroma skupnosti, v kateri se usklajujejo odnosi med proizvodnjo in potrošnjo ter individualni in kolektivni interesi.

Ob tem se hkrati povečuje vloga občinskih organizacij Socialistične zveze. To potrjuje življenje. Medtem ko so do nedavnega mnoge organizacije SZDL delovale skoraj izključno na področju potrošnje., proizvodnih vprašanj (zlasti industrije) pa navadno niso obravnavale in so se z njimi ukvarjali predvsem sindikati, se zdaj stvari spreminjajo. Te dni obravnavajo občinski odbori SZDL skupaj s sindikalnimi sveti gospodarjenje v prvih letošnjih mesecih in v okviru tega tudi notranjo delitev dohodka. Množijo se primeri, da tudi krajevni odbori SZDL samoiniciativno sklicujejo zbore članstva in tribune občanov, ki razpravljajo o gospodarjenju ter upravljanju v podjetjih in družbenih službah (n. pr. v koprskem in ljubljanskem okraju). O povečanem zanimanju občanov za probleme proizvodnje priča tudi to, da so se nedavnih razširjenih sej nekaterih občinskih odborov SZDL udeležili ponekod (denimo v goriškem okraju) tudi ljudje, ki sicer niso bili izrecno povabljeni.

Spričo tega imajo občinske organizacije SZDL še večjo odgovornost pri volivanju na družbeno ekonomsko dogajanje v komunah. Nalogam pa bodo lahko kos le tiste organizacije, ki imajo jasen vsebinski koncept za kompleksno urejanje problemov na posameznih področjih in za razvijanje komune kot celote.

V boju zoper gospodarske težave in birokratska izmaličenja v družbenih odnosih, na katera so opozorili sklepi Izvršnega komiteja CK ZKJ, tovariš Tito v svojem splitskem govoru in tovariš Kardelj v ekspozeju na nedavnem zasedanju Zvezne ljudske skupščine, se usmerjamo predvsem na dve poglavitni nalogi: na povečevanje proizvodnosti dela ter na krepitev socialističnih odnosov na osnovi delavskega in družbenega upravljanja. Spričo spoznanja, da je tu ključ za odpravljanje negativnih pojavov, se že polega prvotna ihtavost, enostranskost, posplošena in poenostavljena razprava ter kritika nekaterih slabosti in nepravilnosti. Politične organizacije, organi upravljanja in ljudski odbori se lotevajo poglobljenih, perspektivnejše zastavljenih akcij in že tudi konkretnih ukrepov.

Toda ta prizadevanja gredo nedvomno bolj gladko od rok v tistih komunah, kjer so že uspeli oblikovati vsebinski koncept celotne akcije. To vsaj deloma lahko potrdita primera iz dveh sosednih občin: tržiške in kranjske. Občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet v Tržiču sta na skupni seji dokaj izčrpno izluščila poglavitna vprašanja in nakazala smer za njihovo urejanje. Pičla razprava na razširjeni seji občinskega odbora SZDL Kranj, ki se je le bežno povrhu dotaknila nekaterih pomembnih problemov, pa je pokazala, da to občinsko politično vodstvo še ni uspelo povsem izdelati koncepta za urejanje problemov na področju gospodarjenja.

Na pomanjkljive koncepte v nekaterih komunah opozarjajo dalje posamezna združevanja podjetij, o čemer so tudi razpravljali na razširjenih sejah občinskih odborov SZDL. Zadnji čas se številni kolektivi odločajo za združitev, če vidijo v tem možnosti, da povečajo proizvodnost, da bi se laže uveljavili na zunanjem trgu in podobno. Ob takih pozitivnih težnjah pa so tudi primeri, ko občinski organi silijo posamezne kolektive v združevanje predvsem zato, da bi se na tak način odkrižali slabih podjetij, kar pa je lahko samo navidezna, začasna rešitev.

Nezadostno izdelano politiko je ponekod čutiti tudi pri urejanju notranje delitve dohodka. V nekaterih občinah si obetajo, da bodo preprečili nadaljne ekscese s tem, da za vsa podjetja in zavode v občini določijo spodnjo in zgornjo mejo osebnih dohodkov. Vprašanje pa je, ali bo tal togi okvir zagotovil delitev dohodka po dejanskem delu. V mnogih komunah zelo pozorno vsklajujejo strokovno delo občinske komisije za izvajanje načel o delitvi dohodka z akcijo političnih organizacij. Vendar pa so tudi taki primeri, ko se teh nalog lotevajo samo z ukrepi strokovnega značaja, komisija pa nima zadostne moralne politične opore zbora proizvajavcev in političnih organizacij. V podjetjih se potem naslanjajo zgolj na avtomatizem formule za delitev čistega dohodka. Zato se jim zdi odveč, da bi o teh problemih razpravljal celoten kolektiv. Če računovodja ugotovi, da so — po formuli — kolikor toliko pravilno delili, se s tem že zadovoljijo, ne proučijo pa svojega gospodarjenja v celoti. Nasprotno pa tudi zgolj politično propagiranje, brez ustreznih strokovnih posegov, ne more roditi večjih rezultatov.

Tu in tam pojmujejo delo komisij kot kampanjo. Izkušnje pa dovolj opozarjajo na to, da morajo v prihodnje tudi vodstveni organi komun, zlasti zbori proizvajavcev stalno, sistematičneje kot doslej spremljati to problematiko. Ta naloga izvira iz vloge komune pri razvijanju proizvajalnih sil in socialističnih odnosov.

O notranji delitvi dohodka in drugih aktualnih družbeno ekonomskih vprašanjih razpravljajo za zdaj ponekod le v ozkem krogu vodilnih ljudi v podjetjih in v občinskih vodstvih. Na to opozarjajo razširjene seje mnogih občinskih odborov SZDL. Toda napočil je čas, ko je treba razpravljati o teh vprašanjih v najširšem krogu proizvajavcev in občanov. Tu in tam pravijo, da »stvari še niso zrele za širšo razpravo«. Izza takih trditev pa se navadno oglašajo izgovori slabih gospodarjev in oglušelih birokratov, ki se skušajo še naprej umikati osvežujočemu prepihu javnih razprav. Naloga občinskih organizacij SZDL je, da poskrbijo za organizirane razprave med svojim članstvom. V teh pogojih, ko kažejo delovni ljudje izredno pripravljenost, da aktivno sodelujejo pri premagovanju negativnih pojavov oziroma gospodarskih težav, imajo občinska politična vodstva še zlasti priložnost, da navežejo preko ustreznih metod (posvetovanja, sekcije, tribune itd.) še mnogo bolj neposredne stike s svojim članstvom.

Miro Zakrajšek

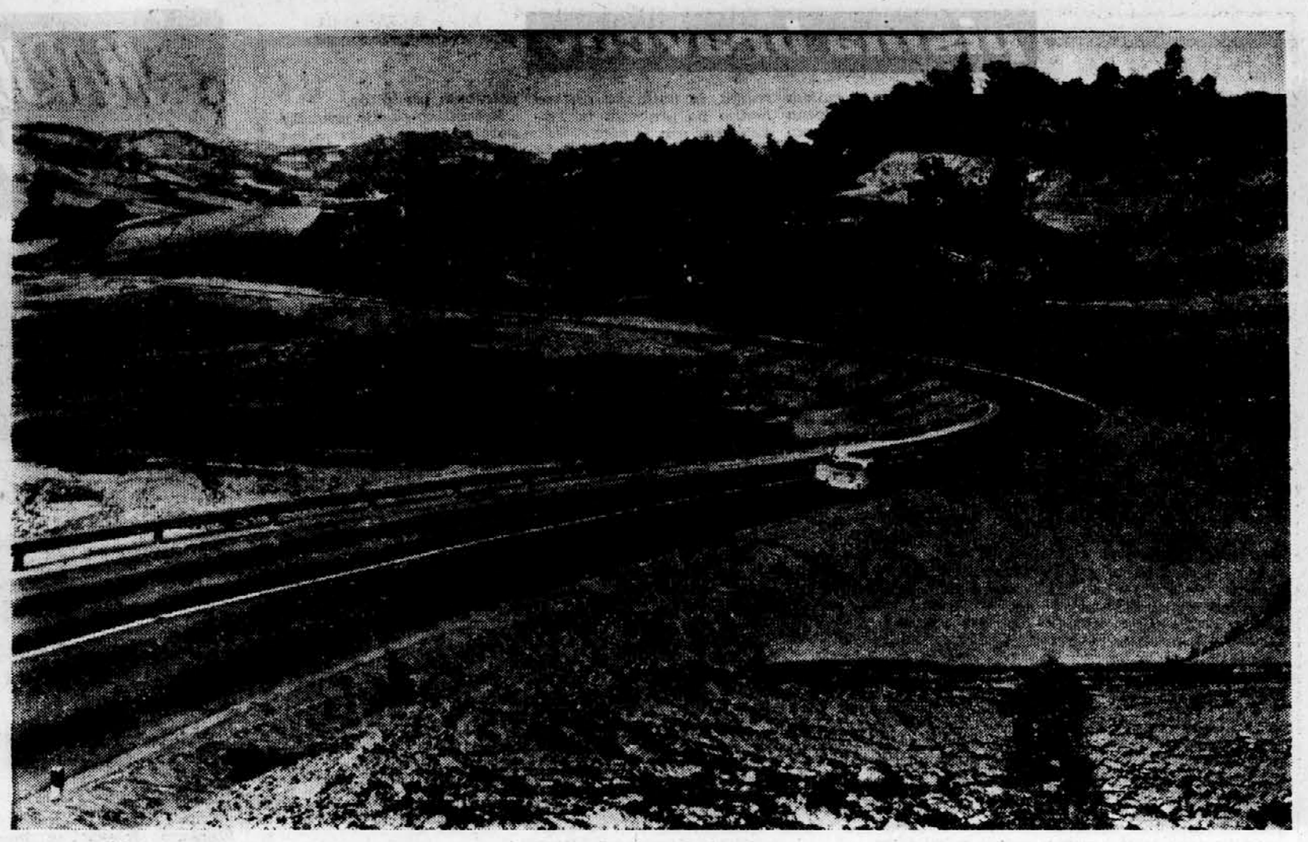

Turistična cesta Zagreb-Kumrovec

Eno najbolj naseljenih področij naše države, Hrvatsko Zagorje, siromašno, s hišami, kritimi s slamo, postaja zadnje čase s svojo razširjeno in obnovljeno industrijo ter sodobnimi turističnimi cestami bodoče turistično območje Hrvatske. Sodobna avtomobilska cesta ali »zagorska magistrala«, kakor pravijo ljudje tej cesti, ki jo grade od Zagreba do Ptuja, Maribora in naprej proti Avstriji, bo spremenila lice tega dela Zagorja, da bo še bolj slikovit in mu bo še bolj odprla vrata, ki so bila doslej spričo slabih cest zaprta. Hrvatsko Zagorje je z naravnimi lepotami zelo bogato, eno najlepših v naši državi. Ko bo dobilo še sodobne avtomobilske ceste, bo njegova privlačnost za turizem še večja. Nedavno odprta turistična cesta od Zagreba do Titovega rojstnega kraja Kumrovca odpira tem krajem velike možnosti za nagel razvoj turizma. Cesta je speljana ob slikovitih gričkih ali pa nad njimi, kakor v bližini Klajnca, odkoder se odpira človeku lep razgled na vso okolico Zagorja in na del Slovenije. Cesta je dolga 46 km in speljana v zmernih ovinkih. Ob straneh ima ponekod aluminijasto ograjo. Na sliki vidimo del ceste pri Klajncu. Tu je zlasti lepo videti, kako je cesta uskladena z naravo, da naravnih lepot prav nič ne moti.

Foto- Š. Radovčić

Ali je trgovina le stvar komune

Med nalogami našega perspektivnega razvoja je tudi ustrezni razvoj trgovine, ki danes po splošnem mnenju zaostaja za potrebami. Če velja to za trgovino na splošno, velja za nekatere trgovske stroke še prav posebej. Tako na primer trgovina s sadjem in zelenjavo tako zelo zaostaja za potrebami, da se to pozna ne samo v potrošnji, ampak celo v proizvodnji. Za neurejeno stanje v preskrbi s kmetijskimi pridelki, za sunkovitost v dobavah, pomanjkanje nekaterih proizvodov, velikih razlik med proizvajavčevimi prodajnimi cenami in cenami v maloprodaji, za stalno naraščanje cen kmetijskih pridelkov itd. seveda ne moremo krivit samo trgovine. Te stvari kaj radi poenostavljamo. Res pa je, da je objektivno taka trgovina, kot jo imamo, vzrok za vrsto gospodarskih težav. Glede trgovine s sadjem in zelenjavo moramo zlahka ugotoviti, da je neurejenost te vrste trgovine v veliki meri vzrok, da proizvodnja in potrošnja nista ustrezno usklajeni, da nimamo pravega vpliva na cene in da po trgovini ne usmerjamo proizvodnje.

Kaj bi bilo v tem primeru smotrno gospodarjenje?

Povezovanje proizvodnje in potrošnje, povedano najbolj na kratko. To se pravi, da bi morala trgovina na tem področju obdelovati trg, ugotavljati njegove potrebe po količini in dinamiki; te potrebe prenašati naprej na proizvodnjo, s tem da bi s proizvajavci sklepala pogodbe o odkupu, da bi jim torej jamčila odkup, in sicer po določenih cenah, da bi jim pokazala, v kakšne vrste proizvodnjo se morajo usmeriti; če bi taka trgovina res povezovala proizvodnjo in potrošnjo na nekem širšem območju, bi lahko tudi vplivala na raven cen in jih krepko držala v svojih rokah.

Seveda je to v sedanjih razmerah pri nas bolj teorija. Stvarnost je precej drugačna. Vzrok za tako stanje pa je med drugim tudi v tem, da se s trgovino kot svojo posebno odgovornostjo ukvarja le občina, ki pa ne more imeti ustreznega pregleda nad blagovnimi tokovi izven svojega območja. Skrbi za trgovske lokale ne moremo istovetiti s skrbjo za blagovni promet. Ali naj na primer vrsta drobnih trgovinic izvaja neko gospodarsko politiko na področju prometa s sadjem in zelenjavo?

Potrebno je veliko podjetje, ki bo v svojih rokah združilo vse funkcije prometa od proizvajavca do maloprodaje, ki bo po svoji moči sposobno, da vpliva na proizvodnjo, na cene, na preskrbljenost tržišč, ki bo zaradi velike koncentracije sredstev sposobno ustvarjati tako akumulacijo, da bo lahko vnašalo v tehnologijo trgovanja potrebno modernizacijo, ki bo zaradi svoje gospodarske moči sposobno vzdržati pred trenutnimi oscilacijami na trgu in jih obvladovati, itd. Tako vlogo ima lahko le podjetje, ki se ravna po gospodarskih zakonitostih, ki nastopa kot gospodarski činitelj, ki je vključeno v ritem našega celotnega gospodarstva, ki ne bo samo distributer v pristojnosti ljudskega odbora.

S tem seveda ni rečeno, da tako podjetje ne bo pod družbeno kontrolo. Taka kontrola bo še kako potrebna, saj bo tako veliko podjetje nujno postalo neke vrste monopolist, lahko celo na večjem gospodarskem prostoru, ker nam sedanja razdrobljenost samo škoduje. Dejanske konkurence, in s tem vpliva na zniževanje cen, ki naj bi prineslo veliko število malih podjetij, namreč v praksi ni.

Ali je tedaj tako podjetje samo stvar ožje komunalne gospodarske politike? Čeprav se čudno sliši, je jasno, da se bo trgovina lahko uspešno razvijala šele takrat, ko se bo polnovredno vključila v naše gospodarstvo, ko bo nehala biti področje, za katero naj posebej skrbimo, ko jo bomo obravnavali enakopravno z ostalim gospodarstvom. Sedanja posebna skrb občine pa jo prav te enakopravnosti in odgovornosti »osvobaja«, kar je slabo tako za trgovino kot za potrošnika in občino samo.

Čeprav je morda primer trgovine s sadjem in zelenjavo najbolj značilen za ilustracijo, da trgovina ni samo ožja komunalna zadeva, velja enako tudi za druge trgovinske stroke. Ali si moremo zamisliti, da se bo samopostrežna trgovina lahko razvijala kot ožja komunalna zadeva? Posamezna občina si sicer lahko privoščí »supermarket«. Toda ta je za sedaj marsikje le bolj moda kot gospodarski činitelj; iz preprostega razloga, da stroškov poslovanja ni mogel bistveno zmanjšati. Lahko da jih je celo povečal, če upoštevmo drago opremo in več ali manj nezmanjšano število delovne sile, ki morda dela le v drugem prostoru, kjer je kupec ne vidi.

Taka samopostrežna trgovina se bo lahko razvijala le v okviru velikega trgovskega podjetja, ki bo v svojih rokah združevalo celoten promet od proizvajavca do maloprodaje, ki bo imelo celo serijo samopostrežnih trgovin ne samo v enem mestu, ampak na velikem gospodarskem prostoru, ki bo sposobno obvladovati trg na svojem območju in tudi odločilno vplivati na proizvodnjo, ki bo zaradi obsega sposobno uvesti v tehnologijo poslovanja potrebno tipizacijo storitev in tako zmanjšati stroške svojega poslovanja, itd. Takega podjetja pa zopet ne moremo obravnavati samo s stališča interesov posamezne ožje lokalne skupnosti, ker je samostojen gospodarski činitelj, ki se ravna po gospodarskih zakonitostih na širšem gospodarskem prostoru. Zato bo tako podjetje investiralo v tisto, pri čemer bo doseglo optimum gospodarskih koristi.

Iz tega pa tudi sledi, da moramo priznati trgovini vlogo pomembnega gospodarskega činitelja, ki se ravna po zakonitosti blagovne proizvodnje, in da moramo imeti do nje enak odnos kot do katerekoli druge gospodarske panoge. Morda le s tem razločkom, da moramo nad njo še posebej zaostriti družbeni nadzor prav zaradi posebne občutljivosti tega področja in njenega vpliva na ostalo gospodarstvo.

dr. France Bučar

Novosadski kmetijski sejem pregled poslovnih združenj

Letošnji novosadski mednarodni kmetijski sejem je širok pregled kmetijskih proizvajavcev, živilske industrije in industrije kmetijskih strojev. Na 314.000 kvadratnih metrih razstavnega prostora razstavlja 1870 proizvajavcev iz 17 dežel. Največ je med razstavljavci živinorejcev, saj razstavlja živino 564 naših in tujih živinorejcev. Živilsko industrijo zastopa 262 razstavljavcev, 234 razstavljavcev pa razstavlja kmetijske stroje in opremo.

Razstavljavec, ki pride na sejmišče, vidi najprej razstavljene proizvode živilske industrije. Prvikrat so se pri nas zbrali najuglednejši predstavniki te gospodarske panoge in je paviljon poln proizvodov, ki jih je razstavilo blizu 300 proizvajavcev.

Pred vhodom v paviljon visi grafikon, zgovornejši od kakršnegakoli pisanega besedila. Prvi del prikazuje dve krivulji o tempu naraščanja investicij v industrijo in rudarstvu ter posebej v živilski industriji. Krivulja o investicijah za živilsko industrijo iz leta v leto pada pod krivuljo investiranja v industrijo in rudarstvo. Odnos krivulj na drugem delu grafikona je drugačen. Krivulja izvoza živilske industrije raste neprimerno hitreje kakor krivulje drugih industrijskih panog.

V tem paviljonu vidi obiskovalec nazorno sliko o razmahu industrijske panoge kljub nezadostnim investicijam in dokaj zaostalemu tehnološkemu procesu ter premalo sodobni opremi. Razen več standardnih in na tujem trgu že udomačenih proizvodov, kakor so mesne konserve in mesni izdelki ter sadne in zelenjavne konserve so razstavljeni tudi novi proizvodi. Pozornost vzbuja zlasti stojnica tovarne »Mitros« iz Sremske Mitrovice. Ta tovarna je razstavila zmrznjene jedi, ki so se v tujini že davno obnesle. Našim potrošnikom bodo na razpolago trije jedilniki v različnih inačicah in zadostovalo bo od 10 do 15 minut, pa bo obrok zelenjave in mesa na mizi.

Vtem ko je naša živilska industrija znatno razširila izbiro, ne bi mogli reči, da se je sestava hrane spremenila. Razstava kaže, da ima kruh v naši prehrani še vedno zelo važno vlogo in da ga le malo izpodrivajo testenine. O tem priča tudi grafikon, ki kaže, da uporabljamo pri nas samo 1 odstotek moke za proizvodnjo testenin.

Tokrat proizvodi živilske industrije niso samo razstavljeni, marveč jih ocenjujejo tudi strokovnjaki. Prvikrat so na novosadskem sejmu ocenili proizvode živilske industrije. Komisija za oceno kakovosti mesa in mesnih izdelkov je pregledala proizvode mnogih razstavljavcev in nagradila s kolajnami 12 podjetij. Največ kolajn. 12 zlatih, srebrnih in bronastih, je dobila tovarna »Juhor« iz Svetozareva. Med drugimi nagrajenci so tovarna »29. november« iz Subotice, »Sljeme« iz Zagreba, »Emona« iz Ljubljane, »Mitros« iz Sremske Mitrovice, »Crvena zvezda« iz Kragujevca, kombinati iz Kikinde, Beograda in Vrbasa in drugi.

PREGLED POSLOVNIH ZDRUŽENJ

Kmetijski sejem ni običajen pregled kmetijstva in industrije, ki »živi« od surovin ali ki omogoča razvijati proizvodnjo, marveč tudi pregled nove orientacije v kmetijstvu. Kakor na tržišču industrije, se tudi med kmetijskimi proizvajavci čedalje bolj uveljavlja težnja po združevanju. Združujejo se ali sami kmetijski proizvajavci ali kmetijstvo in industrija. Več sto proizvajavcev sodeluje na sejmu prek 24 poslovnih združenj.

Če bi o lanskem sejmu lahko rekli, da je bil poljedelski, vidimo na letošnjem, da je živinorejski. Več paviljonov so porabili za razstavo goveje živine, konj, prašičev, ovac in perutnine. Razen domačih rejcev sodeluje na sejmu mnogo tujih razstavljavcev iz Francije, Avstrije, Švedske, Zahodne Nemčije, Danske in še nekaterih drugih dežel. Tako številno sodelovanje tujih razstavljavcev omogoča presojo naših dosežkov v tej kmetijski panogi.

Razstavljeni primerki plemenske in druge živine domačih razstavljavcev kažejo, da prav nič ne zaostajamo za tujimi rejci, celo ne za tistimi iz »domovine« posameznih pasem. Domači simentalci iz Pomoravlja se ne razlikujejo od avstrijskih simentalcev, niti beli švedski landrasi iz Kočevja, s »Coke« in »Beograda« od tistih, ki so jih pripeljali iz Švedske.

Zal na sejmu niso v večji meri zastopani rejci perutnine. Izvzemši nekaj zadrug sta razstavili perutnino samo dve perutninski farmi, tako da na tem delu sejma i po kakovosti i po organizaciji prevladujejo rejci perutnine s Krasa.

Po številu ne zaostajajo za živinorejci domači proizvajavci kmetijskih strojev in opreme. Obiskovavec mora prehoditi kakih 15 kilometrov, če si hoče ogledati vse razstavljene proizvode. In po končanem ogledu pride do zaključka, da sta kmetijstvo in industrija, ki dela za kmetijstvo, glede izbire zelo napredovala. Potrebno pa bi bilo — in ta težnja je prišla na sejmu do izraza — da bi z združevanjem in koordinacijo zagotovili bolj racionalno in bolj ekonomično poslovanje.

Ivan Stojiljković

Skrb za borce in invalide v Makedoniji

Za bivše borce in invalide NOV so zgradili zadnji dve leti v Makedoniji 176 stanovanj, za kar so porabili približno 600 milijonov. V vseh makedonskih občinah in okrajih zbirajo posebna sredstva za graditev stanovanj, kar bo omogočilo, da bodo letos in prihodnje leto ustregli prošnjam tretjine bivših borcev in invalidov, ki nimajo stanovanj.

V letošnjem šolskem letu se v Makedoniji redno in izredno šola kakih 1700 borcev in invalidov NOV.

Zabeleženo

Komu so namenjena priporočila

Že več kot leto teče v okraju Novo mesto razprava o komunalnih bankah. O tem smo tudi že pisali v našem listu in prikazali škodljivost drobljenja lokalnih sredstev. O tem je prav tako že večkrat razpravljal Okrajni ljudski odbor in sprejel priporočila za tako organizacijsko rešitev komunalnega bančništva v okraju, ki bi zagotovila maksimalni učinek pri pospeševanju gospodarstva.

Priporočila okrajnega predstavništva in političnih forumov so glede komunalnih bank ostala brez odziva. V okraju še naprej posluje pet občinskih komunalnih bank, ali bolje, životari, kajti nobena od njih, kot je bilo že večkrat ugotovljeno, ni sposobno prispevati tak delež pri reševanju gospodarskih nalog kot bi ga lahko. Nikjer drugod v naši republiki se glede organizacije komunalnega bančništva komune niso poslužile svojih samostojnih pravic kot v novomeškem okraju. To stališče, ki bi ga lahko imenovali tudi občinski centralizem, pa resno zavira vsako uspešno reševanje skupnih nalog. Vemo pa, da se je poslovanje komunalnih bank v zadnjem času precej podražilo. V občini Črnomelj so ugotovili, da imajo prav v komunalni banki sorazmerno najvišje osebne dohodke, saj so določili dodatke tudi na nezasedena mesta.

Na nedavni seji okrajnega zbora proizvajavcev so ponovno razpravljali o problemu komunalne banke. Odborniki so upravičeno vprašali, komu so sploh namenjena priporočila tega foruma, če jih nihče ne upošteva. In v občinskih zborih proizvajavcev so tudi odborniki okrajnega zbora. Ponovna razprava o tem problemu je pokazala, da pravzaprav niso vodstva občinskih ljudskih odborov proti ustanovitvi ene medobčinske komunalne banke, temveč so proti temu predvsem direktorji posameznih bank. Zakaj, si lahko mislimo, toda posledice trpi celotno gospodarstvo.

(r)

Manjši izvoz železa in jekla

Že lani je bilo opažati, da so se poslabšale možnosti za izvoz izdelkov črne metalurgije. Nazadujočo tendenco izvoza izkazuje zlasti letošnja izvozna statistika. Celotna vrednost izvoza železa in jekla se je zmanjšala od lanskih 1291 milijonov deviznih dinarjev v prvem četrtletju, na 970 milijonov dinarjev v prvem letošnjem četrtletju. Izvoz iz Slovenije se je sicer povečal od lanskih 80 na 149 milijonov, kar pa ni moglo bistveno vplivati na celoten uspeh izvoza v jugoslovanskem merilu.

Poslabšanje izvoza železa in jekla je pripisati predvsem popuščanju konjunkture za jeklo na zunanjem trgu, pri čemer so bili zlasti prizadeti množični jeklarski izdelki, kakor betonsko jeklo in razni profili. Tako se je zmanjšal izvoz betonskega jekla od lanskih 370 na 121 milijonov din, izvoz šibkastega in fazonskega nelegiranega jekla pa od 166 na 64 milijonov dinarjev. Povečal se je le izvoz železniških tračnic, ki pa sodijo tudi med najcenejše jeklarske izdelke. Tračnic smo letos izvozili za 417 milijonov nasproti 326 milijonom lani v prvem četrtletju. Pri tem pa je treba upoštevati, da izvoz tračnic ne more biti predmet stalnega izvoza, ker so možnosti izvoza tega izdelka omejene na majhno število držav.

Struktura izvoza železa in jekla se je deloma poslabšala zaradi občutnega zmanjšanja izvoza brezšivnih cevi od 313 na 163 milijonov din ter varjenih cevi od 25 na 3 milijone. Za razliko nasproti lanskemu prvemu četrtletju pa smo letos izvozili za 121 milijonov valjane žice, ki v lanski izvozni statistiki za prvo četrtletje ni bila zastopana. Glede regionalne orientacije izvoza pa je treba zabeležiti zmanjšanje deleža izvoza v vzhodnoevropske dežele, in sicer od lanskih 46 na 25 odst. Razen tega se kažejo prvi uspehi prizadevanja razširiti izvoz določenih izdelkov na večje število držav, kar je opažati pri izvozu brezšivnih cevi, valjane žice in nekaterih drugih izdelkov.

BARVASTA METALURGIJA V MARIBORSKEM OKRAJU

Podjetja barvaste metalurgije v mariborskem okraju predvidevajo letos za 1,5 odst. večji brutoprodukt in za 8 odst. večji fizični obseg proizvodnje. Po obsegu in vrednosti proizvodnje močneje izstopajo tovarna »Impol« v Slovenski Bistrici, mežiški rudnik ter tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« v Kidričevem. Le Mariborska livarna planira vrednost proizvodnje za 4,4 odst. in fizični obseg za 1 odst. niže od realizacije v preteklem letu. V tem podjetju so postavili nižji plan zaradi izpada gradbenega okovja iz proizvodnje. Razen tega so znižali cene svojih izdelkov s tem, da so povečali rabat pri armaturah od 5 na 7 odst., pri ostalih izdelkih pa od 3 na 5 odst. Lani pa je tovarna povečala proizvodnjo za okrog 20 odst.

Izvoz podjetij barvaste metalurgije je usmerjen skoraj v celoti na področje konvertibilnih valut, in sicer izvoz mežiškega rudnika v celoti, Impola in Mariborske livarne pa z 90 odst. Za vsa podjetja je značilno, da letos povečujejo izvoz izdelkov z večjo stopnjo obdelave.

Pri izpolnjevanju proizvodnega plana čaka podjetja še vrsta problemov, ki jih bodo z boljšo organizacijo dela lahko izpolnila. V tovarni glinice in aluminija »Boris Kidrič« bodo proizvodni plan dosegli in verjetno celo presegli, če ne bodo imeli ob koncu leta težav z električno energijo. V mežiškem rudniku bodo prav tako izpolnili predvidene naloge. V tem podjetju še lahko povečajo proizvodnjo svinca. Tudi v »Impolu« računajo, da bodo predvideno proizvodnjo po količini in vrednosti izpolnili in verjetno celo presegli. Mariborska livarna pa ima pri izpolnjevanju proizvodnega plana težave zaradi preskrbe s surovino. Izvozne naloge bodo vsa podjetja izpolnila.

M.

TEČAJ »BARVA IN TEKSTIL«

V ponedeljek se je v novem Domu družbenih organizacij v Ljubljani začel pod vodstvom švedskih predavateljev tečaj z naslovom »Barva in tekstil«, ki ga prireja klub »Barva in oblika« v sodelovanju z Društvom inženirjev in tehnikov tekstilne stroke v Ljubljani. Tečaja, katerega končni cilj je boljše oblikovanje našega tekstila se udeležuje 30 desinaterjev, tehničnih vodij, tekstilnih učiteljev in drugih tekstilnih strokovnjakov iz vse Slovenije. Prof. Gösta Sandberg, pedagoški vodja tečaja, je v svojem uvodnem predavanju poudaril odločilni pomen dobrega oblikovanja tekstila za vse majhne in srednje velike dežele — v te vrsto sodita i Švedska i Jugoslavija — ki v mednarodni delitvi dela ne morejo sodelovati učinkovito z veliko kvantiteto, ampak predvsem le z veliko kvaliteto svojih tekstilnih izdelkov.

Na programu tečaja ki je večinoma omejen le na tečajnike, sta tudi dve javni predavanji, na kateri imajo dostop vsi, ki jih zanimajo vprašanja notranje opreme stanovanj na splošno in tekstila še posebej.

Prvo predavanje z naslovom »SODOBNA STANOVANJSKA OPREMA NA SVEDSKEM« bo imel v ponedeljek, 11. junija, arhitekt C. G. Boulogner iz Stockholma. Predavanje, ki ga bodo spremljali številni barvni diapozitivi je namenjeno najširšemu krogu potrošnikov ki bi se radi poučili o sodobnem opremljanju stanovanj.

Na drugem javnem predavanju, ki bo v torek, 12. junija, in ima naslov »BARVA IN TEKSTIL«, bodo sodelovali vsi trije švedski predavatelji na tečaju, t. j. prof. Gösta Sandberg, arh. C. G. Boulogner in tekstilna učiteljica Lena Ringenson. Predavanje, ki je namenjeno vsem proizvajavcem, oblikovavcem, prodajavcem in potrošnikom tekstila, bo obravnavalo aktualna vprašanja današnje proizvodnje tekstila v zvezi z mednarodno delitvijo dela, posebno intenzivno pa naslednja vprašanja: barvna sistematika v proizvodnji tekstila; sestava razcipanega oziroma mešanega tekstila; analiza švedskih in jugoslovanskih vzorcev tekstila (z demonstracijo); vprašanja vzgoje oblikovavcev in prodajavcev tekstila. Tudi to predavanje bo ilustrirano s številnimi barvnimi diapozitivi.

Obe predavanji bosta ob 20. uri v predavalnici fakultete za elektrotehniko, Tržaška c. 25.

ir

Znatno povečana blagovna izmenjava z azijskimi državami

Ena izmed značilnosti v letošnjem razvoju naše zunanje trgovine je povečanje blagovne izmenjave z azijskimi državami, ki je znatno presegla dosedanji obseg. Tako je vrednost jugoslovanskega izvoza v azijske države letos dosegla 4883 miljonov deviznih dinarjev, kar je za 38 odstotkov več kakor lani, v prvem četrtletju. Hkrati se je povzpel naš uvoz iz teh dežel na 4231 milijonov dinarjev, kar predstavlja prav tako povečanje za 38 odstotkov.

V regionalnem oziru smo močno razširili blagovno izmenjavo z Indijo. V prometu s to državo se je izvoz povečal od lanskih 602 na 1512 milijonov dinarjev, predvsem zaradi večjega izvoza živilskih proizvodov in aluminijaste žice. Tudi izvoz v Indonezijo se je povzpel od 1338 na 2060 milijonov din, pri čemer smo izvozili zlasti več bombažnih tkanin, čevljev ter medeninastih cevi in pločevine. Pri izvozu v Burmo smo dosegli vrednost 202 milijona din predvsem z izvozom motorjev, motornih delov in črpalk. V uvoznem poslovanju pa je pomembno povečanje uvoza kave in oljnih pogač iz Indije, nafte iz Iraka ter pomaranč in limon iz Izraela, medtem ko je bil manjši uvoz kavčuka iz Malaje.

»Ulice nasilja«

je naslov 6. zvezka »TOVARIŠEV NN«, ki je pravkar izšel. — Skoraj celoten zvezek zajema roman z istim naslovom »ULICE NASILJA«.

BRAVCE OBVEŠČAMO, DA BO ODSLEJ V VSAKI ŠTEVILKI PRINAŠAL »TOVARIŠEV NN« SAMO PO EN ROMAN!

ROMAN »ULICE NASILJA« JE ŽE V PRODAJI PRI VSEH PRODAJALCIH ČASOPISOV.

pisma bravcev

Donosni obrazci

Tovariš urednik,

o istem problemu so sicer že pisali nekateri strokovni listi. Oglas Državne založbe Slovenije v nedeljskem »Delu« pa je tudi mene spodbudil k pisanju. V tem oglasu namreč založba poziva gospodarske organizacije, naj pismeno naroče obrazce za predlaganje dokumentacije v zvezi z delitvijo čistega dohodka najpozneje do 7. t. m., da bo lahko založba naročila v Beogradu ponatis teh obrazcev. Iz besedila izhaja, da bodo poznejši naročniki ostali brez obrazcev.

Obrazcev v slovenščini, ki so bili tiskani v prvi nakladi in so bili podjetjem na voljo okrog 20. maja, je namreč zmanjkalo že v nekaj dneh. Podjetja pa bi morala najpozneje do 26. maja predložiti dokumentacijo k zaključnemu računu za leto 1961, ker jih v primeru zamude doletijo zelo hude sankcije (blokacija računa itd.). Ponekod so sicer občinske komisije podaljšale rok za predložitev dokumentacije za nekaj dni prav zaradi tega, ker je obrazcev zmanjkalo, vendar pa je že sedaj jasno, da do 15. t. m., ko bodo obrazci spet na razpolago, občinske komisije ne bodo mogle odlašati začetka tako pomembne družbeno-politične akcije, kot je pregled dokumentacije o gospodarjenju in delitvi v l. 1961. Zato je vsekakor umestna ugotovitev, da je za del zamude pri tej akciji kriv tudi založnik omenjenih obrazcev, t. j. časopisni zavod »Uradni list FLRJ«, ki ni zagotovil dovolj obrazcev že v prvi nakladi.

Problematična pa je tudi cena obrazcev. Komplet obrazcev za celo leto, skupaj s tanko brošuro, v kateri so ponatisnjeni zadevni predpisi, namreč stane 1.300 din. Posamezni obrazec, tiskan v velikosti navadne pisarniške pole, pa stane 9 din. V zvezi s tem se mi sama po sebi vsiljujejo naslednja vprašanja:

1. Zakaj je edini založnik za te obrazce za vso državo le »Uradni list FLRJ«? V oglasih smo brali, da so to založbo pooblastili za tisk in razpečavanje teh obrazcev pristojni zvezni sekretariati, vendar pa odločba o o tem ni bila objavljena, kot je sicer v navadi n. pr. za vse druge uradne obrazce (za zaključne račune itd.). Pri obrazcih za dokumentacijo po mojem mnenju sploh ni bistvena enotna uradna oblika za vso državo, kot to velja za zaključne račune. Zaradi tega bi tudi malo konkurence pri izdaji teh obrazcev prav nič ne škodovalo.

2. Ali se založnik pri planiranju višine prve naklade ni zavedal velike odgovornosti, ki jo bo moral nositi, če bo obrazcev zmanjkalo? Vse gospodarske organizacije se namreč lahko izgovarjajo za zamude pri predložitvi dokumentacije na pomanjkanje obrazcev. Založnik ima monopolni položaj, stroški so minimalni, saj za te obrazce ni avtorskih honorarjev, iskanja ideje, rizika za prodajo, nekurentnih zalog in vseh drugih težav, s katerimi se normalno srečujejo založniki. Dohodek pri obrazcih je izredno velik, pa kljub temu založnik ni želel prevzeti nikakršnega tveganja vsaj za minimalno trgovsko zalogo teh obrazcev.

3. Zakaj je za tiskanje teh obrazcev v slovenščini določena tiskarna v Beogradu (»Beograjski grafični zavod«), ko bi vsaj ponatis lahko opravila katera od tiskarn v Sloveniji, kar bi bistveno skrajšalo dobavni rok (skoraj 20 dni), pa tudi pri stroških bi se najbrž malo poznalo, saj prevoz obrazcev iz Beograda prav gotovo nekaj stane.

Vsekakor je zelo neprimerno, da ovirajo tako pomembno družbeno akcijo, kot je usmerjanje notranje delitve in proučevanje gospodarjenja v l. 1961, tako hude tehnične in komercialne pomanjkljivosti. Zato sem se tudi odločil, da vam napišem to pismo.

Luka Radikovec,
Ljubljana

Potreben bi bil še en ukrep

Tovariš urednik,

da bi naša pokopališča ohranila čim dostojnejšo podobo, je uprava pokopališča Žale izdala odlok, da bo vsem, ki ne skrbe za urejanje grobov, odvzela zemljišče in ga dala drugim. Prav ničesar pa ni ukrenila, da bi preprečila skrunitev grobov, pri čemer mislim na krajo vaz, sveč, naravnih in umetnih cvetic, na hojo po nasadih in celo na lomljenje nagrobnikov.

Opažam namreč, da posamezni pokvarjenci hodijo na pokopališče zgolj iz radovednosti ali celo iz zlohotnih nagibov. V pogrebnih slovesnostih iščejo senzacijo, brez sramu in notranjih očitkov hodijo po grobovih in kradejó, kar jim je všeč.

Da bomo odpravili taka početja, je seveda potrebna predvsem vzgoja, menim pa, da bi bilo koristno, če bi uprava pokopališča poskrbela tudi za druge ustrezne ukrepe.

Boris Beravs,
Ljubljana-Polje

Koliko je vreden »Herkules«?

Tovariš urednik,

večkrat postrežem znancem z okusnim aperitivnim vinom »Herkules«, ki ga proizvaja Slovenija vino, Ljubljana. Ker sem mislil, da bom to pijačo dobil po najnižji ceni v poslovalnici proizvajavca na Cankarjevi cesti, sem ga dalj časa tu kupoval. Steklenica je stala 530 dinarjev.

Ker pa se mi je nekoč mudilo, sem kupil isto vino in prav tako steklenico pri Bonbonieri na Titovi cesti. Tu sem dal zanjo 470 dinarjev.

Potem sem bil nekega dne slučajno v Šiški pri trgovskem podjetju Kekec na Celovški cesti. Tu sem videl, da prodajajo to vino po 440 dinarjev.

Omenim naj še, da sem nekoliko pozneje v Beogradu opazil podjetje, ki je prodajalo to aperitivno vino po 470 dinarjev.

Ker je teh cen toliko, sem res radoveden, katera je stvarna cena tega vina pri podjetju Slovenija vino.

Milan Geržina,
Ljubljana, Gosposka 6

Še o vrhniški železniški postaji

Tovariš urednik,

v zvezi s pismom Marjana Grampovčana o čudnih ukrepih na železniški postaji Vrhnika (Delo, 1. junija t. l.) bom napisal še nekaj pripomb o nevšečnostih na isti postaji.

Ukrep, ki ni v skladu z varnostnimi predpisi o prometu, je uvedba motornega vlaka ob 19.30 uri. Dva vagona motornega vlaka sta namenjena za kakih 200 potnikov, kar ustreza predpisom o varnosti. Ta vrhniški vlak pa večkrat zelo prekorači te predpise, vanj se namreč stlači tudi do 600 potnikov. Nehote se postavlja vprašanje, ali ne znamo urediti prometa ali pa ni potrebnih predpisov.

Železniško osebje vrhniške postaje dobro ve, da je vsa leta po vojni vozil na vrhniški progi vlak (ob 19. uri), ki je imel 10 do 11 vagonov. Bil je vedno poln. Zato se mi zdi, da je uvedba motornega vlaka z dvema vagonoma slabo premišljena. Na ta račun slišimo opazke: Kaj tisti, ki tako odloča, ne ve, kako se vozi po železnici?

Eno naj velja: ZTP Postojna naj problemom na vrhniški železnici posveti več pozornosti, da se promet na tej postaji zboljša; tako ne bo nepotrebnega govorjenja.

Ivan Oprešnik,
Vrhnika, Petkovškova 22

(V zvezi z uvodoma omenjenim pismom nam Marjan Grampovčan sporoča, da so vsi, ki vsak dan potujejo z motornim vlakom, z velikim zadovoljstvom sprejeli hitro in preprosto rešitev skupnosti železniških podjetij v Ljubljani: ne da bi spreminjali čas prihoda in odhoda, določenega z voznim redom, so zdaj zopet »podaljšali pot«, sicer le delu motornega vlaka, kar pa ne moti, do končne postaje. Tako potnikom ni treba več pešačiti na predzadnjo postajo, ko potujejo v Ljubljano, oddahnili pa so se tudi tisti, ki prihajajo na Vrhniko v službo in šolo.)

Bila je vsaj streha!

Tovariš urednik,

lahko si mislite, kako sem bila presenečena, ko sem v torek dopoldne izvedela, da so delavci pričeli podirati barako ob kamniški progi zraven stadiona v Šiški, kjer stanujemo. Nikogar ni bilo doma, delavci pa so v prostoru, kjer imamo kuhinjo, podrli stene in odstranili streho. Od barake sta ostala še dva prostora; v drugem stanujeta mož in žena, ki je noseča. Na pol podrta baraka je zdaj izpostavljena dežju in vetru.

Baraka je res neprimerna za prebivanje, vseeno pa nam je nudila vsaj streho nad glavo. Tukaj stanujem že sedem let. Mož je bolan in se zdravi na Golniku. Protituberkulozni dispanzer mu je izdal potrdilo, da potrebuje zdravo, prostorno, suho in sončno stanovanje.

Ne vem, če je bilo ravnanje nadzorništva proge v Šiški, čigar last je baraka, v skladu s predpisi.

Gospava Galić
Ljubljana, baraka ob kamniški progi

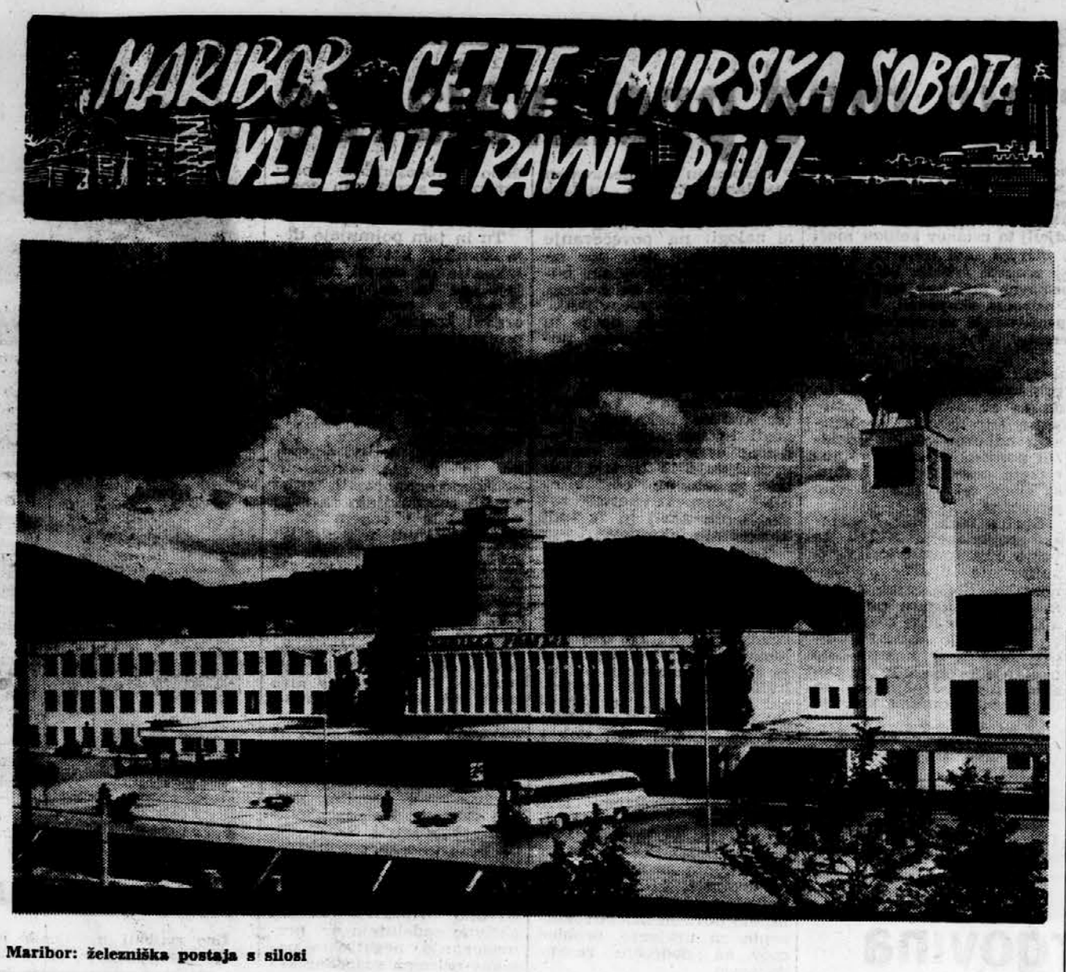

Maribor: železniška postaja s silosi

Dohodki, skladi in investicije

Nekatere podrobnosti z zadnje seje Mestnega sveta Maribor

V našem časniku smo že na kratko poročali o zadnji seji Mestnega sveta Maribor, na kateri so razpravljali o nekaterih perečih problemih. Živahna in precej dolga je bila razprava o dohodkih in izdatkih proračuna Mestnega sveta od 1. januarja do 30. aprila. Večina tega proračuna je namenjena za redno poslovanje nekaterih kulturnih ustanov, okrajnega sodišča v Mariboru, poklicne gasilske čete in za dotacije nekaterim družbenim organizacijam. Dotok dohodkov je odvisen od realizacije dohodkov proračunov mestnih občin, ker je Mestni svet udeležen z določenim odstotkom na teh dohodkih.

Dohodki proračunov občin pa v prvih štirih mesecih niso bili doseženi, kar je seveda vplivalo tudi na dotok dohodkov v proračun Mestnega sveta. Slišali smo predlog, naj bi posamezne proračunske postavke znižali od 5 do 70 odstotkov, vendar se je večina članov sveta izrekla proti takšnemu zniževanju, ker bi bile nekatere ustanove in družbene organizacije močno prizadete. Tako so na primer za nogometni klub predlagali, da bi mu znižali dotacijo za 70 odstotkov, s čimer bi mu vsekakor onemogočili redno poslovanje. Po daljši razpravi je obveljalo mnenje, naj se takoj blokira 5. odstotkov proračuna sveta in to znižanje porazdeli na posamezne ustanove in družbene organizacije.

Precej časa so se člani sveta zadržali pri obravnavanju poročila o stanju sklada združenih sredstev za srednje in strokovne šole. Za osnovno dejavnost je OLO vplačal v ta sklad do 20. maja vsa predvidena sredstva, občina Maribor-Center 66,2, Maribor-Tabor 73,3 in občina Maribor-Tezno 78,5 odstotkov. Vsekakor bodo morale občine čimprej pospešiti dotok sredstev v skupni sklad za šolstvo, saj bodo v nasprotnem primeru nastale težave pri izplačilih osebnih dohodkov za prosvetne delavce. Le-ti že dalj časa čakajo na zvišane osebne dohodke, ki jih bo treba po mnenju članov Mestnega sveta čimprej izplačati.

Tudi v investicijskem delu sklada za šolstvo so se pojavile težave, ker občine Ptuj, Dravograd, Ormož in Radlje niso hotele podpisati pogodbe za dodelitev svojega prispevka, v katerega pa so že privolile. Tudi občina Maribor-Tabor je izjavila, da bo v ta sklad lahko dala le 30 od 83 predvidenih milijonov dinarjev. Na Mestnem svetu so poudarili, da morajo vse občine izpolniti svojo dolžnost, saj gre za odpiranje novih mest v srednjih in strokovnih šolah.

Na seji Mestnega sveta so razpravljali še o gospodarskih in negospodarskih investicijah skupnega pomena za mesto Maribor in ugotovili, da ne bodo mogli uresničiti vseh predvidenih investicij. Za sejo so pripravili tudi odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prepovedi prodaje nepasteriziranega mleka na območju mesta Maribor, po katerem naj bi prepoved razširili še na nekatera druga območja, in sicer v občini Maribor-Center za obrate Agrokombinata v Košakih, Počehovi in Meljskem hribu ter obratih Račji dvor in Kamnica, v občini Tabor pa za obrate Agrokombinata Betnava 1 in 2 in Jurkovičevo. Sprejem tega odloka so odložili, ker so menili, da bo treba to vprašanje ponovno proučiti, ker v predvidenih spremembah niso zajeta vsa območja.

M. K.

ZAZELENA ZADRUGA ŠTUDENTOV IN DIJAKOV

V Gregorčičevi ulici 30 v Mariboru je začela poslovati zadruga študentov in dijakov mariborskih višjih in srednjih šol. Njeni člani bodo nudili najraznovrstnejše usluge, med katerimi bi omenili čuvanje otrok, inštruiranje dijakov, raznašanje mleka, pomoč pri selitvah, inventurah, vodenju knjigovodstva, izdelavi bilanc, čiščenje zgradb, oken, snega, opravljanje manjših električnih popravil, prodajanje vstopnic in dežurstvo na kulturnih, prireditvah, občasno postrežbo v gostinskih lokalih ob športnih, sejemskih in drugih posebnih priložnostih, pisanje črk, izdelavo vinjet za gospodarske organizacije in nekatera druga dela.

M.

ZA UČINKOVITEJŠO PROPAGANDO

Mariborsko turistično zvezo čaka letos mnogo nalog pri poživitvi propagandne dejavnosti. Tako bodo pripravljali gradivo za nov prospekt z območja Mariborske turistične zveze in nadaljevali zbiranje fotopovečav ter diapozitivov. Skupno s televizijo bodo pripravljali kratke turistične filme za televizijsko predavanje. Pomagali bodo tudi pri izdelavi lokalnih prospektov posameznih turističnih krajev. Prav tako bodo ustvarili tesnejše stike z območji drugih republik, odkoder prihaja sorazmerno največ turistov na mariborsko področje.

● **ŠENTJUR PRI CELJU**

DELA NA CESTI CELJE-ROGAŠKA SLATINA SE NADALJUJEJO

S 1. junijem je celjsko cestno podjetje začelo z rekonstrukcijo ceste Celje — Rogaška Slatina, in sicer na odseku Šentjur pri Celju — Šentvid v dolžini 9 kilometrov. Delna razširitev in asfaltiranje cestišča bo veljalo 200 milijonov dinarjev, za kar so sredstva že zagotovljena. Po prvotnem načrtu naj bi za ta znesek rekonstruirali le 5 kilometrov cestišča v podobni izvedbi, kot je bila lani cesta na odseku Store — Šentjur.

Zadovoljiti se bo torej treba s skromnejšo izvedbo, čeprav ne bo povsem ustrezala težkemu avtomobilskemu prometu. Potemtakem bi za prihodnje leto ostalo še 11 kilometrov ceste za enako obnovo, to je do Podplata. Predvidena dela na odseku 9 kilometrov do Šentvida bodo opravili delavci celjskega cestnega podjetja v razdobju junij — oktober. K.

● **LOKA PRI ZIDANEM MOSTU**

ZBOR OBČANOV

Na nedavnem zboru občanov v Loki pri Zidanem mostu so obravnavali predvsem gospodarske probleme. Tako so občani zahtevali, naj bi od ukinjene komunalne uprave v Sevnici dobili sredstva, ki so jih občani prispevali za vodovod itd. Ustanovili so krajevni urad za komunalne zadeve, ki bo skrbel za vodovod, pomanjkljivo razsvetljavo in nas[illegible] za elektrifikacijo.

S. S.

GRADNJA GASIVNEGA DOMA

Gradnja gasivnega doma na Bregu pri Loki je v pripravi. Gasivci iz Brega in Šentjurja so z lastnimi sredstvi nabavili že dva vagona opeke in zbrali kakih 60 kub. metrov lesa. Pred mesecem so zasadili prve lopate. Delo pa jim ovira slabo vreme. V načrtu imajo sicer šele prihodnje leto, tudi gradnjo dvorane za prireditve. Breg je znana izhodiščna točka na Lisco in je poleti v kraju živahen turistični promet.

S. S.

Tedenski program RTV Ljubljana ob sobotah v »DELU«

● **VELENJE**

Nasvidenje ob jezeru!

Gotovo ste že bili tam ali pa vam je znanec pripovedoval o prijetnem popoldnevu ob jezeru v Velenju, kjer se smreke skorajda ogledujejo na vodni gladini. In če smo dosledni, ne moremo tudi mimo tistih stvari, ki so včasih kvarile sloves sicer mikavne turistične postojanke v Velenju. Gostišče lani že ni več ustrezalo: kuhinja ni zmagovala ob konicah, na naročeno pijačo si moral čakati dlje, kot bi bilo treba, (velikokrat tudi zaradi počasnosti strežnic), neurejen vrt ni preveč vabil, okrog kopališča na jezeru ni bilo vse v najlepšem redu in čar vikend hišic ob gozdu je počasi bledel.

Pa so v Velenju dejali, da tako ne smejo dočakati nove sezone. Zavihali so rokave. Sadovi so tu: celotna restavracija je prenovljena, kuhinja povsem modernizirana s plinsko in električno kurjavo, točilna miza v veliki jedilnici je hkrati za izdajo pijač v restavraciji in za vrt, kjer je 250 sedežev. Tako ima sedaj strežno osebje direktni dohod na gostinski vrt, kar vpliva na hitro postrežbo. Pod raznobarvnimi senčniki vas pozdravijo pogrnjene mize — beli prti. V neposredni bližini so mize s 56 sedeži za samopostrežbo iz majhnega paviljona. Podoben paviljonček so uredili v gozdičku med športnim strediščem in parkirnim prostorom. Povsod ozvočenje, večji parkirni prostor neposredno pri jezeru in vse naokoli mnogo cvetja. Od 1. julija naprej bo vsak dan, razen ponedeljka, igrala godba iz Ljubljane. Kogar mika bivanje v naravi, si lahko privošči krajši počitek. V vikend naselju je 46 ležišč, za domače goste velja postelja s takso vred in postrežnino 565, celodnevni penzion pa 1610 din.

Po nedavnem obisku velenjskega jezera so me vse te okoliščine spodbudile, da zapišem še to: ob velenjskem jezeru v novi sezoni prerojeno.

F. K.

RIBARNICA ZAPRTA

V Velenju imajo že več kot leto dni lepo urejeno ribarnico z ustreznimi hladilnimi napravami. Je zraven mesarije, vendar zaprta. Ko smo v mesariji povprašali za vzroke, zakaj je ribarnica zaprta, so nam dejali, da je nerentabilna. Lani so prodali največ po tri zabojčke rib na dan, kar pa je za velenjske razmere zelo malo. Tu prebivalci niso vajeni uživati rib. Tako male količine kajpak ne vzdržijo znatne režije. Zato so bili letos prisiljeni ribarnico zapreti. Zategadelj so pač še tisti redki ljubitelji rib v Velenju ob tedenski grižljaj okusnega ribjega mesa. Poskusili so tudi z živimi krapi, pa je bil premajhen promet. Torej ostane Velenje brez rib.

— ec

● **MURSKA SOBOTA**

UREJEVANJE GOZDARSTVA

Okrajna gozdarska inšpekcija je bila z zakonom ustanovljena šele 1. januarja letos. Z uveljavitvijo temeljnega zakona o gozdovih pa so začeli pristojnosti s področja gozdarstva prenašati tudi v Pomurju na občinske ljudske odbore. Referat za gozdarstvo OLO je lani posloval še kot upravni organ. Pomagali so referatom za gozdarstvo na občinah in sodelovali pri revizijah lesnih odsekov in kmetijskih zadrug. Sodelovali so tudi pri zbiranju podatkov za lesno industrijo in mobilizirali sredstva za izgradnjo pomembne cestne spojnice Bukovnica—Dobrovnik.

K.

Izboljšave v dravograjskih prodajalnah

V Dravogradu nameravajo letos ustanoviti specializirano trgovino za pohištvo in začeti z gradnjo trgovskih paviljonov. Proučili bodo odje in širše tržišče ter uvedli nove trgovske dejavnosti, vključno s komisijskimi, posredniškimi in agencijskimi posli. Preuredili bodo dva trgovska lokala in nekatere prodajalne specializirali. Z ureditvijo tržnice nameravajo izboljšati preskrbo prebivalstva s kmetijskimi pridelki. Na sliki: v trgovini »Ojstrica« v Dravogradu.

M.

HITRO PRIPRAVLJENO KOSILO

POMLADANSKA JUHA; JAJČNI PEČENJAK S SIROM, BERIVKA IN ŠPINAČA V SOLATI

Juha: pripravimo za majhen krožnik pomladanske zelenjave, in sicer, malo kopriv, malo špinače, malo kislice, rmana, regrat in pehtran. Rabimo pa še drobno čebulo, malo peteršilja, dve žlici olja, žlico moke in prepečenec.

Zelenjavo očistimo, operemo, zrežemo in damo v toplo olje, kjer smo prej prazili že čebulo. S čebulo prazimo še zelenjavo. Potem jo zalijemo z malo vode ali juhe in dušimo, da se zmehča. Med tem pripravimo bledo rumeno prežganje iz dveh žlic olja in ene in pol žlice moke. Prežganje zalijemo s hladno vodo. Ko zavre, prestavimo v prežganje mehko zelenjavo. Juho solimo in potresemo z drobno zrezanim drobnjakom. K juhi damo prepečenec.

Jajčni sirov pečenjak: ten do osem jajc, štiri žlice hladne vode, 20 dkg trdega sira (emmentaler), 10 dkg mesnate hamburške slanine, malo soli, kešček presnega masla ali masti za pečenje, žlico drobno zrezanega drobnjaka.

Jajca solimo, prilijemo vodo in močno razmešamo (z mamiksom). V razmešana jajca damo na kocke zrezani sir. V razpuščeni maščobi opražimo na kocke zrezano slanino. Na slanino vlijemo pripravljeno jajčno testo. Z narobe obrnjenimi vilicami privzdignemo testo. Ko se strdi in je še sočno, položimo pečenjak na pogret krožnik. Potresemo ga še z drobnjakom. K pečenjaku damo lahko še kruh. Ker je testa za enkratno pečenje nekoliko preveč, spečemo dva pečenjaka. Najlepše ga spečemo v velikem satastem pekaču. K pečenjaku damo malo rdečih redkvic in solato.

Solata: vzamemo dva dela berivke in en del mlade špinače. Špinačo zrežemo v široke trake. Previdno operemo ter damo na cedilo. Potem zmešamo žličko majoneze z dvema žlicama kisle smetane, dvema žlicama limoninega soka, žličko drobno zrezanega drobnjaka in malo soli. Polijemo po odtečeni solati, rahlo premešamo in takoj postrežemo.

● **SLOVENSKA BISTRICA**

ZMANJŠANJE INVESTICIJ IN PRORAČUNA

Občinski ljudski odbor v Slovenski Bistrici je zmanjšal dopolnilni proračunski prispevek od 15 na 10, prometni davek od prodaje na drobno od 6 na 4, in davek na alkoholne pijače od 20 na 15 odstotkov. S temi ukrepi se bo zmanjšal dohodek občine za 42 milijonov din. Zaradi tega so morali uveljaviti tudi nekatere ukrepe za zmanjšanje investicij in omejitev proračunske potrošnje.

Zmanjšali bodo nekatere negospodarske investicije v šolstvu, komunali in na kulturnem področju. Dotacije družbenopolitičnim organizacijam in društvom so zmanjšali za 5 odstotkov. Pri negospodarskih investicijah ne bodo prizadeli stanovanjske izgradnje in izgradnje vodovodov v posameznih krajih. Gospodarskih investicij na področju občine ne bodo zmanjševali, ker sodijo, da so nujno potrebne za povečanje proizvodnje in ustvarjanje boljših možnosti za izvoz.

-os

● **KOPER**

PO ENEM LETU JE SPET IZŠEL »TOMOS«

Po presledku skoraj enega leta je te dni spet izšlo glasilo delovnega kolektiva tovarne motornih vozil Tomos. Razen prispevkov o izvolitvi novih organov delavskega upravljanja in o tem, kako so gospodarili lani, je posebne omembe vreden prispevek direktorja podjetja pod naslovom »Leto 1961 v znamenju hude preizkušnje«. Kljub številnim objektivnim težavam je Tomos aktivno zaključil lansko poslovno leto, ustvaril potrebne sklade, si omogočil nadaljnje investiranje in s tem razvoj ter delitev dela sredstev med člane kolektiva. Ob zaključku izraža članek prepričanje, da bo ponovno izhajanje glasila odpravilo vrzel, ki je nedvomno pripomogla, da je prišlo v podjetju spričo prešibke informiranosti do nekaterih negativnih pojavov.

F. M.

Naš fotozapisek

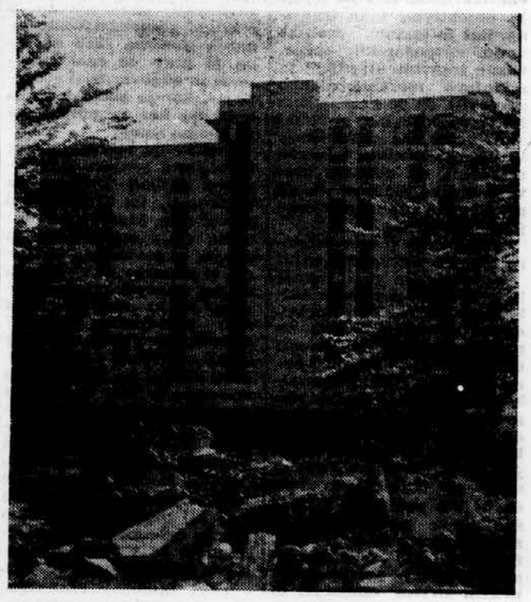

V Celju bodo 15. julija odprli novi hotel »Celeia«, ki stoji ob prometni cesti Maribor—Ljubljana. Bo moderno opremljen in bo imel 120 ležišč. Ko bodo pred hotelom odstranili še razvaline, bodo uredili parkirni prostor in vrt.

Foto: Logar

● **CELJE**

Vsakdanje skrbi pri urejanju prometa

Ko je predsednik občinskega sveta za notranje zadeve na zadnji seji ObLO poročal o delu sveta in problemih s tega področja, smo med drugim lahko slišali, da je v občini že 2583 motornih vozil (brez mopedov, ki pa jih je po približni oceni vsaj 850). Skrbi z urejanjem prometa v mestu ni malo; kar 8 železniških prelazov dela hude preglavice, od tega dva — na Kersnikovi in Mariborski cesti najhujše; za mestni avtobusni promet niso povsod urejena izogibališča; manjkajo kolesarske steze ob Mariborski in Ljubljanski cesti; preglavice povzročajo nekatere ožine v mestu (pri Elektro Celje in Šlandrovem trgu) in, nenazadnje, parkiranje avtobusov. Prav slednje je med odborniki vzbudilo najbolj živahno razpravo.

Z marcem so namreč v mestu uvedli parkirno takso. Pobiranje takse za parkiranje avtobusov v Razlagovi ulici, na Titovem trgu in na parkirnem prostoru v Gubčevi ulici (vse v središču mesta) je prevzelo podjetje Javne naprave. Plačati je treba 100 ozir. 50 din za 3 ure. Avtomobilisti so, seve, ukrenili po svoje. Taksa je vsekakor previsoka, s čimer se strinjajo tudi odborniki. Zato so parkirni prostori, kjer je prej bilo polno avtomobilov in niso ovirali prometa na izpostavljenih vpadnicah, sedaj večidel prazni. Javne naprave imajo s »čuvanjem« avtomobilov celo zgubo. Hkrati pa so si avtomobilisti poiskali parkirne prostore za svoja vozila v bližnjih ulicah, kjer še ni bilo znakov prepovedi parkiranja. Svet za notranje zadeve je na minuli seji ObLO predlagal, naj tudi v omenjenih ulicah prepovedo parkirati vozila (Cankarjeva in Stanetova ulica). Več odbornikov je predlog zavrnilo, češ da je treba tudi probleme prometa življenjsko jemati.

Koristi in škodo je trezno presojati. Ali bi ne bili parkirni prostori, ki jih je v mestu že tako premalo, polni, če bi bila taksa 20 ali 50 dinarjev?

Čeprav so odborniki očitno nasprotovali nadaljnjim prepovedim parkiranja v nekaterih ulicah bliže središču, so dva dni po seji ObLO v Cankarjevi ulici in Stanetovi ulici že postavili znake prepovedi. Torej gre tu za enostranski ukrep, dasi so odborniki opozorili tudi na druge možnosti urejanja prometa v mestu. Problem glede parkiranja torej čaka prave rešitve, nikakor pa ne dosledno po predlogu neke odbornice ObLO, ki je na zadnji seji kategorično predlagala, naj avtomobilisti puščajo avtomobile izven mesta in hodijo peš po opravkih.

F. K.

Procesi proti komunistom v Zahodni Nemčiji

Pri deželnih sodiščih v Düsseldorfu v pokrajini Nordrhe-Westfalen in v Osnabrücku na Spodnjem Saškem je te dni več kazenskih razprav proti bivšim funkcionarjem Komunistične partije Nemčije. Bivšemu voditelju skupine komunističnih poslancev v porenskem deželnem zboru Karlu Schabrodu, ki pričakuje že četrto sodbo, očitajo to pot, da je z ustanovitvijo »Komunistične skupnosti volivcev« prekršil določila zveznega ustavnega sodišča. — V deželi Severno Porenje — Vestfalija bodo volitve 8. julija.

Pred svetovno konferenco o razorožitvi

Stalni sekretariat Konference afriško-azijske solidarnosti v Kairu je sporočil nacionalnim komitejem za solidarnost afriških in azijskih narodov, da namerava poslati delegacijo na bližnji »Svetovni kongres za mir in razorožitev« v Moskvi.

Konferenca skandinavskih ženskih društev

Od 12. do 17. junija bo na Finskem konferenca socialnodemokratskih ženskih organizacij v skandinavskih deželah. Sodelovalo bo po deset delegatk iz Švedske, Norveške, Danske in Finske.

Zahteve po višjih plačah v Avstriji

Višje plače zahteva zdaj tudi 200.000 avstrijskih nameščencev. Kakor je izjavil predsednik strokovnega sindikata Friedrich Hillegeist, bodo avstrijski nameščenci morda že sredi junija s stavko podprli svojo zahtevo po zvišanju vseh plač in po novi razporeditvi v plačilne razrede.

Iz priročnika OZN

Novi priročnik OZN vsebuje tudi naslednje podatke: v minulih desetih letih se je število svetovnega prebivalstva zvišalo za 19 odstotkov, tako da nas je že več kot tri milijarde. Povprečno pride 22 ljudi na kvadratni kilometer — v Evropi 68, v Aziji 12, v Ameriki 10 in v Afriki 8. Na svetu je zdaj 68.8 milijona konj in — samo v kapitalističnih deželah — 97 milijonov avtomobilov, od tega 70 odstotkov v ZDA. Človeštvo pokadi 1.8 bilijona cigaret na leto; najvnetejši bravci časopisov so Angleži, kjer pride 514 izvodov na tisoč prebivalcev. Največji prirastek ima Guatemala, kjer pride 495 novorojenčkov na 10.000 ljudi. Številke kažejo, da se je izvoz v svetovnem merilu podvojil v obdobju 12 let.

Manj samostojnih obrtnikov v Avstriji

Po statističnih podatkih avstrijske vlade se nadalje znižuje število samostojnih obrtnikov v deželi. Ob koncu lanskega leta je bilo v Avstriji 3.6 milijona zaposlenih delavcev in nameščencev (teh je 17 odstotkov skupnega števila). Med delavci je 43 odstotkov priučenih, 33 kvalificiranih in 24 odstotkov pomožnih delovnih moči.

Protest proti Adenauerjevemu obisku

»Združenje borcev francoskega odporniškega gibanja in žrtev Hitlerjeve agresije« je ogorčeno protestiralo proti obisku dr. Konrada Adenauerja v Parizu. Državniški obisk je napovedan za prve dni julija. Združenje opozarja, da Adenauer zastopa državo, kjer uživajo vodilni vojni zločinci visoke časti, in da zvezna vlada odkrito podpira te ljudi.

Sékou Touré za neodvisnost skupnega afriškega trga

Predsednik Gvineje Sékou Touré je v govoru, ki ga je imel nedavno, ko so v organizaciji nacionalnega podjetja El Nasr, odprli stalno razstavo proizvodov ZAR v Conakryju poudaril, da je potrebna neodvisnost skupnega afriškega trga. Po njegovem mnenju socialne svobode afriških narodov ni mogoče zagotoviti, dokler je afriška proizvodnja podrejena monopolu mednarodnih trgov ter raznim pritiskom ekonomskih in finančnih kartelov kot instrumentov neokolonialističnih in neoimperialističnih spletk.

Zahteve brezposelnih delavcev Dahomeja

Ministrski svet Dahomeje je nedavno potrdil osnutek zakona, ki se nanaša na zahteve brezposelnih delavcev »v pogledu realizacije del splošne in posamezne koristi pri izkoriščanju neobdelane zemlje«. Pravico do zaplembe neobdelane zemlje imajo vsi državljani dahomejske narodnosti v starosti 18 do 50 let, ki nimajo drugega stalnega poklica. Zakonske določbe bodo upoštevale »protislovja v delu, na katera se nanašajo«.

Padec vrednosti delnic na newyorški borzi je vplival na stanje borz v Londonu, Parizu, Milanu in drugod po svetu. Slika kaže prizor z londonske borze, ko se je ta nekoliko opomogla od nenadnega neprijetnega »sunka« z onstran Atlantika.

Po borznih potresih

V začetku prejšnjega tedna je prišlo najprej na ameriški in nato na zahodnoevropskih borzah do ostrega padca tečajev borznih papirjev, zlasti delnic industrijskih družb. V enem dnevu je tečaj industrijskih delnic na newyorški borzi padel povprečno za 6 odstotkov in skupna vrednost kotiranih papirjev je padla za 29 milijard dolarjev. To je bil najmočnejši borzni padec po l. 1929, točneje rečeno, po tistem »črnem petku«, oktobra 1929. leta, ko se je začela velika kriza tridesetih let. Res je, da sedaj nihče ne pričakuje tolikšne krize in res je tudi, da so se borzni tečaji že prejšnji teden popravili.

Kljub temu pa na borzne dogodke prejšnjega tedna ni mogoče gledati kot na slučajen in osamljen pojav. Nasprotno, padec borznih tečajev je povezan s splošnimi tendencami gospodarstva in z gospodarsko politiko zahodnih držav. Zato prevladuje tendenca padanja na zahodnih borzah že vse od začetka leta dalje. Ta tendenca je bila izrazita zlasti od sredine marca dalje, tako da je indeks kotacij na newyorški borzi (tako imenovani Dow-Jones indeks), ki je konec leta stal še na 756, padel do 25. maja za 158 točk, 28. maja pa je padel še za 35 točk.

Tendenca padanja, ki prevladuje že nekaj mesecev, na prvi pogled preseneča, ker se je ameriška industrijska proizvodnja v zadnjih mesecih povečala. Povečanje sicer ni bilo znatno, v zadnjih mesecih pa je le bila za dobro desetino večja kot lani spomladi. Tudi ostale gospodarske dejavnosti, zlasti stanovanjska gradnja, je na visoki ravni, tako da cenijo družbeni bruto produkt v prvem četrletju 1962 na (računano celoletno) 553 milijard dolarjev, za drugo četrtletje pa so uradno prikazovali produkt v (letni) višini 570 milijard dolarjev.

Toda za borzo ni toliko pomembna trenutna raven gospodarske dejavnosti, kot so važne perspektive bodoče dejavnosti in s tem perspektiva bodočih dobičkov. Na borzah so zato tečaji padali tudi takrat, ko je razen industrijske produkcije naraščala (in narobe, tečaji so padli, ko je industrijska produkcija padala). Tako je bilo med zadnjo ameriško recesijo, ko so se borzni tečaji in industrijska produkcija kretali v različnih smereh:

	borzni indeks	industrijski indeks
avgust 1961	241	116
september 1961	237	117
oktober 1961	228	119
november 1961	236	115
december 1961	242	109

Padanje borznih tečajev v zadnjih mesecih seveda še ne pomeni, da bo že v naslednjih mesecih prišlo v ZDA do padca industrijske proizvodnje in do nove recesije. Točno je samo to, da kapital v ZDA ne računa z nadaljnjim povečanjem konjunkture in da računa z zmanjšanjem profitov, kar je deloma posledica novih gospodarsko-političnih ukrepov ameriške vlade, ki poskuša preprečiti zvišanje cen. Pri tem je vlada prišla v konflikt s kapitalom, ki je dandanes na zahodu navajen, da povečuje dohodke s povečanjem cen.

Padanje tečajev na zahodnoevropskih borzah, ki ravno tako traja že nekaj mesecev, je odraz enakih tendenc, ki so prišle do izraza v ZDA. Tudi v zahodni Evropi se je tempo gospodarske rasti zmanjšal, tudi v Evropi pričakujejo nadaljnje zmanjšanje konjunkture in tudi v Evropi so se vlade lotile antiinflacionističnih ukrepov. Toda razen podobnosti je treba podčrtati tudi razločke, ki obstoje med ZDA in večino zahodnoevropskih držav. Medtem ko so imele ZDA v zadnjem desetletju tri recesije in se je njihova industrijska proizvodnja od l. 1953 do danes povečala samo za dobro četrtino, se je v zahodni Evropi proizvodnja skoraj povsod stalno povečevala in je danes v deželah Skupnega trga enkrat večja kot pred desetimi leti. Zato so se borzni tečaji v zahodni Evropi v zadnjem desetletju, prvč, skoraj stalno dvigali in drugič, tudi naglo padli, tako da so tečaji industrijskih delnic koncem lanskega leta znašali (1953-100):

Avstrija	877
Francija	455
Zah. Nemčija	727
Italija	421
Vel. Britanija	232
ZDA	305

Izredno nagel vzpon delniških tečajev v zahodni Evropi seveda ni bil samo odraz stalnega in naglega povečavanja industrijske produkcije, ampak ravno tako odraz desničarske politike, ki je v zahodni Evropi v zadnjem desetletju prevladovala. Ta politika je favorizirala pozicije privatnega kapitala in med drugim vodila kampanjo, naj čim širše vlagata v delnice mala buržoazija in delavstvo. To je bila kampanja za »ljudski kapitalizem«, ki je manevrirala s parolo, da vrednost akcij stalno raste, da se z vlaganjem v akcije vsakdo lahko izogne posledicam inflacije, da vlaganje v akcije zagotavlja avtomatsko obogatitev. Ta kampanja je bila posebno močna v Zahodni Nemčiji, kjer je privedla do širokega vpisovanja akcij raznih podjetij, tudi akcij denacionaliziranih podjetij, (kot n. pr. akcij tovarne avtomobilov Volkswagen, ki so sedaj padle na polovico prejšnje vrednosti.) Sedanji pojav dolgotrajnega in obsežnega padanja delniških tečajev bo zato zlasti v zahodni Evropi pomenil razbijanje iluzij o »ljudskem kapitalizmu« *J. Klemenc*

DESTALINIZACIJA V LR ROMUNIJI

VSEBINA ALI OBLIKA?

Destalinizacijski proces v Romuniji ustvarja vtis, da gre za vrsto razmeroma površinskih, dosledno nadzorovanih ukrepov, ki pa se razvijajo na ozadju zelo impresivnega gospodarskega razvoja dežele. To ozadje je spričo trdne zemljepisne in gospodarsko-politične vključitve Romunije v vzhodni sistem še toliko bolj očitno, ker se tradicionalno kmetijska in naftna Romunija s svojimi gospodarskimi rezultati že uvršča med najrazvitejše države Vzhodne Evrope.

Omenimo na primer samo podatek, po katerem se je romunski narodni dohodek v desetletju 1950-60 povečal za celih 168 odstotkov! Gospodarstvo je solidno integrirano v skupne načrte, ki jih izvaja Svet za vzajemno gospodarsko sodelovanje in pomoč (SEV). V njegovih okvirih se je Romunija specializirala predvsem na petrokemično industrijo, energetiko, predelavo lesa, kmetijske stroje, rudarsko industrijo, metalurgijo in izdelavo železniške opreme, v kmetijstvu pa na živinorejo. Mimo tega je Romunija drugi evropski proizvajalec nafte in zaostaja samo za Sovjetsko zvezo. Zanimivo je, da se je romunska zunanja trgovina v zadnjih treh letih povečala za celih 60 odstotkov, pri čemer se je delež vzhodnih držav od začetka do konca tega obdobja zmanjšal s 75 na 63 odstotkov. Podobno delno preusmeritev dokazuje tudi delež, ki ga ima v romunski zunanji trgovini sama Sovjetska zveza; ta je znašal v letih 1950-55 približno polovico, leta 1960 pa se je zmanjšal na 40 odstotkov. V zadnjih treh letih je Romunija po skromnih ocenah kupila na Zahodu za približno pol milijarde dolarjev investicijske opreme (glavni partnerji Zahodna Nemčija, Francija, Italija, Velika Britanija in Avstrija), tako da so se v mednarodnih gospodarskih krogih že spraševali, ali bo mogla prenesti tolikšno plačilno breme; a po podatkih bukareštanskega Centralnega statističnega zovoda sta bili zunanjetrgovinska in plačilna bilanca konec lanskega leta popolnoma uravnovešeni. Nagli razvojni tempo se nadaljuje. Lani je industrija povečala proizvodnjo za 15,6 odstotka, od tega pri proizvajalnih sredstvih za 17,1 in potrošnih dobrinah za 13,4 odstotka. (Za primer: jeklarstvo 18, strojegradnja in kovinarstvo 20, kemična industrija 27 odstotkov). Pri tem smo pridobili več kakor 60 odstotkov jekla in več kot polovico surovega železa v popolnoma avtomatiziranih agregatih.

VISOK TEMPO GOSPODARSKEGA RAZVOJA.

Kmetijski podatki niso dosti slabši. Po pospešeni kolektivizacijski kampanji zadnjih dveh let je v socialističnem sektorju 96 odstotkov zemlje in je tako Romunija skupaj z Bolgarijo, Vzhodno Nemčijo, CSSR in zdaj Madžarsko med tistimi deželami, katerih kmetijstvo je praktično popolnoma kolektivizirano. Toda proizvodnja zaradi tega po vsem videzu ni utrpela znatnejših pretresov. Lani je država odkupila za 13 odstotkov več pšenice, 10 odstotkov več koruze, 21 odstotkov več sadja in sočivja, 25 odstotkov več volne, 15 odstotkov več mleka kakor predlanskim. Obvezni odkup so ukinile že leta 1956. Industrijske in prehranske potrebe Romunija že dolgo pokriva v celoti z lastnimi viri.

Investicijski tempo ni prav nič popustil. Letos nameravajo investirati v gospodarstvo za 21 odstotkov več kakor lani. Usmeritev investicij pa se v glavnem pokriva z načrti za specializacijo, kakor jih je določil SEV. Večino tega gospodarskega napredka nameravajo izkoristiti za zunanjetrgovinsko ekspanzijo. Tako so v zadnjem času pričeli pospešeno uvažati kakao, kavo in južno sadje — izvažati pa stroje in težko opremo. Ti so tvorili lani že 17 odstotkov izvoza, njihov delež pa še dalje naglo narašča. Po teh podatkih sodeč se Romunija sledeč češkoslovaškemu in vzhodnonemškemu zgledu naglo usmerja k trgovinskemu prodoru v nerazviti svet.

Vse te številke jasno osvetljujejo domnevo, da je Romunija gospodarsko razmeroma zelo samostojna in da je destalinizacijski proces odvisen predvsem od notranjih političnih razmer v državi in Romunski delavski partiji (RDP). Če se ne zadržujemo posebej ob zunanjih znamenjih destalinizacije — podiranje Stalinovih kipov, preimenovanje krajev in ulic in podobno — in se osredotočimo predvsem na vsebinski del, je treba omeniti predvsem dogodke in stališča, ki so se razvili na dveh zadnjih plenumih CK RDP ob koncu lanskega novembra in v začetku decembra ter konec letošnjega aprila. Prvi sekretar CK RDP Georghe Gheorghiu Dej je obsodil Albansko partijo dela in njeno vodstvo in dejal, da se »ne moremo strinjati« s stališčem, ki ga je zavzela ob tem vprašanju delegacija kitajske komunistične partije na XXII. kongresu KP SZ. Toda po XXII. kongresu so v vodstvu RDP destalinizacijske ukrepe očitno dolgo pripravljali. Velikanski Stalinov spomenik v Bukarešti so podrli šele 130 dni po zaključku XXII. kongresa in 100 dni po decembrskem plenumu CK RDP. Že prejšnje obdobje pa je na primer značilno, da so lani na paradi ob nacionalnem prazniku 23. avgusta nosili množico Stalinovih slik, ki jih leta 1960 ni bilo. Ta zunanja znamenja se ujemajo z načinom destalinizacije v samih državnih in partijskih vrhovih. Dej je na decembrskem plenumu ostro obsodil »skupino Pauker-Luca«, ki naj bi bila nosilec stalinizma v Romuniji. Šlo je za člane politbiroja CK RDP Ano Pauker, Vasileja Luco in Teoharija Georgescuja, ki so jih izključili iz partije že leta 1953. Dej je dejal, da so ti ljudje dejansko upravljali v partiji in da so mimo njega, ki je bil takrat generalni sekretar, povzročali nezakonitosti, deformacije in podobno. Hoteli so na vsak način izsiliti, da bi prišlo v RDP do čistk, kakršne so v obdobju 1949 do 1953 izvajali drugod po vzhodni Evropi; in le zasluga starega domačega partijskega jedra je, da do tega ni prišlo. Obsodba v nekem smislu zaključuje stari spopad med skupino Dejevih sodelavcev, ki so pred vojno delovali doma, v ilegali, in skupino okrog Paukerjeve in Luce, ki je delovala v centrali Kominterne v Moskvi. Skupini so na omenjenem plenumu očitali tudi sodelovanje s fašistično Železno gardo v obdobju 1945—47, nasilno kolektivizacijo, povezano z aretacijo in obsodbo več kakor 80.000 kmetov, zaviranje razvoja težke industrije, zmanjševanje investicij in tako naprej. Pri vsem tem pa je plenum precej forsirano poudaril zasluge Georghiua Deja.

Stalinov kip na velikem trgu v Bukarešti, nedaleč od Slavoloka zmage, kjer je bila vsako leto parada. Spomenik so v procesu destalinizacije pred nekaj meseci podrli.

LENINSKE NORME ŽE PRED XX. KONGRESOM KP SZ«

Obsodili so tudi člana CK Mirona Constantinescua in Josifa Kišinjevskega, ki sta bila izključena l. 1957, ter bivšega predsednika Velike ljudske skupščine Konstantina Prvulescua, izključenega leta 1960. Vodstvo RDP je namreč po ugotovitvah plenuma še pred XX. kongresom KP SZ zagotovilo leninske norme v partijskem življenju, medtem ko so omenjeni trije voditelji hoteli v obdobju po njem uveljaviti »navidez liberalnejšo, v resnici pa anarhistično smer«. V zvezi s tem so ti ljudje (po besedah Chivua Stoice »zaobrnili list za 180 stopinj« in obdolžili stalinizma Deja in njegove sodelavce. Prvulescu je na plenumu nastopil s samokritiko, ki pa je bila po splošni presoji le »formalna in nezadovoljiva«. V zvezi s političnim smerjo, ki je obveljala po zadnjih dveh plenumih, je vredno omeniti odnos do revizionizma. RDP se v celoti strinja s koncepcijo boja na dveh frontah, ki jo vsebuje tudi novi program KP SZ: boja proti revizionizmu in proti dogmatizmu. Tako sta na primer v začetku letošnjega leta v Bukarešti izšla ponatisa dveh brošur — »Marksizem—leninizem o socialističnem patriotizmu« in »Marksizem — leninizem o o vprašanjih vojne in miru« — katerih lanski prvi izdaji sta vsebovali ostre in grobe napade na Jugoslavijo. Iz nove izdaje so jih črtali. Nadomestili so jih z načelnimi stališči o revizionizmu, ki se ujemajo z linijo Deklaracije s posvetovanja komunističnih in delavskih partij novembra 1960.

Kake globlje kritike in teoretičnih izsledkov o koreninah kulta osebnosti in njegovem splošnem vplivu na partijsko in državno življenje doslej ni bilo. Državno in gospodarsko upravljanje ostaja temeljito centralizirano. Letošnja prva številka Ekonomskega biltena, ki ga izdaja Ekonomska komisija OZN za Evropo ugotavlja, da je romunsko gospodarstvo »najbolj centralizirano na vsem kontinentu«. Omenili bi lahko ustanovitev množičnih Svetov za kmetijstvo (centralni ima kakih tisoč članov), v katerih bo skupno približno 20.000 ljudi. Toda to je šele formalna poteza, katere vsebina še ni jasna. Po prvih znamenjih sodeč bi utegnili biti to bolj strokovni posvetovalni organi, ki naj bi po besedah predsednika vlade Maurerja zagotovili »dobro upravljanje in izpolnjevanje proizvodnih nalog«.

Dušan Dolinar

KONGO

MINISTROM SE MAJEJO TLA

LEOPOLDVILLE, junija. — Med domačimi politiki in tujimi diplomati v kongoški prestolnici kroži zadnje dni vest, da ministri centralne vlade zelo vztrajno nagovarjajo člane parlamenta, naj čimprej odidejo na počitnice. Poslanci pa se še bolj vztrajno otepajo te ponudbe, češ da niso utrujeni. Če pa bi se že odločili za počitnice, da bi morali prej še opraviti nekatere posle. Ministrom pa se zde sumljivi prav ti »nekateri« posli.

Stvar ima zelo resno podlago. Gre za izglasovanje zaupnice ministrom. Vsaka beseda o tem ali onem ministru, izgovorjena v predstavniškem domu ali senatu o njem, je strah in trepet tistega člana vlade. Gre za pravico poslancev, da izglasujejo nezaupnico ministru. Ta pravica izvira iz temeljnega zakona in doslej so jo uporabili trikrat. Samo eden izmed članov Adulove vlade je rešil svoj portfelj iz nevarnih voda, ker je bilo število glasov zanj in proti njemu enako. Postopek, da tega ali onega člana odstranijo iz vlade, če ni pogodu večini poslancev, je dokaj preprost. Iniciatorji zbero določeno število podpisov in pošljejo svojo prošnjo skupaj z obrazložitvijo predstavniškemu domu. Njena pot do dnevnega reda oziroma glasovanja ni dolga.

Zadnji trije ministri, o katerih so glasovali, so bili minister za zunanjo trgovino Bisukiro, minister za finance Pinzi in minister za predsedniški posle Badibanga. Slednji je obdržal ministrski stolček, prva dva pa sta se morala umakniti drugima dvema članoma vlade, ki bosta upravljala po dvoje ministrstev, dokler ne popolnijo izpraznjenih mest.

Proti Bisukiru, ki pripada stranki Serea iz pokrajine Kivu, so naperili uradno obtožbo, da je bil istočasno trgovec in minister, kar je po nekaterih členih temeljnega zakona nedopustno, da je izvažal blago, ne da bi plačal carino, da je hotel prodati narodni park Albert in da je povzročil spopad med vojaki ANC in nekaterimi tujci. V vlogi navedeni motivi so bili nekoliko drugačni. V vlogi je Bisukiro obtožen, da je zakrivil »nemire v Kivu«, da je »upostavil podržavljena podjetja monopolističnega značaja«, podobna podjetjem v ZSSR in da ni »Kongovec«, kar so ugotovili po desetih mesecih njegovega ministrovanja. Ta obdolžitev je prišla zadnje čase v modo in naperijo jo proti ljudem, ki so jim kolonialistične meje, potegnjene kar na slepo, premaknile domovinsko pristojnost, čeprav so jim pustile plemensko pripadnost. To velja bolj ali manj za vse prebivavce omenjenih krajev, kjer živi isto pleme v dveh različnih državah.

Arturo Pinzi, bivši minister za finance, pripadnik ABAKO, ki se je, preden je postal minister, dlje mudil v tujini, v Belgiji, kakor doma, in ki se je »pogajal o spornih finančnih vprašanjih«, je prišel na dnevni red zato, ker je bil kakakor Bisukiro istočasno minister in trgovec. Tako je lahko izposloval dovoljenje, da je ladja, natovorjena s slonovino v vrednosti 200 milijonov frankov, zapustila luko Matadi, država pa je dobila samo 80 milijonov frankov. Tako je prišla končno na dan afera, ki je javnost o njenih udeležencih vedela le malo. Člani parlamenta so Pinziju tudi očitali, da je postal »minister turist«, da se ni odzval brzojavki, ki mu jo je poslal premier Adula, naj se vrne domov, in naposled, da ni predložil parlamentu poročila o financah dežele in o poslovanju svojega ministrstva.

Bisukiro in Pinzi pa pravita, da je njuna vest čista, in zahtevata, da spregovori zadnjo besedo sodišče. Pinzi je kmalu izginil iz Leopoldvilla, njegovi znanci pa so rekli, da je šel »trgovat in da je verjetno, da bo onkraj morja ustanovil predstavništvo«.

V parlamentarnih krogih pravijo, da »kontrola nad ministri« še ni končana. V seznamu sumljivih ministrov so med drugimi zunanji minister Bomboko, minister za informacije Ileo in še nekateri člani Adulove vlade. O nekaterih izmed njih menijo, da se bodo »dobro pripravili« in da bo glasovanje v parlamentu izpadlo v njihovo korist, če sploh pride vprašanje njihovega ministrovanja na dnevni red.

To pa ni edino pojasnilo, zakaj so se poslanci odločili za ta ukrep, ki je predviden sicer samo v najhujših primerih in ki bi utegnil okrniti sedanjo Adulovo vlado. Nekateri pravijo, da so poslanci nezadovoljni, ker Adula ni hotel v interesu varčevanja rekonstruirati svoje vlade in zmanjšati števila ministrov na polovico. V njegovi vladi je 42 ministrov. Adula pa baje meni, da notranji in zunanjepolitični položaj trenutno ni takšen, da bi lahko zmanjšal število ministrov. Zato pa delajo to poslanci postopoma sami. Ljudje tudi pravijo, da Adula sam ni posebno nasprotoval izglasovanju nezaupnice dosedanjim ministrom, ker bi bil tako rešen neprijetne dolžnosti, ki bi jo moral morda sam izpolniti.

Očividno pa je, da se je fiziognomija »vlade pomiritve in enotnosti« od časov Lovanijuma močno spremenila in da ni nobeno naključje, da so se začele te spremembe z glasovanjem o zaupnici Gizengi.

Nikola Vitorović

(Cummings, »Daily Express«)

Zvezna narodna skupščina Kameruna

»Afrique Nouvelle« poroča, da se je Zvezna narodna skupščina Kameruna prvikrat sestala 24. aprila 1962 v Juangi. V njej je 40 poslancev, ki jih je izvolila Zakonodajna skupščina Vzhodnega Kameruna in 10 poslancev, ki jih je izvolila Zakonodajna skupščina Zahodnega Kameruna. Vsak poslanec pripada eni izmed dveh vladnih strank: Kamerunski unije predsednika Ahidžoa v Vzhodnem Kamerunu in Nacionalni konvenciji kamerunskega prebivavstva Džona Fonča v Zahodnem Kamerunu. Ti poslanci govore enakopravno v enem izmed dveh uradnih jezikov — francoskem ali angleškem.

PO PRVIH ŠTIRIH TEKMAH V III. KOLU KVALIFIKACIJ V ČILU

PREMAGANI BOLJŠI OD ZMAGOVALCA

Santiago, 7. jun. Včerajšnje izločilne tekme za vstop v četrtfinale VII. svetovnega nogometnega prvenstva so minile brez večjih presenečenj, čeprav je bil na vseh tekmah prikazan zelo lep nogomet, a mnogo manj razburljiv kakor v prejšnjih.

V Arici je moštvo SZ sicer premagalo reprezentanco Uruguvaja, toda južnoameriško moštvo je bilo v premoči skoraj skozi vso tekmo in je pokazalo bolj zrelo igro. Največje breme je nosila na plečih izvrstna sovjetska obramba, ki ni dopustila urugvajskim napadavcem, da bi bili dosegli gol kljub vsem njihovim ostrim in hitrim napadom na Jašinova vrata. Sovjetski igravci so igrali zelo nervozno; ko je bilo že videti, da bo rezultat neodločen, je v zadnji minuti igre Ivanov zagotovil zmago svojemu moštvu. Reprezentanca Urugvaja ni zaslužila poraza.

Tekma v Santiagu, ki je bila odločilna za reprezentanco Zahodne Nemčije v igri s Čilom, se je končala z zmago Herbergerjevega moštva, čeprav je imela čilska ekipa mnogo več od igre. Čeprav se Čilenci niso več borili za vstop v četrtfinale, ki jim je bil že zagotovljen, so se zelo naprezali, da bi ugnali svojega nasprotnika. To je razumljivo, če imamo na umu, da je dajalo drugo mesto v skupini Santiago, torej reprezentanci Čila za nasprotnika v četrtfinalu prvoplasirano ekipo v skupini Arica, to je Sovjetsko zvezo. Čilencem namreč bolj ustreza igra Jugoslavije ali Kolumbije kakor pa nogomet sovjetskega moštva. Razen tega bi čilsko moštvo v primeru zmage nad Zah. Nemčijo še naprej ostalo v glavnem mestu tudi v četrtfinalu, kjer bi imelo še naprej najmočnejšo podporo svojih navijačev, ni pa — po splošnem mnenju — ugodnejšega nasprotnika — Jugoslavijo.

Z včerajšnjo zmago nad reprezentanco Španije si je Brazilija zagotovila udeležbo v četrtfinalu, hkrati pa pokopala vse upe Špancev. Zmaga brazilskih nogometašev ni bila lahka; v moštvu se je čutilo odsotnost dirigenta Peleja, ki je moral zaradi poškodbe prepustiti mesto Amarildi. V prvem delu igre so bili brazilski nogometaši nervozni, zlasti še potem, ko so Španci vodili 1:0. Toda v nadaljevanju so se branivci naslova svetovnega prvaka pokazali v pravi barvi in luči. Zaigrali so bolj homogeno in udarno ter je prav Amarilda dosegel oba gola ter zmago.

V Rancagui so madžarski nogometaši igrali proti Argentini z določenim ciljem: osvojiti eno točko in si zagotoviti udeležbo v četrtfinalu. Zaradi tega so igrali defenzivno vseh 90 minut igre. Madžari so si z osvojeno točko zagotovili prvo mesto v skupini, toda Argentinci, ki imajo 3 točke, so samo začasno na drugem mestu, kajti današnja tekma med Anglijo in Bolgarijo bo odločala o drugem udeležencu četrtfinala iz Rancague.

Po mnenju športnih strokovnjakov, ki ga priobčuje agencija Associated Press, favoriti, kakor sta Brazilija in Sovjetska zveza, niso pokazali kakšne sijajne forme, medtem ko sta ČSSR in Madžarska z odlično skupno igro in čvrsto obrambo napravili najboljši vtis.

Najboljši strelci

Na dosedanjih tekmah svetovnega prvenstva v Čilu so dosegli največ golov naslednji igravci:

4 gole: Albert (Madž.), Ivanov (SZ); 3 gole: Tichy (Madž.); 2 gola: Sasija (Urugvaj), Amarildo (Braz.), Sanchez in Ramirez (Cile), Flowers (Angl.), Ponedeljnik (SZ), Seeler (Z. Nem.).

Razprava o nogometu v italijanskem parlamentu

Rim, 7. junija. Tekma med reprezentancama Čila in Italije na svetovnem nogometnem prvenstvu, na kateri je prišlo do surovosti in drugih incidentov, je sprožila živahno razpravo v italijanski skupščini. Poslanec Pirastu je dejal, da je omenjena tekma pokazala do kakšnih nepravilnosti lahko privede šport, če se ga »obravnava le kot špektakl in poslovno zadevo ter da je bila tekma med Čilom in Italijo bolj podobna borbi gladiatorjev kot pa nogometni tekmi«. Iz nadaljnje razprave v parlamentu je bilo razvidno, da je na primer proračun italijanske atletske zveze manjši od vsote, ki jo porabijo na leto za nogometaša kupljenega v tujini. Približno 96 odstotkov sredstev, namenjenih športu v Italiji, porabijo za profesionalizem

Izza mreže

Italijanski in čilski športni poročevalci na svetovnem prvenstvu so imeli sestanek, na katerem so, kakor pravijo, »pokadili pipo miru« in sklenili, da ne bodo več pisali napadajočih člankov proti Čilu oziroma Italiji, za kar je dala povod tekma med njunima reprezentancama, ki je bila na zelo nešportni ravni, v glavnem po sodnikovi zaslugi. Do omenjenega sklepa so prišli zastopniki sedme sile obeh držav šele po dolgi in žolčni razpravi.

— — —

Na nobenem od prejšnjih šestih turnirjih za pokal Julesa Rimeta niso bili igravci tako skopi, kar zadeva gole, kakor v Čilu. V prvih osmih tekmah tega prvenstva so dosegli le šestnajst golov, medtem ko so jih leta 1930 v prvih osmih tekmah zabili 27, štiri leta pozneje 31, 1954. leta 34 in na Švedskem (1958) 38 golov.

— — —

Kar zadeva obisk na tekmah, je rezultat več ko porazen. Osmim srečanjem I. kola je prisostvovalo le 160.000 gledavcev in še od tega števila odpade na dve tekmi v Santiagu skoraj polovica. Na prvenstvu v Švici 1954. leta je prvim tekmam prisostvovalo 215.000, na Švedskem pa več kot 200.000 gledavcev.

— — —

Kapetan češkoslovaške reprezentance Ladislav Novak se je »preskrbel« s kavo za več let vnaprej. Pred tekmo ČSSR : Brazilija mu je namreč kapetan brazilskega moštva Mauro poklonil vrečo brazilske kave.

— — —

Posebni dopisnik brazilskega lista »Coreo da Mana«, ki izhaja v Riu de Janeiru, javlja iz Čila, da so doslej pokazale najboljšo igro reprezentance Jugoslavije, Madžarske in Čila. O jugoslovanskih igravcih pravi omenjeni komentator, da niso tako hitri kot Madžari, toda boljši, kar zadeva tehniko igre. Igrajo miren in eleganten nogomet.

— — —

Na dosedanjih tekmah v Čilu samo Mehika in Italija nista dosegli nobenega gola. Mehikanci so izgubili z Brazilijo 0:2 in s Španijo 0:1, Italijani pa so igrali neodločeno z Zah. Nemčijo 0:0 in izgubili s Čilom 0:2.

— — —

Rengo, mestece blizu Rancague, kjer so nastanjeni madžarski nogometaši, živi povsem v znamenju svetovnega šampionata. V središču pozornosti so seveda madžarski nogometaši, kljub zaradi izvrstne igre postali miljenci vsega mesta. To je razvidno tudi iz pisanja lokalnega tiska. »Madžari dobro predstavljajo Rengo na prvenstvu.« Takšen naslov ima eden izmed člankov.

— — —

Generalni konzul Peruja v Arici Jose Beraun ni hotel izdati vize dvema madžarskima nogometašema sodnikoma, ki sta hotela obiskati perujsko mesto Tacna blizu čilske meje. Tjakaj naj bi odpotovala na izlet skupina sodnikov in drugih funkcionarjev iz Čila, toda po omenjenem ukrepu generalnega konzula je vodja izletniške skupine, španski sodnik in funkcionar FIFE Escartin, odpovedal izlet.

— — —

Tisti, ki izgubi, vso ima pravico, da se jezi oziroma vsaj opravičuje. Po tej navadi se ravnajo tudi Španci. Tako je n. pr. igravec Puskas izjavil, da igravci stavkajo in je sploh vzdušje v španskem taboru zelo napeto, zaradi česar si vsi želijo čimprej domov. Kot razlog je navedel nesporazum s trenerjem Herrero in poudaril, da so igravci sami sporazumno sestavili moštvo za tekmo proti Mehiki, Herrera pa je hotel odrediti v moštvo druge igravce. Videz je, da je v vsem tem nekaj resnice in da Puskasova izjava meče povsem novo luč na »poškodbo« Di Stefana. Iz besed tega igravca: »Ne, pri nas ni nesporazumov. Ne igram, ker sem poškodovan in bom poškodovan tudi za srečanja proti Mehiki in Braziliji.« se da sklepati marsikaj.

III. ETAPA KOLESARSKE DIRKE »PO HRVATSKI IN SLOVENIJI«

Šebenik prvi na Reki

Škerlj je bil drugi in je tako obdržal rumeno majico

Reka, 7. jun. jun. Današnja tretja etapa od Zagreba do Reke, ki sodi med najlepše standardne kolesarske proge, nič manj pa med izredno zahtevne, verjetno še zmeraj ni določila končnega zmagovalca, pa čeprav je do cilja še nekaj take poti. Pomembnosti današnje naloge so se zavedali vsi, ki računajo na boljši uspeh. V koloni 45 tekmovavcev, kolikor jih je bilo popoldne na startu v Zagrebu, si je že v začetku vožnje vsa elita udeležencev zbrala najboljše položaje in jih v razmeroma mirni vožnji do Severina na Kolpi (nad 70 km) zelo budno čuvala.

Moči je bilo treba hraniti tudi za tri hude gorske vzpone — Vrboško, Kupjak in Špičunak. Šele tu je zmagovalec Grossglocknerja na lanskoletnih dirkah okoli Avstrije, Avstrijec Damm kot prvi poskusil srečo s samotnim pobegom, toda kmalu je dobil vztrajnega spremljevalca, Šebenika. Ta dva sta do Vrboške prikolesarila nekaj več kot minuto prednosti pred pravtako pobeglima Valčičem in Juračem ter nekaj več pred ostalo, bolj ali manj strnjeno skupino. Še pred najvišjim vrhom Špičunaka (nad 800 m nadmorske višine) v Gorskem Kotaru pa je manjša kolona zaradi slabe taktike naših tekmovavcev in predvsem s pomočjo ostalih treh Avstrijcev polovila vse ubežnike. Toda prav tedaj, ko so prišli skupaj, se je zgrnil nad njimi pravi snežni metež z mrzlo burjo. Na srečo je bilo kmalu spet vse dobro.

Raztegnjena kolona se je po vzpetinah proti Reki le malo bolj raztegnila. V njej je poskušal s srečo najprej Valčič, pozneje pa Šebenik. Slednjemu je naposled uspelo, da je obdržal priborjeno prednost in sam prikolesaril skozi cilj. Takoj za njim sta privozila nosilce rumene majice Škerlj in Branikovec Otmar Pečnik, zaradi česar je Škerlj tudi po tej etapi obdržal rumeno majico. Po še neuradnih podatkih pa je ekipno vodstvo prevzela Štajerska pred Puljem.

Rezultati tretje etape: 1. Šebenik (Rog) 5;00:33, 2. Škerlj in O. Pečnik (Branik) oba 5;01:07. Nekaj minut za njima pa je privozila skozi cilj skupina 9 vozačev, v kateri sta bila Avstrijca Furian in Frisch ter Beograjčan Milenković.

Jutri ob 8,30 bo start kolesarjev za 4. etapo do Idrije, kamor bodo prispeli okoli poldneva. 5. etapa pa je na sporedu že popoldne do Ljubljane. Kolesarji bodo privozili na cilj (stadion za Bežigradom) okoli 17.45.

S. L.

KOLESARSKI DIRKI OB ROB

Mladi krojijo tempo

Prvi dve etapi (200 km) kolesarske dirke »Po Hrvatski in Sloveniji« sta — že če ne drugega — vsaj nakazali površne obrise, kaj lahko pričakujemo v nadaljnjih razpletih in kakšne so sposobnosti posameznikov.

Slehernemu izmed strokovnjakov pa tudi drugim je bil zlasti na očeh nenavaden potek dogodkov od Ljubljane do Rogaške Slatine. V mislih imamo domala vse naše favorite, ki se nikakor niso mogli pretolči do vodilnih pozicij. Sebenik, Valčič, Boltežar Ukmar in še nekateri so bili na veliko presenečenje bolj ali manj vseskozi na repu dogodkov. Lotevala se jih je — kdove zakaj — že v uvodnih kilometrih in tudi pozneje čudna kriza, kakor da bi bili pravi začetniki.

Da bi bila njihova nemoč in obup še večja, so imeli okrog sebe gardo mladih neizkušenih vozačev, zato pa sila sposobnih, predvsem pa borbenih in nepopustljivih, ki so vztrajno narekovali hud tempo po 40 km na uro. Ta ugotovitev je vsekakor zelo spodbudna za naš naraščaj. Ta mladostni polet — saj tako ga kaže jemati za zdaj — pa bi bilo treba vskladiti še z drugimi težnjami. Za dogodke na zadnjih kilometrih pred ciljem v Rogaški Slatini po naši sodbi ne bi mogli reči da so bili prav vsi vredni same pohvale. Zagrizen finiš med Santovcem in Škerljem ter Avstrijcem Furianom je bil za oko sicer prikupen in razburljiv, toda čemu je bila potrebna tako neizprosna borba »na nož« med Rogovim in Branikovim vozačem, ki sta zaradi te kratkovidnosti hote ali nehote omogočila zmago tretjemu — tujcu. V tem finišu, med katerim je sodeloval tudi Avstrijec Furian, sta naša vozača pazila samo drug na drugega, Furiana pa sploh nista upoštevala. Zato je upravičena bojazen nekaterih naših strokovnjakov, da utegnejo Avstrijci z boljšo taktiko in pametnim ravnanjem med dirko tudi v naslednjih etapah preudarno in koristno izrabiti slabosti domačih tekmecev po znanem izreku: kjer se prepirata dva . . . (sti)

V soboto in nedeljo atletsko prvenstvo Slovenije

Ljubljana bo v soboto 9. in nedeljo 10. junija zopet prizorišče kvalitetnega atletskega tekmovanja. Vsi najboljši slovenski atleti se bodo potegovali za naslove republiških prvakov med posamezniki. Na spisku tekmovalcev so vsa znana imena, med njimi *Lorger, Lešek, Brodnik, Važič, Kostelec, Spilar.* Zbrana pa bo tudi vsa ženska elita s *Stamejčičevo, Hudobivnikovo, Slamnikovo, Celesndikovo, Stanovo* itd.

Tekmovanje bo oba dneva na Centralnem stadionu ob Titovi cesti s pričetkom ob 15,30 in v nedeljo ob 13,30 uri.

Atletske sodnike pozivamo, da se zglase pol ure pred pričetkom tekmovanja na stadionu; za kandidate PEA je sojenje obvezno.

SLOVENSKI PLAVAVCI PRED TEKMOVALNO SEZONO

Obilen spored

Prve ligaške tekme se začno že sredi julija, trenirati pa doslej skoraj še ni bilo mogoče zaradi hladnega vremena

Še nikoli niso imeli slovenski plavavci v načrtu toliko in tako kvalitetnih tekmovanj kakor prav letos.

Tako bodo letos plavavci Triglava iz Kranja in Ljubljane tekmovali v I. zvezni plavavni ligi, medtem ko bosta Rudar iz Trbovelj in Celuloza iz Krškega nastopala v drugem razredu. V vsaki ligi tekmuje po osem klubov, ki so v prvem delu, t. j. posameznih medsebojnih srečanjih razdeljeni v dve skupini. V I. ligi je razdelitev takale: v severni skupini Partizan (Beograd), Mladost (Zagreb), Triglav (Kranj) in Ljubljana, v južni pa obmorski klubi Primorje (Reka), Jadran (Split), Jug (Dubrovnik) in Jadran (Hercegnovi). Za slovenske in zlasti še ljubljanske udeležence je ta razvrstitev precej neugodna. Ekipe, ki nastopajo v severni skupini, so namreč neprimerno močnejše od onih v južni. Partizan, Triglav in Mladost so na lanskem finalu ekipnega državnega prvenstva zasedli drugo, tretje in četrto mesto in so zraven Jadrana iz Splita najmočnejši klubi v državi. Tako imajo ljubljanski plavavci v uvodnem delu zelo majhne možnosti za uspeh. Več si lahko obetamo v finalnem delu v prvih dneh septembra, saj so Ljubljančani za zdaj objektivno gotovo močnejši od plavavcev reškega Primorja ter vsaj približno enakovredni ekipi Jugo iz Dubrovnika. Za kranjske plavavce pa, ki imajo letos — prav tako kakor ljubljanski — velike težave s treningom, predvsem zaradi skrajno slabega vremena, pa bo morebitna ponovna osvojitev tretjega mesta nedvomno velik uspeh. Prve ligaške tekme se bodo namreč pričele že 13. julija, plavavci pa še zmeraj ne morejo trenirati zaradi izredno hladnega ozračja.

Pravičnejša je razdelitev v drugi ligi, kjer sta najmočnejša kluba Crvena zvezda in Mornar (Split) obenem tudi nosivca skupin. V severni skupini nastopajo poleg Crvene zvezde še Spartak (Subotica), Medveščak (Zagreb) in Celuloza (Krško), v južni pa Mornar, Šibenik (Šibenik), Velež (Mostar) in Rudar (Trbovlje). Slovenska kluba sicer nimata upanja za boljši plasma, nista pa tudi med kandidati za odhod na niže. Po vsej verjetnosti bosta v končnem plasmaju zasedla peto in šesto mesto.

Ostali slovenski klubi bodo razen na republiških prvenstvih tekmovali tudi v republiški plavavni ligi. Za to obliko tekmovanja se je prijavilo kar 12 klubov, ki se bodo merili med seboj v štirih skupinah, po trije v vsaki.

Vsa ligaška tekmovanja bodo na vrsti v juliju, v avgustu pa bodo plavaci imeli republiška prvenstva, pionirsko in mladinsko državno prvenstvo ter kvalifikacijsko tekmovanje za vstop v drugo zvezno plavavno ligo, medtem ko bodo zvezna članska tekmovanja v septembru.

Športniki v vodi bodo potemtakem letos zelo aktivni. Primeren tekmovavni sistem je namreč pritegnil k tekmovanju tudi večje število manjših in šibkejših plavalnih kolektivov. Prav taka in bolj množična oblika tekmovanja pa je tudi cilj aktivnosti PZS, ki skuša pritegniti k tej — eni najbolj koristnih in najlepših plavavnih kolektivov, javnosti — kar največ mladine.

J. G.

CETRTFINALE DRŽAVNEGA PRVENSTVA V BOKSU

DVOBOJ: HRVATSKA-SLOVENIJA

Konec tega tedna bo v Ljubljani spet zanimivo boksarsko srečanje, in sicer četrtfinale državnega mladinskega prvenstva. Na tej reviji mladih boksarjev bodo boksali mladinski republiški prvaki Hrvatske in Slovenije. — Srečanje bo tollko pomembnejše, ker bodo smeli zmagovavci ljubljanskih dvobojev neposredno v državni finale. Za Slovenijo bodo tekmovali v dvoboju s hrvatskimi prvaki: papirna Sedej (M), mušja Kosi (M), bantamska Svab (O), peresnolahka Pelko (O), lahka Supan (O), polwelterska Salamon (M), welterska Dragar (O), polsrednja Erčulj (O), srednja Oman (O), težka Polanjko (O) in težka kategorija Pesek (O).

Državni četrtfinale bo to nedeljo ob 19. uri v dvorani delavske univerze Boris Kidrič ob Miklošičevi cesti. H.

ZAOSTALA ROKOMETNA TEKMA ZA TOČKE

RUDAR : OLIMPIJA 13:10 (7:4)

V sredo je bila v Trbovljah odigrana zaostala prvenstvena tekma II. zvezne rokometne lige ki je bila v soboto prekinjena zaradi okvare na razsvetljavi. Pred 800 gledalci je zelo dobro sodil Jurič iz Zagreba.

RUDAR: Lopan, Pavlič, First, Bašić 1, Škrinjar 4, Klančišar Ačkun 7, Jelen, Berdnik, Geržina 1 Dobrovoljni.

OLIMPIJA: Albreht, Setinc 2, Šparemblek, Narobe, Ovsenik Juvan, Globokar, ing. Papež 3, Pavčič Sever 5, Marguč.

Tekma se je začela v izrednem tempu in je bila do srede prvega dela povsem izenačena. Tedaj je moštvo Rudarja izkoristilo dve sedemmetrovki in povedlo. Proti koncu prvega dela se je znovič razvila ogorčena borba. Obe moštvi sta igrali dobro v obrambi, pri čemer sta se odlikovala vratarja Lopan in Albreht.

Takoj po odmoru je Rudar silovito navalil in preko Škrinjarja dosegel dva zadetka ter si tako priboril znatno prednost. Vendar to gostom ni vzelo morale. Izid 10:5 so še znižali na 11:9, niso pa imeli moči za izenačenje. Rudarju je s pametno igro uspelo obdržati prednost in zmagati.

Tekma je bila razburljiva, hitra in ostra. Lahko rečemo, da sta obe moštvi pokazali eno najboljših iger v prvenstvu. Pri Rudarju sta bila najboljša Ačkun in vratar Lopan pri Olimpiji pa oba vratarja, Albreht in Marguč. ms

TURNIR KANDIDATOV

Prekinjene partije

Curacao, 7. junija. — Na turnirju kandidatov za svetovnega šahovskega prvaka so sinoči končali vse prekinjene partije. Končnoj se je vdal Keresu brez nadaljevanja, medtem ko je remiziral z Benkőjem, Fischer pa je v partiji s Filipom osvojil celo točko.

Stanje na tabeli po vseh prekinjenih partijah: **Geller in Keres 12, Petrosjan 11,5, Fischer 9,5, Benkő in Korčnoj 8,5, Talj 6 in Filip 4 točke.**

Celje : O. Krim 1:1 (1:0)

Celje, 7. jun. V zaostali tekmi SCL sta se danes popoldne moštvi Celja in O. Krima razšli z neodločenim rezultatom 1:1 (1:0). S to točko si je Celje zagotovilo obstoj v slovenski conski ligi. Strelca Devčič v 27. min. za Celje in Kastelic v 63. min. za O. Krim. Sodil je Janžekovič iz Maribora. J. K.

Kegljači izbirajo reprezentanco

Zagreb, 7. jun. — Danes se že tretji dan nadaljuje izbirno tekmovanje za sestavo državne kegljaške reprezentance (obojega spola), ki nas bo v kratkem zastopala na meddržavnih srečanjih z Romunijo in Madžarsko in jo Čaka potem tudi še nastop na svetovnem prvenstvu.

V tretjem pretresu se je najbolje odrezal Šlibar (Jesenice) ki je podrl 926 kegljev, med ženskami pa je bila ta dan najuspešnejša Bulićeva, članica OTJ iz Zagreba s 444 zadetki.

Vidnejši kegljavci so tretjič metali takole: Šmoljanović 890, Hladnik (oba Grm.) 840, Steržaj (Ljut) 922 Mlakar (Br.) 896, Grom (Lj.) 897, Ivo Juričević (Zagr) 912, Legat (Mar) 910 itd. — Skupno so v treh nastopih podrli največ: Grom 2781 (povpr. 927), Šlibar 2756 (918,6) Juričević 2735 (912,6), Steržaj 2733 (911), Martelanc (Trig) 2713 (904,3) Mlakar 2661 (888) itd.

Pred zadnjo preskušnjo se lahko skoraj že reče, da bo v desetorici najboljših kegljavcev države najmanj pet zastopnikov iz Slovenije.

V ženski konkurenci so tretji dan igrale: Bulićeva (Z.) 444, Miočeva (Bgd) 420, Moharjeva (Lj.) 417, Erjavčeva (Gradis) 411, Čadeževa (Tr.) 407, G. Erski (Zrenj) 404 itd. — V celoti je po treh nastopih vrstni red naslednji: Mioč 1268, Bulić 1258, G. Erski 1240, Erjavec 1239, Mohar 1201; Čadež 1197; Klemenčič 1191 itd. P.

WATERPOLSKI TURNIR ZA LOVORIKO TASMAJDAN

ITALIJANI ZAPUSTILI TURNIR

Beograd, 7. jun. — Italijanski waterpolisti se danes niso prijavili na stadionu Tašmajdan, kjer bi morali igrati zaostalo tekmo mednarodnegi turnirja z Jugoslavijo. Vodstvo italijanske reprezentance je obvestilo organizatorje, da odstopa od nadaljnjih tekmovanj zaradi »nenormalnih« pogojev, češ da je voda v bazenu prehladna in ne ustreza predpisom. Sodniški zbor, sestavljen od sodnikov Manguilota (Španija), Dawuensa (Belg.) in Dirnweberja (Avstrija), je nato izmeril temperaturo vode (17,5° C) in ugotovil, da ustreza vsem veljavnim predpisom (16 °C).

Turnir se bo nadaljeval s tem, da bodo vse tekme italijanske reprezentance razveljavljene, prireditelji pa bodo prijavili ta nešportni postopek italijanskih waterpolistov mednarodni plavalni federaciji.

Danes dopoldne je v neuradni tekmi reprezentanca NDR premagala B reprezentanco Jugoslavije s 3:2.

KOMISIJA ZA SPREJEM IN ODPOVED DELOVNIH RAZMERIJ

VELETRGOVINE »MERCATOR«
LJUBLJANA — AŠKERČEVA CESTA ŠT. 3,

RAZPISUJE DELOVNO MESTO

KONTROLORJA

Za to delovno mesto je potrebno znanje visokokvalificiranega trgovskega delavca.

Ponudbe pošljite
Upravi podjetja »MERCATOR« — Ljubljana, Aškerčeva cesta št. 3. 4627

UPRAVNI ODBOR

OTROŠKE KLINIKE V LJUBLJANI — Vrazov trg številka 1,

RAZPISUJE NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1. **RAČUNOVODJE**
2. **FINANČNEGA KNJIGOVODJE**
3. **MATERIALNEGA KNJIGOVODJE**
4. **SALDAKONTISTA**
5. **ADMINISTRATORJA**
6. **FAKTURISTA**
7. **BLAGAJNIKA**
8. **INVENTARISTA**

Pogoji: 1.—2. Ekonomska srednja šola in najmanj 5 let prakse; 3.—4. in 7. nepopolna srednja šola in 2 leti prakse; 5.—6. nepopolna srednja šola z znanjem strojepisja; 8. praksa v evidenci osnovnih sredstev in drobnega inventarja ter vodenje materialnega knjigovodstva.

Ob enakih pogojih imajo prednost kandidati s prakso v zdravstvenih zavodih.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in navedbo dneva možnosti nastopa službe vložite do 18. VI. 1962 na

UPRAVNI ODBOR OTROŠKE KLINIKE V LJUBLJANI.

Razpis velja do izpopolnitve delovnih mest. 4631

Lesnoindustrijsko podjetje Zagorje ob Savi

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. **MATERIALNEGA KNJIGOVODJO(-KINJO)**
2. **VEČ MIZARJEV**

Pogoji: pod točko 1. Ekonomska srednja šola ali njej enaka izobrazba oziroma nižja šolska izobrazba in večletna praksa na tem delovnem mestu; pod 2. osebni dohodki po pravilniku; pod 3. za kvalificirane mizarje oskrba in stanovanje na razpolago.

Pismene ponudbe naslovite na gornji naslov. 4636

PRODAMO
V DOBREM STANJU
poltovorni avtomobil
Z ZAPRTO KAROSERIJO
znamke »FIAT ZASTAVA« 516/B, nosilnost 1500 kg.
Tiskarna »Toneta Tomšiča« — Ljubljana, Gregorčičeva ulica št. 25-a. 4629

POPRAVEK
V »Delu« je bil dne 7. junija 1962 v osmrtnici napačno objavljen priimek.
Pravilno se glasi:
Minka Klešnik

POPRAVEK
V osmrtnici za pok. JANEZA WOHINZA sta med žalujočimi pomotoma izostali družini Verbič in Gabrovšek.

ZAHVALA
Ob težki izgubi naše edine hčerkice
JOŽICE COTIČ
se iskreno zahvaljujemo vsem zdravnikom, strežnemu osebju, radioamaterjem, TNZ v Celju, za veliko požrtvovalnost, ki so jo izkazali za ohranitev njenega življenja. Prisrčna hvala sorodnikom, sosedom in vsem, ki so njen zadnji domek okrasili z venci in cvetjem.
Žalujoči: mamica, oče, bratci, teta Vikica in ostalo sorodstvo.
Sempeter v Sav. dol., 5. 6. 1962

Gozdno gospodarstvo Bled,
razpisuje delovno mesto
ŠEFA komercialnega sektorja
Pogoj: Ekonomska ali gozdarska fakulteta z ustrezno strokovno izobrazbo oziroma s 5-letno prakso v komercialni stroki na vodilnem delovnem mestu. — Ponudbe pošljite na GG Bled. 4628

ZAHVALA
Ob smrti mojega dobrega moža, očeta
ALOJZA CVIKLA
se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na zadnji poti ter darovali cvetje.
Posebno zahvalo izrekam Prostovoljnemu gasil. društvu Trg Trbovlje, gasilskemu društvu Žalec, zdravnikom in strežnemu osebju zdravilišča Novo Celje, Zdravstvenemu domu Žalec ter godbi Zabukovca.
Žalujoča žena Tončka in ostali.

Sporočamo žalostno vest, da je po dolgi, hudi bolezni dne 6. junija 1962 umrla naša ljuba sosestra
IVANKA DEBEVC
S. LEONTINA
Pogreb bo 8. t. m. ob 16. uri. Do pogreba leži v hiši žilosti, Linhartov trg 28.
Sosestre
Radovljica, 6. junija 1962.

ZAHVALA
Vsem, ki ste imeli radi našo drago ženo in mamo
MARIJO DEMŠAR
ter jo spremili in ji zasuli prerani grob s cvetjem — prisrčna hvala.
Žalujoči:
mož, sin in hčerki z družinama.
Vižmarje, 6. junija 1962.

ZAHVALA
Ob prerani izgubi našega moža, očeta, starega očeta, brata in strica
FRANCA BELIČA
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrazili pismeno in ustno sožalje.
BELIČEVI.
Ljubljana, 7. junija 1962.

Sporočamo žalostno vest, da je preminila
KATI JUSTINOVA
vdova po direktorju NB
Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 8. junija 1962, ob 17. uri v Grižah pri Žalcu.
Žalujoči:
sin Drago, sestra Mici, bratje Vinko, Ivan, Miha in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA
Vsem, ki so spremili našega nepozabnega moža in očeta
MILANA KMETA
na njegovi poslednji poti in mu poklonili cvetje v slovo, iskrena hvala. Posebna zahvala tovarišem in tovarišicam iz Prekomorskih brigad, občinskim odborom Zveze borcev, Zveze vojaških vojnih invalidov, Zveze rezervnih oficirjev, upravi Narodne banke LRS, ter govornikom polk. Semetu, Stanetu Kremžarju in tov. Obermešlu za njihove občutene poslovilne besede. Prav tako se prisrčno zahvaljujemo invalidskemu pevskemu zboru in godbi Ljudske milice za poslednji pozdrav pokojniku, za vse izraze sožalja sorodnikov in prijateljev ter za toplo sočustvovanje mladine iz II. d in IV. b razreda II. gimnazije.
Zena Sonja z sinovoma Andrejem in Janezom

ZAHVALA — Ob nenadni izgubi moje drage mame
Marije Čimžar, roj. Žirovnik
se iskreno zahvaljujem dr. Jožetu Bohincu, Francki Mesec, Ivki Kokalj, Francki Debeljak, vsem sosedom, duhovnikoma, gasilskemu društvu, pevskemu zboru, darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.
Žalujoči sin Fredy.
Cerklje, dne 2. junija 1962.

ZAHVALA — Ob nenadni izgubi naše drage, nepozabne sestre in tete
EME ZENKOVIČ
učiteljice v pokoju
se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ji darovali cvetje in jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni vsem, ki so nam stali ob strani, posebno še kolektivu šole Ivana Cankarja ter Alojza Hohkravta in tovarišu direktorju Žnidarju za poslovilni govor ob odprtem grobu. Iskrena hvala duhovniku za spremstvo in poslovilne besede.
Trbovlje, Maribor, dne 1. junija 1962.
ZALUJOČI OSTALI.

Sporočamo žalostno vest, da je po hudi bolezni umrla naša ljubljena sestra in teta
S. LEONTINA DEBEVEC
šolska sestra
Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 8. junija, ob 16. uri v Radovljici.
Žalujoči: **sestri Jerica in Roza ter sorodniki.**
Radovljica, Borovnica, dne 7. junija 1962.

Po mučni bolezni nas je v 74. letu starosti zapustila nadvse draga žena, mati in teta
Cecilija Dimec, roj. Balarini
Pogreb pokojnice bo v petek, dne 8. junija 1962, ob 16. uri v Radeče.
Žalujoči: **mož Stefan, sin Stefan, snaha Dragica, družini Dremelj, Golob in ostalo sorodstvo.**
Zidani most, Grobelno, Poljčane, 7. junija 1962.

Nenadoma me je zapustil moj ljubljeni mož
IGNAC NADRAH
bivši gostilničar, član ZB in GZ
Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 8. junija, ob 17. uri na domače pokopališče.
Žalujoči: **Elica, žena in ostalo sorodstvo.**
Višnja gora, dne 6. junija 1962.

PROFESORSKI ZBOR SREDNJE GLASBENE ŠOLE V LJUBLJANI
sporoča žalostno vest, da je umrl njen dolgoletni, vzorni član
profesor VASILIJ MIRK
Požrtvovalnega in vestnega sodelavca bomo ohranili v najlepšem spominu.
PROFESORSKI ZBOR SREDNJE GLASBENE ŠOLE V LJUBLJANI.

Sporočamo žalostno vest, da je v 36. letu starosti po zelo kratki bolezni preminil član našega kolektiva
IVAN LEVER
TRGOVSKI POMOČNIK-DROGERIST IN ČLAN DS
Pogreb dragega pokojnika bo v Pregarjih.
Skromnega in marljivega delavca ter dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.
S hudo prizadetimi:
ženo z otroki, starši, sestrami in brati iz srca sočustvujemo.
DELOVNI KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA »MAVRICA« IN SINDIKALNA PODRUŽNICA IZOLA
Izola, dne 7. junija 1962.

ZA VSELEJ NAS JE ZAPUSTILA NAŠA ZVESTA SODELAVKA IN DOBRA TOVARIŠICA
MARIJA MORAN
OSTALA NAM BO V TRAJNEM SPOMINU IN ZGLED POŽRTVOVALNEGA DELA.
DELAVCI INŠTITUTA ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA

NOVI ŽELEZNIŠKI VOZNI RED

ODHODI* VLAKOV IZ LJUBLJANE V SMERI

ZIDANI MOST

1.15 ekspr. **Zagreb** 3.20, **Beograd** 8.56, **Atene** 10.00

3.05 potn. **Zagreb** — **Litija** 3.39, Trbovlje 4.04, Zidani most 4.20, Sevnica 4.53, Zagreb 6.38

4.05 potn. **Maribor** — Litija 4.52, Trbovlje 4.23, Zidani most 5.42, Celje 6.38, Grobelno 7.11, Pragersko 8.11, Maribor 8.50

4.57 brzi **Beograd** — Trbovlje 5.45, Zidani most 6.00, Sevnica 6.23, Zagreb 7.25, Beograd 13.22

5.36 potn. motornik **Zidani most, Celje, Kumrovec** — Litija 6.18, Trbovlje 6.38, Zidani most 6.58, Celje 7.35, Grobelno 7.56, Kumrovec 9.14

6.12 potn. motornik **Zalog** 6.24

6.43 brzi **Maribor, Dunaj** — Zidani most 7.43, Celje 8.41, Pragersko 9.47, Maribor 10.13, Spilje 11.24

6.50 potn. motornik **Zidani most** — Litija 7.29, Trbovlje 7.53, Zidani most 8.07

7.15 ekspr. **Beograd, Sofija** — Zagreb 9.22, Beograd 14.51, Sofija 23.58

8.50 potn. motornik **Zidani most** — Litija 9.29, Trbovlje 9.54, Zidani most 10.08

9.12 potn. **Maribor, Zagreb** — Litija 9.44, Trbovlje 10.05, Zidani most 10.19, Celje 11.07, Grobelno 11.53, Pragersko 12.55, Maribor 13.36, — Sevnica 11.27, Zagreb 13.00

9.58 brzi motornik **Maribor, Dunaj** — Zidani most 10.50, Celje 11.18, Maribor 12.34, Spilje 13.10, Dunaj 17.10 — vozi od 28. V. do 29. IX

11.00 potn. motornik **Zidani most** — Litija 11.38, Trbovlje 12.03, Zidani most 12.17

12.25 brzi **Maribor, Dunaj** — Zidani most 13.33, Celje 14.16, Maribor 15.48, Spilje 16.52, Dunaj 21.55 — vozi ob nedeljah od 3. VI. do 9. IX

12.43 potn. motornik **Zidani most** — Litija 13.25, Trbovlje 13.50, Zidani most 14.04

13.50 potn. **Maribor** — Zidani most 15.17, Celje 16.07, Grobelno 16.44, Pragersko 17.44, Maribor 18.30

14.35 potn. **Zagreb** — Litija 15.20, Trbovlje 15.43, Zidani most 16.05, Sevnica 16.40, Zagreb 18.18

15.30 potn. **Maribor** — Zidani most 16.35, Celje 17.22, Pragersko 18.29, Maribor 18.57 — vozi od 17. VI. do 9. IX.

15.37 potn. motornik **Celje, Dobova** — Litija 16.14, Trbovlje 16.37, Zidani most 16.51, Celje 17.52 — Dobova 20.02

16.00 potn. motornik **Celje, Prevalje** — Zidani most 16.59, Celje 17.35, Velenje 18.25, Dravograd 19.32, Prevalje 19.56

16.15 ekspr. **Beograd, Atene** — Zidani most 17.11, Zagreb 18.32, Beograd 23.50, Atene 23.53

16.26 brzi motornik **Murska Sobota** — Zidani most 17.27, Celje 18.05, Pragersko 19.10, Ormož 20.09, Murska Sobota 21.11

16.40 brzi **Zagreb** 18.45 — vozi od 27. V. do 31. X. 1962 in od 16. III. do 25. V. 1963

16.50 brzi **Zagreb, Split** — Trbovlje 17.41, Židani most 17.56, Sevnica 18.27, Videm-Krško 18.48, Zagreb 19.27, Split 5.37 — vozi od 16. VI. do 8. IX.

18.21 potn. motornik **Zalog** 18.31

18.30 potn. **Maribor** — Litija 19.16, Trbovlje 19.44, Zidani most 20.00, Celje 20.54, Grobeljno 21.29, Pragersko 22.30, Maribor 23.13

19.20 potn. **Zagreb** — Litija 20.04, Trbovlje 20.31, Zidani most 20.47, Sevnica 21.21, Zagreb 22.58

20.40 potn. motornik **Trbovlje** — Litija 21.10, Trbovlje 21.41

21.00 brzi **Maribor, Dunaj** — Zidani most 22.05, Celje 22.58, Pragersko 00.3, Maribor 0.30, Spilje 1.46, Dunaj 7.30

22.00 brzi **Beograd** — Trbovlje 22.48, Zidani most 23.02, Sevnica 23.37, Videm-Krško 23.57, Zagreb 0.40, Beograd 6.58

22.20 potn. motornik **Sevnica** — Litija 22.58, Trbovlje 23.22, Zidani most 23.36, Sevnica 23.58

23.38 potn. **Maribor, Zagreb** — Litija 0.20, Trbovlje 0.48, Zidani most 1.04, Celje 2.02, Grobeljno 2.40, Pragersko 3.42, Maribor 4.26, — Sevnica 3.52, Zagreb 5.44.

GORENJSKA

1.27 brzi **Jesenice München, Ostende** — Kranj 2.04, Lesce-Bled 2.36, Jesenice 3.00, Podrožca 3.47, München 10.57, Oostende 23.50 — vozi od 29. VI. do 8. IX.

3.10 potn. **Jesenice, Nova Gorica, Planica** — Kranj 3.53, Lesce-Bled 4.40, Jesenice 5.15. — Bohinjska Bistrica 7.11, Most na Soči 7.51, Nova Gorica 8.45 — Planica 7.13

4.18 brzi **Jesenice, München** — Kranj 4.51, Lesce-Bled 5.20, Jesenice 5.39, Podrožca 6.35, München 13.38

4.25 potn. **Kranj, Tržič** — Škofja Loka 5.08, Kranj 5.20, Tržič 5.56 — vozi ob delavnikih

5.45 potn. **Jesenice, Nova Gorica, Planica, Tržič** — Kranj 6.41, Lesce-Bled 7.31, Jesenice 7.58 — Bohinjska Bistrica 9.06, Most na Soči 9.46, Nova Gorica 10.41 — Planica 9.25 — Tržič 7.41

7.42 potn. motornik **Kranj** — Škofja Loka 8.11, Kranj 8.22

8.53 potn. **Jesenice, Planica** — Kranj 9.32, Lesce-Bled 10.11, Jesenice 10.34 — Planica 11.33 — vozi od 27. V. do 29. IX.

11.23 potn. **Jesenice, Nova Gorica, Planica, Tržič** — Kranj 12.12, Lesce-Bled 13.08, Jesenice 13.36 — Bohinjska Bistrica 15.11, Most na Soči 15.56, Nova Gorica 16.55 — Planica 15.14 — Tržič 13.30

13.25 potn. motornik **Kranj** 14.05

13.48 ekspr. **Jesenice, München, Hoek van Holland** — Kranj 14.21, Lesce-Bled 14.52, Jesenice 15.16, Podrožca 16.02, München 22.25, Hoek van Holland 10.51

14.25 potn. **Jesenice, Nova Gorica, Planica** — Kranj 15.14, Lesce-Bled 16.15, Jesenice 16.42 — Bohinjska Bistrica 18.43, Most na Soči 19.23, Nova Gorica 20.20 — Planica 18.54

17.00 potn. motornik **Kranj** 17.40

19.23 potn. **Jesenice, Podbrdo, Planica, Tržič** — Kranj 20.12, Lesce-Bled 21.01, Jesenice 21.28 — Bohinjska Bistrica 23.70, Podbrdo 23.16 — Planica 23.11 — Tržič 21.26

21.07 potn. motornik **Kranj** 21.49

23.16 ekspr. **Jesenice, München** — Kranj 23.50, Lesce-Bled 0.28 Jesenice 0.51, Podrožca 1.47, München 8.22

23.45 potn. **Kranj 0.47.**

NOTRANJSKA

0.15 potn. **Reka, Pula, Sežana** — Logatec 1.16, Postojna 1.45 — Pivka 2.10, Ilirska Bistrica 4.37, Reka 5.46 — Pula 7.38 — Sežana 3.00

0.50 brzi **Sežana, Rim, Pula** — Postojna 2.07, Divača 2.55, Sežana 3.18, Trst 5.30, Rim 17.55 — Pula 6.20

1.20 potn. **Reka** — Postojna 2.45, Pivka 3.07, Reka 4.15 — vozi od 17. VI. do 9. IX.

1.40 potn. **Reka** — Postojna 3.08, Pivka 3.42, Reka 5.54 — vozi od 27. V. do 29. IX.

2.50 brzi **Reka** — Postojna 4.22, Pivka 4.49, Reka 5.59 — vozi ob nedeljah od 3. VI. do 9. IX.

4.22 ekspr. **Sežana, Pariz** — Postojna 5.38, Divača 6.42, Sežana 7.00, Trst 9.10, Pariz 7.25

4.50 brzi **Reka** — Postojna 6.13, Pivka 6.38, Reka 7.40 — vozi od 1. VII. do 10. IX.

6.00 potn. **Reka, Pula, Sežana** — Postojna 7.40, Pivka 8.01, Reka 9.15 — Pula 12.45 — Divača 8.41, Sežana 9.00

7.00 potn. motornik **Postojna** — Logatec 7.54, Postojna 8.25

7.25 brzi **Reka** — Postojna 8.51, Pivka 9.13, Reka 10.16 — vozi od 27. V. do 29. IX.

9.00 brzi **Pula** — Postojna 10.28, Pivka 10.54, Divača 11.21, Pula 14.19 — vozi od 30. VI. do 5. IX.

9.25 potn. **Reka** — Logatec 10.32, Postojna 11.05, Pivka 11.32, Reka 12.35

11.20 potn. **Reka, Sežana** — Postojna 13.00, Pivka 13.23, Reka 14.45 — Divača 14.01, Sežana 14.15

13.33 brzi **Sežana, Pariz** — Postojna 14.34, Pivka 14.56, Divača 15.32, Sežana 15.47, Trst 17.13, Pariz 11.18 — vozi od 27. V. do 31. X. 1962 in od 16. III. do 25. V. 1963

13.35 potn. motornik **Logatec** 14.33

14.33 potn. **Reka, Pula, Sežana, Rim** — Postojna 16.18, Pivka 16.55, Reka 18.13 — Divača 17.16, Pula 21.27 — Sežana 17.40, Trst 19.38, Rim 8.55

19.20 potn. **Reka, Sežana** — Postojna 20.54, Pivka 21.46, Reka 23.05 — Divača 22.05, Sežana 22.27

20.06 brzi motornik **Sežana, Trst** — Postojna 21.10, Sežana 21,51, Trst 22.45 — vozi od 27. V. do 28. IX.

22.23 potn. **Postojna** — Logatec 23.27, Postojna 24.00.

DOLENJSKA

4.30 potn. **Novo mesto, Karlovac** — Grosuplje 5.04, Trebnje 6.24, Novo mesto 6.53, Črnomelj 8.06, Karlovac 9.32

5.21 potn. **Kočevje** — Grosuplje 5.56, Ribnica 7.21, Kočevje 7.54

6.55 potn. **Novo mesto** — Grosuplje 7.31, Trebnje 8.42, Novo mesto 9.13

10.21 potn. **Novo mesto, Metlika** — Grosuplje 10.50, Trebnje 11.40, Novo mesto 12.08, Črnomelj 13.16, Metlika 13.37

11.45 potn. **Kočevje** — Grosuplje 12.22, Ribnica 13.48, Kočevje 14.21

13.23 potn. **Novo mesto, Karlovac** — Grosuplje 14.01, Trebnje 15.11, Novo mesto 15.43, Črnomelj 16.56, Karlovac 18.20

14.15 potn. motornik **Grosuplje** 14.44, vozi ob delavnikih

14.25 potn. **Kočevje** — Grosuplje 15.04, Ribnica 16.32, Kočevje 17.05

14.45 potn. **Novo mesto** — Grosuplje 15.26, Trebnje 16.40, Novo mesto 17.13 — vozi ob delavnikih

18.10 potn. **Novo mesto** — Grosuplje 18.39, Trebnje 19.26, Novo mesto 19.52

18.55 potn. **Novo mesto, Karlovac** — Grosuplje 19.33, Trebnje 20.42, Novo mesto 21.11, Črnomelj 22.23, Karlovac 23.43

19.15 potn. **Kočevje** — Grosuplje 19.56, Ribnica 21.22, Kočevje 21.55

23.20 potn. motornik **Novo mesto** — Grosuplje 23.52, Trebnje 0.42, Novo mesto 1.06

23.35 potn. **Kočevje** — Grosuplje 0.12, Kočevje 2.00.

KAMNIK

3.25 potn. motornik **Domžale** 3.53, **Kamnik** 4.08

4.13 potn. **Domžale** 4.44, **Kamnik** 5.20 — vozi ob delavnikih

5.31 potn. motornik **Domžale** 5.58, **Kamnik** 6.16

7.02 potn. motornik **Domžale** 7.22, **Kamnik** 7.42

9.28 potn. motornik **Domžale** 9.48, **Kamnik** 10.04

11.10 potn. motornik **Domžale** 11.30, **Kamnik** 11.50

13.20 potn. motornik **Domžale** 13.40, **Kamnik** 14.00

14.20 potn. **Domžale** 14.53, **Kamnik** 15.18 — vozi ob delavnikih

16.52 potn. motornik **Domžale** 17.12, **Kamnik** 17.28

19.05 potn. motornik **Domžale** 19.25, **Kamnik** 19.45

20.55 potn. motornik **Domžale** 21.15, **Kamnik** 21.34

23.20 potn. motornik **Domžale** 23.40, **Kamnik** 23.59 — vozi ob nedeljah in praznikih od 27. V. do 23. IX.

VRHNIKA

5.20 potn. **Vrhnika** 6.00 — vozi ob delavnikih

6.45 potn. motornik **Vrhnika** 7.14

11.35 potn. motornik **Vrhnika** 12.10

14.18 potn. **Vrhnika** 15.00

19.30 potn. motornik **Vrhnika** 19.59.

---

* Pri odhodih vlakov so navedeni tudi časi prihodov na končne postaje ter prihodi na nekatere vmesne, zlasti na tiste, od koder so zveze z drugimi vlaki.

Velja od 27. maja 1962 do 25. maja 1963

PRIHODI** VLAKOV V LJUBLJANO IZ SMERI

ZIDANI MOS

0.35 brzi **Beograd** 16.02, **Zagreb** 22.05, Sevnica 23.10, Zidani most 23.32, Trbovlje 23.47

1.03 potn. **Maribor** 21.40, Pragersko 22.02, Celje 23.21, Zidani most 0.00 — vozi od 17. VI. do 9. IX.

2.35 brzi **Dunaj** 17.10, Spilje 21.56, **Maribor** 23.02, Celje 0.44, Zidani most 1.27 — vozi ob nedeljah od 3. VI. do 9. IX.

4.00 ekspr. **Atene** 21.05, **Beograd** 20.30, **Zagreb** 1.51

5.15 potn. **Maribor** 0.01, Pragersko 0.52, Grobelno 1.52, Celje 2.27, Zidani most 3.35 — **Zagreb** 22.23, Sevnica 0.12

5.40 potn. motornik **Sevnica** 4.00, Zidani most 4.25, Trbovlje 4.40, **Litija** 5.05 — vozi ob delavnikih

6.08 potn. motornik **Zalog** 5.27 — vozi ob delavnikih

6.20 potn. **Zagreb** 22.23, Sevnica 0.12, Zidani most 4.35, Trbovlje 4.56, Litija 5.30

6.42 potn. motornik **Zalog** 6.30

7.40 potn. **Maribor** 3.15, Pragersko 3.52, Grobelno 4.50, Celje 5.22, Zidani most 6.10, Trbovlje 6.27, Litija 6.55 — **Zagreb** 3.20, Sevnica 5.10

8.05 brzi **Split** 19.10, **Zagreb** 5.30, Sevnica 6.28, Zidani most 6.57, Trbovlje 7.13 — vozi od 18. VI. do 10. IX.

8.18 potn. motornik **Prevalje** 4.12, Dravograd 4.34, Velenje 5.59, **Celje** 6.46, Zidani most 7.17

8.30 brzi motornik **Murska Sobota** 4.00, Ormož 5.10, Pragersko 5.54, Celje 6.58, Zidani most 7.28

8.43 brzi **Beograd** 23.35, **Zagreb** 6.15, Sevnica 7.17, Zidani most 7.40, Trbovlje 7.55

9.10 brzi **Dunaj** 23.40, Spilje 4.40, **Maribor** 5.44, Pragersko 6.09, Celje 7.14, Zidani most 8.07

10.55 potn. motornik **Kumrovec** 7.41, Grobelno 8.47, **Celje** 9.08, Zidani most 9.42, Trbovlje 9.57, Litija 10.19

12.05 potn. motornik **Zidani most** 10.45, Trbovlje 11.00, **Litija** 11.24

12.28 potn. **Maribor** 8.00, Pragersko 8.37, Grobelno 9.37, **Celje** 10.13, Zidani most 11.04, Trbovlje 11.25, Litija 11.51 — **Zagreb** 8.10, Sevnica 9.50

13.08 brzi **Zagreb** 11.03 — vozi od 27. V. do 31. X. 1962 in od 16. III. do 25. V. 1963

13.32 ekspr. **Atene** 7.35, **Beograd** 6.00, **Zagreb** 11.15, Zidani most 12.33

14.10 potn. motornik **Zidani most** 12.52, Trbovlje 13.07, **Litija** 13.31

15.35 potn. motornik **Zidani most** 14.16, Trbovlje 14.31, **Litija** 14.55

16.38 potn. **Zagreb** 12.55, Sevnica 14.40, Zidani most 15.15, **Trbovlje** 15.36, Litija 16.01

17.46 potn. **Maribor** 13.04, Pragersko 13.46, Grobelno 14.46, Celje 15.22, Zidani most 16.14

18.50 potn. motornik **Zidani most** 17.31, Trbovlje 17.46, **Litija** 18.10

19.04 potn. motornik **Zalog** 18.53

20.04 brzi motornik **Dunaj** 12.45, Spilje 16.54, **Maribor** 17.29, Celje 18.45, Zidani most 19.14 — vozi od 27. V. do 28. IX.

21.15 potn. **Zagreb** 17.40, Sevnica 19.19, Zidani most 19.55, Trbovlje 20.14, Litija 20.38

22.15 potn. **Maribor** 17.33, Pragersko 18.18, Grobelno 19.17, Celje 19.52, Zidani most 20.43, Trbovlje 21.02, Litija 21.31

22.42 ekspr. **Sofija** 7.02, **Beograd** 14.18, **Zagreb** 20.35

23.07 potn. motornik **Dobova** 20.25, Sevnica 21.06, Zidani most 21.30, Trbovlje 22.03, Litija 22.27

23.55 brzi **Dunaj** 14.25, Spilje 19.15, **Maribor** 20.26, Pragersko 20.52, Celje 22.04, Zidani most 22.50

GORENJSKA

8.09 potn. **Nova Gorica** 18.34, Most na Soči 19.32, Bohinjska Bistrica 20.31, **Jesenice** 22.25, Lesce-Bled 22.46, Kranj 23.23 — **Planica** 20.50 — **Podrožca** 20.15

0.53 brzi **München** 15.58, **Jesenice** 23.40, Lesce-Bled 23.56, Kranj 0.21

4.35 brzi **Oostende** 6.09, **München** 20.10, **Jesenice** 3.15, Lesce-Bled 3.32, Kranj 3.57 — vozi od 1. VII. do 10. IX.

5.40 potn. **Kranj** 4.54

6.30 potn. **Jesenice** 4.23, Lesce-Bled 4.44, Kranj 5.34 — **Tržič** 4.47

6.57 ekspr. **München** 22.28, **Jesenice** 5.40, Lesce-Bled 5.57, Kranj 6.23

7.37 potn. **Nova Gorica** 2.10, Most na Soči 3.16, Bohinjska Bistrica 4.28, **Jesenice** 5.46, Lesce-Bled 6.08, Kranj 6.48 — **Planica** 4.32 — **Tržič** 6.06

9.10 potn. motornik **Kranj** 8.30

12.06 potn. **Nova Gorica** 6.50, Most na Soči 7.52, Boh. Bistrica 8.49, **Jesenice** 10.04, Lesce-Bled 10.33, Kranj 11.12 — **Tržič** 10.30

15.05 potn. motornik **Kranj** 14.22

15.47 potn. **Nova Gorica** 10.48, Most na Soči 11.44, Boh. Bistrica 12.42, Jesenice 13.50, Lesce-Bled 14.13, Kranj 14.55 — **Planica** 12.38 — **Tržič** 13.40

15.55 ekspr. **Hoek van Holland** 19.19, **München** 7.55, **Jesenice** 14.41, Lesce-Bled 14.57, Kranj 15.23

18.25 potn. motornik **Kranj** 17.48

19.44 potn. **Nova Gorica** 14.28, Most na Soči 15.26, Boh. Bistrica 16.26, **Jesenice** 17.50, Lesce-Bled 18.12, Kranj 18.52 — **Planica** 16.22

21.26 potn. **Planica** 19.04 — **Jesenice** 19.55, Lesce-Bled 20.13, Kranj 20.49 — vozi od 27. V. do 29. IX.

23.02 potn. motornik **Kranj** 22.10.

DOLENJSKA

3.13 potn. motornik **Novo mesto** 1.20, Trebnje 1.47, Grosuplje 2.41

5.10 potn. **Novo mesto** 2.45, Trebnje 3.20, Grosuplje 4.31

5.35 potn. **Kočevje** 3.02, Grosuplje 4.49

6.34 potn. **Novo mesto** 4.01, Trebnje 4.40, Grosuplje 5.58 — vozi ob delavnikih

7.12 potn. **Kočevje** 4.45, Ribnica 5.20, Grosuplje 6.38

9.18 potn. **Karlovac** 4.06, Črnomelj 5.38, **Novo mesto** 6.55, Trebnje 7.31, Grosuplje 8.44

12.48 potn. **Kočevje** 10.20, Ribnica 10.54, Grosuplje 12.08

13.02 potn. **Novo mesto** 10.50, Trebnje 11.21, Grosuplje 12.30

15.22 potn. motornik **Grosuplje** 14.50 — vozi ob delavnikih

15.52 potn. **Karlovac** 10.30, Črnomelj 11.58, **Novo mesto** 13.15, Trebnje 13.53, Grosuplje 15.12

17.42 potn. **Kočevje** 15.20, Ribnica 15.55 Grosuplje 17.07

17.56 potn. **Metlika** 14.15, Črnomelj 14.42, **Novo mesto** 15.49, Trebnje 16.22, Grosuplje 17.24

19.59 potn. **Karlovac** 14.30, Črnomelj 16.13, **Novo mesto** 17.30, Trebnje 18.06, Grosuplje 19.19

20.20 potn. **Kočevje** 17.45, Ribnica 18.22, Grosuplje 19.40.

** Pri prihodih vlakov so navedeni tudi časi odhodov s končnih postaj ter odhodi z nekaterih vmesnih, zlasti tistih, od koder so zveze z drugimi vlaki.

NOTRANJSKA

0.38 ekspr. **Pariz** 22.53, **Trst** 20.20, **Sežana** 22.25, **Divača** 22.38, Pivka 23.05, Postojna 23.30

1.10 brzi **Reka** 22.20, Pivka 23.29, Postojna 23.47 — vozi od 29. VI. do 8. IX.

4.45 brzi **Rim** 12.25, **Trst** 0.19, **Sežana** 2.10, **Divača** 2.41, **Pivka** 3.09, Postojna 3.32 — **Pula** 23.08

5.30 potn. **Reka** 0.52, Pivka 2.05, Postojna 3.55

6.15 potn. **Sežana** 3.28, Divača 3.42, Pivka 4.10, Postojna 4.40

8.35 potn. **Sežana** 5.55, Divača 6.11, **Pivka** 6.42, Postojna 7.08 — **Reka** 5.15, Ilirska Bistrica 6.09

9.56 brzi motornik **Trst** 7.06, **Sežana** 8.17, Postojna 8.59 — vozi od 28. V. do 29. IX.

10.30 potn. motornik **Postojna** 9.12, Logatec 9.41

12.20 brzi **Reka** 9.30, Postojna 11.07 — vozi ob nedeljah od 3. VI. do 9. X.

13.15 potn. **Rim** 21.25, **Trst** 8.28, **Sežana** 10.25, Pivka 11,17, Postojna 11.42 — **Reka** 9.48

15.25 potn. **Reka** 12.38, Pivka 13.49, Postojna 14.11 — vozi od 17. VI. do 9. IX.

15.45 potn. motornik **Logatec** 14.55 — vozi ob delavnikih

16.05 brzi **Pariz** 18.14, **Trst** 12.03, **Sežana** 13.33, Divača 13.54, Pivka 14.30, Postojna 14.57 — vozi od 27. V. do 31. X. 1962 in od 16. III. do 25. V. 1963

16.49 potn. **Reka** 13.25, Pivka 14.58, Postojna 15.15

18.00 potn. **Sežana** 15.15, Divača 15.29, **Pivka** 16.00, **Postojna** 16.25 — **Pula** 11.03, Divača 15.29

20.50 potn. **Reka** 17.48, Pivka 18.55, Postojna 19.18

21.30 brzi **Pula** 15.36, Divača 19.20, **Pivka** 19.48, Postojna 20.18 — vozi od 30. VI. do 5. IX.

22.35 brzi **Reka** 19.50, Postojna 21.23

23.13 potn. **Sežana** 20.15, **Divača** 20.44, **Pivka** 21.15, **Postojna** 21.50 — **Pula** 15.58 — **Reka** 20.04

VRHNIKA

5.19 potn. **Vrhnika** 4.40

6.40 potn. **Vrhnika** 6.04 — vozi ob delavnikih

7.46 potn. motornik **Vrhnika** 7.16

12.50 potn. motornik **Vrhnika** 12.20

17.25 potn. **Vrhnika** 16.25

20.38 potn. motornik **Vrhnika** 20.03.

KAMNIK

0.41 potn. motornik **Kamnik** 0.01 — vozi ob ponedeljkih in dnevih po praznikih od 28. V. do 24. IX.

5.07 potn. motornik **Kamnik** 4.22

6.23 potn. **Kamnik** 5.30 — vozi ob delavnikih

7.22 potn. motornik **Kamnik** 6.35

8.39 potn. motornik **Kamnik** 7.50

10.51 potn. motornik **Kamnik** 10.08

13.00 potn. motornik **Kamnik** 12.10

15.12 potn. motornik **Kamnik** 14.30

16.30 potn. **Kamnik** 15.22 — vozi ob delavnikih

18.18 potn. motornik **Kamnik** 18.38

20.30 potn. motornik **Kamnik** 19.50

22.28 potn. motornik **Kamnik** 21.48

ODHODI* IZ MARIBORA

0.01 potn. **Pragersko** 0,52, Celje 2.27, Zidani most 3.07, Sevnica 3.52, Brežice 4.34, **Zagreb** 5.44 — **Ljubljana** 5.15

1.20 brzi Spilje 1.46, Graz 3.08, **Dunaj** 7.30

3.15 potn. **Pragersko** 4.52, Celje 5.22, Zidani most 6.03, Sevnica 6.58, Brežice 7.35, **Zagreb** 8.40 — **Ljubljana** 7.40

4.17 potn. **Šentilj** 4.39, ob delavnikih

4.55 potn. **Ruše** 5.26, Vuzenica 6.43, Dravograd 7.03, **Prevalje** 7.27, **Pliberk** 8.32

5.30 potn. **Maribor Studenci** 6.35 ob delavnikih

5.40 potn. **Šentilj** 6.00

5.44 brzi Celje 7.12, **Zagreb** 9.10, **Beograd** 14.51 — **Ljubljana** 9.10, **Reka** 12.35

5.49 potn. **Pragersko** 6.24, Ptuj 6.54, Ormož 7.30, **Čakovec** 8.15, Ljutomer 8.28, **Murska Sobota** 9.11 — **Gor. Radgona** 9.26

7.20 potn. **Šentilj** 8.02, Spilje 8.48

8.00 potn. **Pragersko** 8.32, Celje 10.03, Zidani most 10.54, Sevnica 11.27, Brežice 12.03, **Zagreb** 13.00 — **Ljubljana** 12.28

9.40 potn. **Ruše** 10.04, Vuzenica 11.14, **Dravograd** 11.33, **Prevalje** 11.58

10.00 potn. **Pragersko** 10.36, Ptuj 11.16, Ormož 11.53, **Čakovec** 12.43, Ljutomer 13.02, **Murska Sobota** 13.41 — **Gor. Radgona** 13.58

10.57 brzi Spilje 11.24, Graz 12.30, **Dunaj** 16.35

12.47 brzi motornik Spilje 13.10, Graz 13.59, **Dunaj** 17.10. Vozi od 28. V. do 29. IX.

13.04 potn. **Pragersko** 13.38, Celje 15.12, Zidani most 16.03, Sevnica 16.40, Brežice 17.19, **Zagreb** 18.18 — **Ljubljana** 17.46

14.15 potn. **Pragersko** 14.54, Ptuj 15.33, Ormož 16.11, Čakovec 17.00 — **Ljutomer** 18.00, **Murska Sobota** 18.46

14.28 potn. **Pragersko** 15.01, Poljčane 15.24, **Grobelno** 16.27, **Zabok** 19.53 (ob delavnikih)

14.30 potn. **Šentilj** 14.56

14.33 potn. Ruše 14.58, Vuzenica 16.15, Dravograd 16.32, Prevalje 16.56, **Pliberk** 17.30

14.51 brzi **Celje** 16.22, Zidani most 17.02, **Zagreb** 18.32, **Beograd** 23.50

15.33 brzi Spilje 16.00, Graz 17.05, **Dunaj** 20.55

16.26 brzi Spilje 16.52, Graz 18.11, **Dunaj** 21.55. Vozi ob nedeljah od 3. VI. do 9. IX.

17.29 brzi motornik **Celje** 18.44, Zidani most 19.14, **Ljubljana** 20.04, Postojna 21.10, **Sežana** 21.51, **Trst** 22.45. Vozi od 27. V. do 28. IX.

17.33 potn. **Pragersko** 18.07, Celje 19.42, Zidani most 20.33, Sevnica 21.21, Brežice 21,58, **Zagreb** 22.58 — **Ljubljana** 22.15

17.43 potn. **Šentilj** 18.05, **Spilje** 18.25

18.40 potn. **Pragersko** 19.18, Ptuj 19.33, Ormož 20.37, **Čakovec** 21.20 — Ljutomer 21.42, **Gor. Radgona** 22.37 — **Murska Sobota** 22.21

19.19 potn. **Pragersko** 19.51, **Poljčane** 20.15

19.30 potn. **Ruše** 19.55, Vuzenica 21.12, **Dravograd** 21.32, **Prevalje** 22.11

19.50 potn. **Šentilj** 20.12

20.26 brzi **Pragersko** 20.50, Celje 22.00, Zidani most 22.40, **Ljubljana** 23.55, **Reka** 4.54 — **Beograd** 6.58

21.40 potn. **Pragersko** 22.01, Celje 23.12, Zidani most 23.57, **Ljubljana** 1.03, Postojna 2.45, **Reka** 4.15. Vozi od 16. VI. do 8. IX.

22.22 potn. **Pragersko** 22.59, Ptuj 23.57, **Ormož** 0.34 — **Čakovec** 1.11

22.28 potn. **Podvelka** 23.29

23.02 brzi Celje 0.34, Zidani most 1.20, **Ljubljana** 2.35, Postojna 4.22, Reka 5.59. Vozi ob sobotah od 2. VI. do 8. IX.

---

* Pri odhodih vlakov so navedeni tudi časi prihodov na končne postaje ter prihodi na nekatere vmesne, zlasti na tiste, od koder so zveze z drugimi vlaki.

PRIHODI** V MARIBOR

0.30 brzi **Beograd** 14.18, Zagreb 20.45 — **Ljubljana** 21.00 — Reka 17.48, **Celje** 23.00

4.26 potn. **Ljubljana** 23.38, Sevnica 0.12, Zidani most 1.20, Celje 2.15, Pragersko 3.51 — **Zagreb** 22.23, Brežice 23,27

5.08 brzi **Dunaj** 23.40, Graz 3.37, Spilje 4.40

5.22 potn. **Šentilj** 5.00 (ob delavnikih)

5.24 potn. **Čakovec** 2.52, Ormož 3.35, Ptuj 4.17

5.37 potn. **Podvelka** 4.35, Ruše 5.11 (ob delavnikih)

5.54 potn. **Maribor Studenci** 5.46 (ob delavnikih)

6.35 potn. **Šentilj** 6.14

6.46 potn. **Poljčane** 5.47, Pragersko 6.13 (ob delavnikih)

7.18 potn. **Holmec** 4.55, Prevalje 5.11, Dravograd 5.31, Ruše 6.53

7.43 potn. **Čakovec** 5.09, — **Murska Sobota** 4.16, Ormož 5.53, Ptuj 6.29, Pragersko 7.08

8.50 potn. **Ljubljana** 4.05, Zidani most 5.55, Celje 6.47, Pragersko 8.17 — **Zagreb** 3.20, Brežice 4.25, Sevnica 5.10

9.45 potn. **Spilje** 9.00, Šentilj 9.24

10.30 brzi **Beograd** 23.35, — **Reka** 0,52, **Ljubljana** 6.43, Zidani most 8.02, Celje 8.44, Pragersko 9.48

12.34 brzi motornik **Trst** 7.12, Postojna 8.59, **Ljubljana** 9.58, Zidani most 10.50, Celje 11.19 — vozi od 28. V. do 29. IX.

12.37 potn. **Spilje** 11.58, Šentilj 12.13

12.45 potn. **Pliberk** 9.40, **Prevalje** 10.33, Dravograd 10.55, Vuhred 11.29, Ruše 12.20

13.36 potn. **Ljubljana** 9.12, Zidani most 10.26, Celje 11.27, Pragersko 13.02 — **Zagreb** 8.10, Brežice 9.14, Sevnica 9.50

14.00 potn. **Čakovec** 11.29 — **Murska Sobota** 10,08, Ormož 12.13, Ptuj 12.47, Pragersko 13.23

14.21 brzi **Dunaj** 9.35, Graz 12.56, Spilje 13.55

14.25 potn. **Maribor Studenci** 14.17 (ob delavnikih)

14.59 brzi **Beograd** 6.00, **Zagreb** 11.15, **Zidani** most 12.46, Celje 13,30

15.48 brzi **Reka** 9.30, Postojna 11.07, **Ljubljana** 12.25, Zidani most 12.46, **Celje** 14.21, — Vozi ob nedeljah od 3. VI. do 9. IX.

16.46 potn. **Šentilj** 16.15

17.17 brzi motornik **Dunaj** 12.45, **Graz** 16.06, Spilje 16.54 — Vozi od 27. V. do 28. IX.

17.20 potn. **Holmec** 14.42, **Prevalje** 15.14, Dravograd 15.35, Vuhred 16.04, **Ruše** 16.55

18.30 potn. **Ljubljana** 13.50, Zidani most 15.25, Celje 16.19, Pragersko 17.55 — **Zagreb** 12.55, Brežice 14.03, Sevnica 14.40

18.46 potn. **Čakovec** 16.10 — **Murska Sobota** 14.29 — **Gor. Radgona** 14.12, Ormož 16.59, Ptuj 17.35, **Pragersko** 18.10

18.57 potn. **Reka** 12.38, Postojna 14.13, **Ljubljana** 15.30, Zidani most 16.43, Celje 17.24, Pragersko 18.32

19.43 brzi **Dunaj** 14.25, Graz 18.15, **Spilje** 19.15

21.20 potn. **Šentilj** 20.35

21.25 potn. **Čakovec** 18.47 — **Murska Sobota** 17.29 — **Gor. Radgona** 17.06, Ormož 19.31, Ptuj 20.12, **Pragersko** 20.48

22.17 potn. **Pliberk** 19.23, **Prevalje** 20,01, Dravograd 20.29, Vuhred 20.59, **Ruše** 21.51

22.24 brzi **Dunaj** 17.10, Graz 20,57, **Spilje** 21.56, (ob sobotah od 2. VI. do 8. IX.)

23.13 potn. **Ljubljana** 18.30 Zidani most 20.12, Celje 21.04, Pragersko 22.40 — **Zagreb** 17.40, Brežice 18.41, Sevnica 19.09.

** Pri prihodih vlakov so navedeni tudi časi odhodov s končnih postaj ter odhodi z nekaterih vmesnih, zlasti tistih, od koder so zveze z drugimi vlaki.

OBVESTILA ▸ SPOREDI ▸ MALI OGLASI

Izdaja in tiska Časopisno podjetje »DELO«, Ljubljana, Tomšičeva 1—2. Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva 3. Uprava: Tomšičeva 1, telefoni 22-622 do 22-526. — Oglasni oddelek: Ljubljana, Titova 1, tel. 21-886. — Naročniški oddelek: Ljubljana, Titova 2, telefon za ljubljansko naročnike 20-463, za zunanje naročnike 21-832. — Poštni predal — 29. — Brzojavni naslov »DELO« Ljubljana. — Žiro račun pri Narodni banki, Ljubljana 600-11-167. Mesečna naročnina 650 din. Rokopisov ne vračamo.

Gledališče

DRAMA

Petek, 8. junija, ob 20: Zupančič: Hiša na robu mesta. **Abonma S.** (Vstopnice so tudi v prodaji.)

Sobota, 9. junija, ob 20: Kreft: Krajnski komedijanti. Izven abonmaja. (Zadnjikrat. — Vstopnice so že v prodaji v Drami.)

Občinstvo opozarjamo na predstave Jugoslov. dramskega pozorišta iz Beograda, ki uprizori v dneh od 12. do 14. junija Shakespearovega »Hamlita«, Cosićevo »Odkritje« in Behanovega »Talca«. Vstopnice so že na voljo pri blagajni v Drami (tel. 21-402).

OPERA

Petek, 8. junija ob 15.30 Verdi: NABUCCO. Abonma Popoldanski. (Nekaj vstopnic je tudi v prodaji).

Sobota, 9. junija, ob 20. Rimski-Korsakov: ZLATI PETELIN. Premiera. Abonma Premierski in izven. (Vstopnice so že v prodaji.)

Jutri, v soboto, 9. t., bo v naši Operi jugoslovanska krstna predstava Rimskega Korsakova opere »Zlati petelin«. To nadvse zanimivo pravljično opero bo na premieri dirigiral Demetrij Zebre, režijsko je delo postavil na naš oder Hinko Leskošek, scenograf je akad. slikar Maks Kavčič, kostumograf Mija Jarčeva, koreograf dr. Henrik Neubauer in vodja zbora Jože Hanc. Peli bodo na premieri: Lado Korošec, Drago Čuden, Marcel Ostaševski, Friderik Lupša, Bogdana Stritarjeva, Janez Lipušček, Nada Vidmarjeva in Maruša Patjkova. Vstopnice so še v prodaji.

MESTNO GLEDALIŠČE Gledališka pasaža

Petek, 8. junija, ob 17. in 20: M. Vilhar, Večer v čitavnici. Gostovanje v Kamniku.

Sobota, 9. junija, ob 20. uri: Borchert, Zunaj pred durmi. Abonma Kolektivi K. Vstopnice so tudi v prodaji.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Ljubljana, Mestni dom

Sobota, 9. junija, ob 20. uri: Hadžić: »Hotel za norce«. Izven.

Nedelja, 10. junija, ob 16. in 19.30: Hadžić: »Hotel za norce«. Izven.

Ob 19.30: Bukak: »Na trnju in kamenju«. Gostovanje v Polhovem Gradcu.

EKSPERIMENTALNI ODER Križanke — Viteška dvorana

Petek, 8. junija ob 20: Pinget: MRTVO PISMO. Zadnjikrat v sezoni.

Drevi bo Eksperimentalno gledališče zadnjikrat v sezoni ponovilo uprizoritev MRTVO PISMO. Vstopnice po znižanih cenah so v prodaji dve uri pred predstavo, rezervacije po telef. 22-011.

SLOV. LJUD. GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 8. junija, ob 20. uri: M. Franck: Sreča na uparje. — Gostovanje v Šmarju pri Jelšah.

KONCERT

DREVI ob 20.15 uri zadnji koncert **za rdeči abonma.** Namesto obolelega dirigenta Eugena Goossensa, gostuje francoski dirigent LOUIS DE FROMENT iz Luxemburga. Spored: Mozart, Haydn, Roussell, Turina, Dukas. Solist flavtist BORIS CAMPA.

RTV Ljubljana

SPORED ZA PETEK

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored); 8.05 Zabavni kaleidoskop; 8.55 Pionirski tednik; 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 10.15 Majhni zabavni ansambli; 10.36 José Iturbi igra Albeniza; 11.00 Mali klub ljubiteljev popevk; 11.15 Naš podlistek — M. Bernard: Lepota je moč; 11.35 Godala in hammond orgle; 12.05 Nekaj narodnih iz Crne gore; 12.15 Kmetijski nasveti — Dr. Franjo Janežič : Brestan, prometryn in druga nova sredstva za varstvo pese; 12.25 Melodije ob 12.25; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Poje tenorist Jan Peerce; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Povest želodka Bobka; 14.35 Od polke do twista; 15.20 Portret v miniaturi — Jelka Cvetežar; 15.30 Pri boserskih skladateljih; 15.45 Jezikovni pogovori; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Popoldne z Mendelssohnom in Schubertom; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.10 II. del prenosa Javne oddaje v Velenju »Revija domačih pesmi in napevov«; 18.45 Iz naših kolektivov; 19.00 Obvestila; 19.05 Boris Papandopulo: Divertimento (Komorni orkester RTV Zagreb dirigira Samo Hubad); 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Chopin: Nocturno in in Scherzo; 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled; 20.30 Glasbena medigra; 20.35 Spoznavajmo svet in domovino; 21.35 Zabavna glasba; 22.15 Oddaja o morju ir. pomorščakih; 23.05 Večer glasbe Lucijana Marije Skerjanca; 23.45 Melodije za lahko noč.

DRUGI PROGRAM

19.00 Zapišite narek! Tečaj za angleški jezik — 6. lekcija; 19.15 Klavir v ritmu; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Glasba iz današnje Skandinavije; 20.40 Kar radi poslušate; 21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije — Nenavaden polet; 21.45 Jazz ob 21.45.

TELEVIZIJA

Krvavec s priključenimi oddajniki in pretvorniki

Italija: 16.00 Kolesarska dirka »Giro d'Italia« — do 17.00

Krvavec s priključenimi oddajniki in pretvorniki, Sljeme

Beograd: 17.30 Filmski zapis nogometne tekme za svetovno prvenstvo v Čilu — Argentina : Anglija; 19.00 Magazin vsakdanjih skrbi — družinska oddaja

Krvavec s priključenimi oddajniki in pretvorniki

Ljubljana: 19.30 Doma in na tujem — informativna oddaja

Krvavec s priključenimi oddajniki in pretvorniki, Sljeme

Beograd: 20.00 TV dnevnik; 20.20 Aktualna tema — govorita sekretar oblastnega komiteja ZK Kosova in Metohije Dušan Mugoša in podpredsednik Izvršnega sveta Ali Sukrija

Krvavec s priključenimi oddajniki in pretvorniki

Ljubljana: 20.35 Sprehod skozi čas — filmska reportaža

Sljeme

Beograd: 20.35 Po muzejih in galerijah; Zagreb: 20.50 Kratki filmi

Krvavec s priključenimi oddajniki in pretvorniki, Sljeme

Evrovizija: 21.10 Svetovno nogometno prvenstvo v Čilu — filmski zapis nogometne tekme Urugvaj : ZSSR in Čile : Nemčija; Beograd: 22.40 TV dnevnik — druga izdaja.

Kino

SPORED ZA PETEK

KINO UNION: španski barvni CS film CARMEN IZ GRANADE. Filmska zgodba iz Andaluzije iz leta 1808. Režija: Tulio De Michelli. V glavnih vlogah: Sara Montiel — igralka iz filma Prodajalka vijolic ter Boris Rorze in George Mistral. Filmske novice št. 22 pri predstavah ob 19 in 21. uri. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. Matineja ob 10. uri ital. film DOLGA NOČ 1943 —

KINO KOMUNA: franc. film HIROŠIMA, LJUBEZEN MOJA. Režija: Alain Resnais. V glavnih vlogah: Emmanuella Riva, Eiji Okada. Tednik in kratki filmi — napovedniki. Predstave ob 15, 17.30 in 20. uri.

KINO VIC: domači film SENCA SLAVE. Pretresljiva ljubezenska zgodba dirkačev motornih koles. Režija: Vanja Bjenjaš. V glavnih vlogah: Miha Baloh, Ingrid Lotarius, Boris Dvornik in Milan Srdoč. Tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO SLOGA: premiera madž. filma ZET BREZ POLOŽAJA. Režija: Ban Friquez. V glavni vlogi: Damjan Edith in Kalo Florian. Kratek film. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO SISKA: premiera madž. filma ALBA REGIA. Režija: Szemes Mihaly. V glavni vlogi: Tatjana Samojlova, Gabor Mihalj. Kratek film. Predstave ob 15, 17 19 in 21. uri.

Predprodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9 do 11 in od 14 dalje.

LETNI KINO DOMA JLA, Ljubljana: francosko- barvni film TILL ULLENSPIEGEL, ob 20.30. — Prodaja vstopnic od 10. dalje.

LETNI KINO BEŽIGRAD: 20.30 prem. franc. CS filma PO TOLIKIH LETIH . . . (Une aussi longue absence) Film nagrajen z zlato palmovo vejico v Cannesu leta 1961 in francosko nagrado »Louis Delluc« kot najboljši film leta. Režija Henri Colpi. V glavnih vlogah: Alida Valli in Georges Wilson. Kratki film. Prodaja vstopnic uro in pol pred predstavo.

MLADINSKI KINO: japonski film KONJ FANTOM, ob 10., 15. in 17. uri. Film za mladino od 8. leta starosti dalje. Prodaja vstopnic od 9. do 11. in od 14. ure dalje.

KINO TRIGLAV, Ljubljana: — amer. barvni CS film PLAVI ANGEL. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Tednik. Igrajo: Curt Jurgens, May Britt. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.

KINO DRAVLJE: amer. barvni VV film PONOS IN STRAST, ob 20. uri.

KINO ZADOBROVA: ameriški barvni CS film TRAPEZ, ob 19. uri.

KINO VEVČE: ital. barvni CS film DAVID IN GOLIJAT, ob 20. uri.

KINO DOMŽALE: amer. barvni CS film VISOKI TUJEC, ob 20. uri.

KINO BLED: franc. kriminalni film RESNICA, ob 18 in 20.30.

KINO »SORA«, Škofja Loka: domači zabavni film SREČALA SE BOVA ZVEČER, ob 19.30 in 20.30.

KINO RADOVLJICA: norveški film LINE — STRASTNI DEMON, ob 18. uri. Franc. barv. ljubavni film MONPTI, ob 20. uri.

KINO »STORŽIČ« — KRANJ: franc. film KAMIKAZE (Piloti samomorilci), ob 10, 16, 18 in 20. uri.

LETNI KINO PARTIZAN amer. gusarski film KRVAVI KAPETAN (Morski orel), ob 18 in 20. uri.

KINO KRKA, NOVO MESTO: ameriški barvni CS film ŠEPETANJE NA BLAZINI.

KINO UNION, CELJE: nemški film ZAKON V SENCI., ob 16., 18. in 20. uri.

KINO METROPOL, CELJE: film NOČ, ob 16., 18. in 20. uri.

LETNI KINO: amer. barvni film DEŽEVJE PRIHAJA, ob 20. uri.

KINO ČRNOMELJ: amer. barv. film OKLAHOMA, ob 20. uri.

KINO DELAVSKI DOM — TRBOVLJE: danski film POSLEDNJA ZIMA, ob 18 in 20. uri.

KINO ROGAŠKA SLATINA: amer. barvni CS film TRIJE ZA REVIJO, ob 20. uri.

KINO »PARK« — M. SOBOTA: amer. barvni film TONKA, ob 17.30 in 20. uri.

KINO SOČA, NOVA GORICA: jugosl. film NE DOTIKAJ SE SREČE, ob 18 in 20.30.

KINO SOLKAN — N. GORICA: amer. film DAVID IN GOLIJAT, ob 20.30.

ŠOLSTVO

DRŽAVNI SEKRETARIAT ZA POSLOVE NARODNE ODBRANE

Personalna uprava razpisuje natečaj za sprejem učenk v Vojno srednjo medicinsko šolo v Zagrebu

Natečaja se lahko udeležijo kandidatke, ki so dokončale osemletno šolo, ki so rojene 1946. leta in tudi mlajše.

Pouk se začne 1. septembra 1962. leta in traja štiri leta. Po dokončanem šolanju se prevedejo kandidatke v IX. razred vojne uslužbenke sanitetne službe.

Natečaj je razpisan do 20. junija 1962. leta. Podrobna navodila in pojasnila ter pogoje natečaja lahko dobite pri organu uprave ljudskega odbora občine, ki je pristojen za ljudsko obrambo ali v komandi vojnega odseka.

Iz Personalne uprave DSNO S 4619

ŠOLSKI CENTER ZA STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE GRAFIČNIH DELAVCEV LR SLOVENIJE V LJUBLJANI

razpisuje za šolsko leto 1962-63 sprejem učencev v industrijsko šolo grafične stroke za naslednje poklice:

ročni stavec
strojni stavec
tiskar za knjižni tisk
offset tiskar
jedkar
fotograf za klišeje
pretiskar
knjigovez

Učenci prejemajo nagrado po učnem uspehu:

v prvem letniku od 4000 do 7000 din
v drugem letniku od 5000 do 8500 din
v tretjem letniku od 6000 do 10.000 din

Pravico do vpisa imajo državljani FLRJ do 18. leta starosti, ki so z uspehom končali osemletno ali kako drugo ustrezno šolo.

Sprejeti bodo kandidati, ki bodo zdravstveno neoporečni in bodo opravili z uspehom sprejemni izpit iz: slovenskega jezika, računstva in risanja.

Prosilci morajo predložiti:

1. Lastnoročno napisano prošnjo s kolkom za 50 din
2. Izpolnjen obrazec 1,20 DZS
3. Zadnje šolsko spričevalo
4. Izpisek iz rojstne matične knjige
5. Mnenje dosedanje šole o sposobnostih in nagnjenjih učenca
6. Življenjepis

Prijave sprejema ravnateljstvo šole, Ljubljana Trg OF 14-IV, najkasneje do 18. junija 1962. S

RAZNO

FILOZOFSKA FAKULTETA v Ljubljani sporoča, da bo tov. **FRANC ZADRAVEC,** asistent Filozofske fakultete v Ljubljani, javno branil svojo doktorsko disertacijo »Idejnoestetska geneza in struktura Kranjčeve proze« v soboto, dne 9. junija 1962. Obramba bo ob 9. uri v predavalnici št. 4, Aškerčeva 12. O 4637

FILOZOFSKA FAKULTETA v Ljubljani sporoča, da se je za razpisano mesto višjega predavatelja za predmet »Eksperimentalna fizika za psihologe« prijavil edini kandidat prof. **MIROSLAV ADLESIC.** Kandidatovi biografski in bibliografski podatki so javnosti na razpolago na tajništvu filozofske fakultete v Ljubljani. 4638-O

ALPSKI LETALSKI CENTER — LESCE — razpisuje natečaj za prodajo sena in otave okoli 38 ha travnika na območju letališča v Lescah.

Zainteresirane kupce pozivamo, da se zaradi sklenitve pogodbe zglase v nedeljo, dne 10. junija, ob 9. uri na letališču v Lescah.

Kot ponudniki - kupci lahko nastopijo kmetijske gospodarske organizacije in zasebniki.

Predstavniki gospodarskih organizacij morajo predložiti pooblastilo za sklenitev pogodbe.

Kupne pogodbe se bodo sklepale za posamezne parcele ali več parcel skupaj. Sklenjene bodo z najboljšimi ponudniki.

NAMESTO VENCA NA GROB pok. Ivanke Jeanove poklanja Strdikalna podružnica pri Jugoslovanski investicijski banki, podruž. v Ljubljani 3.000 din slepi mladini. — Okrajni odbor Zveze slepih Slovenije Ljubljana, se v imenu slepe mladine za dar prisrčno zahvaljuje.

MARIBOR

DEŽURNA LEKARNA

Petek, 8. junija 1962: lekarna »Center«, Gosposka 12.

KINO

UNION: italijanski barvni CS film ZVEZDE NOČI.

PARTIZAN: madžar. film NEPRIMERNA POROKA (IZPOD RANGA).

UDARNIK: jugoslov. film MEDALJON S TREMI SRCI.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

Petek, 8. junija: Zaprto!

Elektro strojno podjetje »TIKI«, Ljubljana TRATA 12

sprejme:

— **4 navadne delavce — delavke za transportno službo in pomoč v skladišču (nekvalificirane),**
— **8 polkvalificiranih delavcev — delavk za priučitev za pomožne varilce, medfazne kontrolorje ter na raznih strojnih napravah,**
— **večje število praktikantov za dela v montaži ter druga pomožna dela v počitniškem času.**

Nastop je možen takoj ali po dogovoru.

UGODNO IN POCENI BOSTE PREŽIVELI DOPUST V TRIBUNJU

Cena penziona od 900 do 950 din (hrana 700 dinarjev, prenočevanje 200 do 250 dinarjev).

Lepa peščena plaža, zaščitena pred vsemi vetrovi. — Namestitev v hišni skupnosti.

Informacije:

Turistično društvo Tribunj pri Šibeniku. 4328

VEDNO MODERNA KOMBINACIJA SAKO IZ TVIDA

modernega kroja s prvovrstno podlogo.

HLAČE iz kamgarna, teritala in volnenega tropikala, z zapestniki ali brez njih.

Zahtevajte v vseh dobro založenih konfekcijskih trgovinah!

RIJEČKA INDUSTRIJA ODJEĆE — RIJEKA 4217

Večje izvozno — uvozno PODJETJE IZ ZAGREBA POTREBUJE 2–3 POSLOVNE PROSTORE v ožjem centru Ljubljane za svoje predstavništvo.

PISMENE PONUDBE POD »PREDSTAVNIŠTVO« V OGLASNI ODDELEK »DELA«. 4572

Tovarna kemičnih izdelkov »ILIRIJA« — LJUBLJANA — TRŽAŠKA CESTA ŠTEV. 32 —

RAZPISUJE DELOVNO MESTO

MEZDNEGA KNJIGOVODJE

Pogoj: nekaj let prakse pri obračunavanju osebnih dohodkov, zaželena je tudi srednješolska izobrazba. — Osebni dohodek je po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Interesenti naj se zglase osebno s pismeno ponudbo v KADROVSKEM ODDELKU. 4571

UPRAVNI ODBOR

ELEKTRARNE BRESTANICA

razpisuje po čl. 32. in 33. Pravil podjetja delovno mesto

VODJE gospodarsko-računskega sektorja

Pogoji: višja strokovna izobrazba z najmanj dvoletno prakso na vodilnem delovnem mestu, ali srednješolska izobrazba z desetletno prakso.

Ponudbe z življenjepisom pošljite do 1. julija 1962 na naslov:

ELEKTRARNA BRESTANICA, pošta Brestanica. 4584

V Tednu knjige

Razprodaja knjig do 80 % popusta!

DZS

V KNJIGARNI DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE — LJUBLJANA, Mestni trg — v vseh ostalih POSLOVALNICAH ZALOŽBE v LJUBLJANI, CELJU, na JESENICAH, BLEDU, v ŠKOFJI LOKI, ČRNOMLJU, BREŽICAH, TREBNJEM in KRŠKEM.

VELIK POPUST PRI NAKUPU KNJIG

V TEDNU KNJIGE! V TEDNU KNJIGE! 4373

Mali oglasi

OBIŠČITE MAGAZZINI FELICE, Trst, Carducci 41. Nudimo nylon plašče, bunde, jopiče, hlače, srajce, trikotažo — vse po najnižjih cenah.

POTNIŠKA in tovorna vozila od socialističnega sektorja ugodno kupuje »AGENCIJA BEOGRAD«, Beograd, Dositejeva ulica 21-III., tel. 22.202. 2757-3

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE: Vaša motorna vozila z visokimi knjigovodskimi cenami takoj prevzamemo v prenos osnovnega sredstva »Agencija Beograd«, Dositejeva 21-III, tel. 22-202. 4515-3

ZA STANOVANJE v Kranju pomagam v gospodinjstvu v popoldanskih urah. Ponudbe pošljite podružnici »DELO«, Kranj pod »Poštena«. -6

DOBRO OHRANJEN stroj Borgward 1953-1954 prodam, Juhart, Vodopivčeva 7, Kranj. 667-4

8 GRAMOV ZLATA za zobe kupim. Ponudbe pošljite pod »Nujno«. 7438-5

SLUŽBO IŠČE kvalificiran grafik v reklamno propagandnem oddelku. Ponudbe pod »Uspešno«. 7446-2

SOBO IŠČE SAMSKI profesor. Ponudbe v ogl. odd. pod »Julij«. 7400-6

VISOKOKVALIFICIRAN krojač za moško in žensko krojaštvo išče primerno službo. Ponudbe pošljite opdružnici »Dela« Maribor pod »Julij«. 662-1

POŠTEN FANT išče sobo, gre tudi za sostanovalca. Ponudbe pod »Pošten«. 7403-6

GOSTINSKI IŠČETA sobo takoj, plačata dobro. Ponudbe pod »Pošteni«. 7406-6

ZA SOBO grem gospodinji starejšemu gospodu. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Pridna«.

SPREJMEM SOSTANOVALCA. Ponudbe pod »Nujno«. 7416-6

SOBARICA SPREJME SLUŽBO kjerkoli (sezonsko). Pismene ponudbe v ogl. odd. »Dela« pod »Perfektno nemško«. 7417-2

SIVILJO, sostanovalko iščem. Ponudbe pod »Pomoč.« 7393-6

FIAT 600 ccm, dobro ohranjen, 35.700 km, lak italijanski, v dobrem stanju, Puch 175 generalno urejen ugodno prodam. Erna Toplak, Celje. Prešernova 11, tel. 31-34. 7395-3

SOBO S POSEBNIM VHODOM kupim, po možnosti tudi pritikline. Ponudbe pod »Vseljivo v letu 1962«. 7225-7

GARAŽO ODDAM V NAJEM na Viču, Hočevar, Rimska cesta št. 3. 7420-6

KEMIJSKI INŠTITUT »Boris Kidrič«, Ljubljana, Hajdrihova 19, proda naslednja osnovna sredstva: 1. Motorni tricikel »Bianchi«, moč motorja 15 KS, nosilnost 500 kg z rezervnimi deli; 2. 5 kom. ročnih položastih dvigal po 3 tone (z verižnim pogonom), uvožena; 3. Ventilator (firme »Ventilator Zagreb«), Typa NVR 7, 7550 m³/h, 3,22 KS, 27 mm VS, 740 o/min. — Do nakupa gornjih osnovnih sredstev imajo prednost državne gospodarske organizacije, po enem mesecu pa prodamo ostalim interesentom. 4615-4

POČITNIŠKI DOM ELES Portorož prodaja na javni licitaciji jadrnico tipa olimpijska jola. — Licitacija bo dne 13. junija 1962, ob 10. uri v Počitniškem domu ELES v Portorožu. 4617-4

COLN tipa Dingi za 4 osebe iz poliesterske smole, lahek, dolžina 3.20, eventualno z motorjem, ugodno proda Zavod za varjenje LRS, Ljubljana — Ptujska 11. 4618-4

Razpisi

HONORARNO delovno moč za blagajno, materialno knjigovodstvo in administrativna dela za dopoldansko zaposlitev sprejme Akademski kolegij v Ljubljani, Trg VII. kongresa ZKJ 1 (za Gospodarskim razstaviščem).

V poštev pride le res dobro verzirana moč.

Zglasite se osebno.

SVET ZA ŠOLSTVO ObLO Medvode razpisuje naslednja uslužbenska mesta učnega in vzgojnega osebja

Osnovna šola narodnega heroja Franca Bukovca — Medvode-Preska:

profesorja ali predmetnega učitelja za zgodovino in zemljepis, univerza ali VPŠ, stanovanja ni;

predmetno učiteljico za gospodinjski pouk, VPŠ ozir. srednja šola, stanovanja ni;

strokovno ali predmetno učiteljico za telesno vzgojo, VPŠ ozir. srednja šola, stanovanja ni;

predmetnega učitelja za glasbeni pouk, VPŠ, stanovanja ni;

učitelja za nižje razrede osnovne šole, učiteljišče, stanovanja ni.

Nižja glasbena šola Otona Vrhunca — Medvode:

strokov. učitelja za klavir, glasbena akademija, stanovanj ni;

strokov. učitelja za violino, glasbena akademija, stanovanja ni;

strokovnega učitelja za pihala in nauk o glasbi, glasbena akademija, stanovanja ni.

Osnov. šola narod. heroja Tineta Rožanca — Pirniče:

učitelja za osnovno šolo, učiteljišče, stanovanja ni.

Osnovna šola Janeza Kalana — Topol pri Medvodah:

2 učitelja za osnovno šolo, učiteljišče, družinsko stanovanje.

Ponudbe vložite najpozneje do 15. junija 1962. R 4623

USNJARSKA-GALANTERIJSKA ŠOLA Domžale razpisuje prosto mesto **šefa splošnega sektorja.**

Pogoj: pravna ali ekonomska fakulteta in nekaj let prakse v gospodarstvu.

Nastop službe je mogoč takoj! R 4622

UPRAVNI ODBOR podjetja AVTOSERVIS — Domžale, razpisuje za svoje podjetje naslednja delovna mesta:

1. **Obratovodje** karoserijskega obrata na Viru.

Pogoj: visokokvalificiran mojster avtokleparske stroke z večletno prakso.

2. **Normirca-kalkulanta** za avtoličarsko, tapetniško in avtokleparsko stroko.

Pogoj: visokokvalificiran mojster ali strojni tehnik z nekaj let prakse v kalkulacijsko normirski službi.

Nastop delovnega mesta mogoč takoj, prejemki po pravilniku podjetja ozir. dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Stanovanj podjetje ne more nuditi.

Ponudbe pošljite na naslov: Avtoservis — Domžale. R 4620

UPRAVNI ODBOR Zdravstvenega doma Ljubljana-Moste razpisuje po členu 14. Pravilnika o delovnih razmerjih Zdravstvenega doma Moste delovno mesto

zobne asistentke

Nastop službe takoj.

Pravilno kolkovano ponudbo vložite v upravi Zdravstvenega doma Moste, Prvomajska 5. R 4621

SNAŽILKO sprejme takoj Tavčarjev hram, Tavčarjeva 4. R 7433

FAKULTETNI SVET filozofske fakultete v Ljubljani ponovno razpisuje naslednja delovna mesta:

— **mesto asistenta za slovenski jezik,**

— mesto asistenta za teorijo **družbenih ved,**

— **mesto asistenta za italijanski jezik in književnost.**

Prijave sprejema tajništvo fakultete, Aškerčeva 12, 15 dni po objavi tega razpisa v Ur. listu LRS. R 4639

Po 32. členu temeljnega zakona o založniških podjetjih in založniških zavodih (Ur. list FLRJ štev. 44-719/59), 27. člena statuta okraja Celje (Ur. vestnik OLO Celje št. 5—100-57) in 19. člena pravil Založniškega podjetja Mohorjeva družba v Celju, razpisuje komisija za volitve in imenovanja Okr. ljudskega odbora Celje

mesto DIREKTORJA Založniškega podjetja

Mohorjeva družba v Celju.

Pogoj: visoka strokovna izobrazba in 10 let prakse v vodenju podjetja grafične stroke ali drugega podjetja oziroma zavoda podobne stroke.

Ponudbo s kratkim življenjepisom in z navedbo dosedanjega službovanja, naj prosilci pošljejo Komisiji za volitve in imenovanja pri Okraj. ljudskem odboru Celje, najkasneje v 15 dneh po objavi v Delu. R 4624

KOMISIJA za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij Tovarne obutve »Peko«, Tržič, razpisuje zasedbo prostih delovnih mest

POSLOVODJE in NAMESTNIKA POSLOVODJE poslovalnice »PEKO« — Ljubljana, Miklošičeva 14

Pogoji: visokokvalificirani delavec v trgovini — prednost imajo kandidati s prakso v prodaji obutve. Nastop službe mogoč takoj. Prijave pošljite kadrovskemu oddelku podjetja. R 4625

FAKULTETNI SVET Ekonomske fakultete v Ljubljani razpisuje naslednja delovna mesta:

1. **predavatelja** ali višjega predavatelja za predmet poslovne finance v ekonomsko-organizacijskem oddelku;
2. **mesto predavatelja** ali višjega predavatelja za predmet stroškovno računovodstvo;
3. **mesto tajnika** fakultete.

Za predavatelja je pogoj diploma II. stopnje, izkušnje v praksi in zmožnost za poučevanje, za višjega predavatelja pa še strokovna dela in večletne izkušnje v poučevanju

Za tajnika je pogoj diploma II. stopnje z upravno prakso.

Ponudbe, kolkovane s 50 din, s priloženimi biografskimi in bibliografskimi podatki sprejema tajništvo fakultete, Gregorčičeva ulica 27, 15 dni po tej objavi oz. dokler mesta ne bodo zasedena. R 4626

V ŠTUDIJSKEM LETU 1962-63 namerava Metalurški odsek na Oddelku za montanistiko Fakultete za naravoslovje in tehnologijo uvesti študij III. stopnje (magisterij) za tehnološko preiskovalno smer po učnih načrtih in programih, ki so na razpolago za uvid na odseku. Pozivamo kandidate, ki bi se želeli vpisati in izpolnjujejo vpisne pogoje za ta študij, da se prijavijo na gornji naslov z naslednjimi podatki:

1. Ime in priimek, rojstni podatki, zaposlitev in bivališče
2. Kdaj in kje je diplomiral
3. Dosedanje zaposlitve
4. Znanje tujih jezikov
5. Kaj želi vpisati z ozirom na izbirne predmete
6. Ali se želi prijaviti kot reden slušatelj ali le kot izreden
7. Morebitne pripombe in predlogi.

Prijavo pošljite do 30. junija 1962 na Metalurški odsek, Ljubljana, Jamova 3. R 4632

KOMISIJA za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Zdravstvenem domu Slovenj Gradec razpisuje naslednja delovna mesta:

babico za babiški okoliš Slovenj Gradec

babico za babiški okoliš Podgorje pri Slovenjem Gradcu

zobotehnika za Zobno ambulanto Slovenj Gradec.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. R 4634

Trpek izraz, ki se je prelil v krut nasmeh, mu je za hip preletel obraz. Ko pa se je spet pojavil njegov običajni čemerni in potrti izraz, si je obliznil ustnice in se spet vrgel v razpravo o zadevi, ki ga je, kakor se je Mountolivu nenadoma posvetilo, na tihem težila od prvega dne njegovega bivanja. Pravzaprav je imel ves ta razgovor nakopičen v sebi in je čakal na primeren trenutek, da bi ga sprožil.

Naruz je strmel v očeta z razumevajočim obožavanjem, na njegovem obrazu pa se je zrcalilo tisto, kar je bilo izgovorjeno — ponos ob besedah »naše sveto mesto«, jeza ob besedah »hujši od nevernikov«. Leila je sedela bleda in pogreznjena vase in strmela proti balkonu. Samo Nesim je bil videti resen, a sproščeno veder. Ljubeznivo in spoštljivo je gledal očeta, ne da bi kazal svojih čustev. Še vedno se je skoraj smehljal.

»Ali veste, kako nas kličejo — muslimani?« Spet se mu je glava zagugala. »Povedal vam bom. Džins Faruni. Da, mi smo **genus Pharaonicus** — resnični potomci starih, pravi mozeg Egipta. Mi se nazivamo Gypt — starodavni Egipčani. Kljub temu smo kristjani kot vi, le da najstarejšega in najčistejšega izvora. In zmeraj smo bili razum Egipta — celó v času Kediva. Navzlic preganjanju smo imeli tukaj časten položaj. Naše krščanstvo so vedno spoštovali. Tukaj v Egiptu, ne tam v Evropi. Da, muslimani, ki so sovražili Grke in Žide, so spoznali v Koptu resničnega dediča starodavnega egipčanskega rodu. Ko je prišel Mohamed Ali v Egipt, je zaupal vse finančne zadeve v deželi Koptom. Isto je storil Ismail, njegov naslednik. Vedno znova boste ugotovili, da smo, sodeč po vseh merilih, vladali v Egiptu mi, zaničevani Kopti, ker smo bili pametnejši in bolj pošteni od drugih. Ko je prvič prišel Mohamed Ali, je našel Kopta na čelu vseh državnih zadev in ga imenoval za velikega vezirja.«

»Ibrahim el Gohari,« je pripomnil Naruz z zmagoslavnim izrazom šolarja, ki zna pravilno povedati svojo nalogo.

»Tako je,« je ponovil njegov oče, nič manj zmagoslavno. »Bil je edini Egipčan, ki je smel kaditi pipo v navzočnosti prvega med Kedivi. Kopt!«

Mountolive je preklinjal napako, ki ga je prisilila, da je moral poslušati to pridigo, vendar je hkrati zelo pozorno poslušal. Ti očitki so bili očitno globoko občuteni. »In ko je Gohari umrl, na koga se je obrnil Mohamed Ali?«

»Na Galija Dosa,« je ves srečen odgovoril Naruz.

»Tako je. Kot finančni minister je imel popolno nadzorstvo nad dohodki in davki. Kopt. Še en Kopt. In njegov sin Basileus je bil imenovan za beja in za člana ožjega sveta. Ti možje so častno vladali Egiptu. In marsikdo med njimi je bil postavljen na visok položaj.«

»Sedarus Takla in Esneh,« je dejal Naruz, »Sehata Hasaballah in Assiut, Girgis Jakub in Beni Suef.« Oči so se mu svetile, ko je govoril in kot kača se je grel v toploti očetovega odobravanja.

»Da,« je zavpil bolnik in udaril po naslonu. »Da. In celo za časa Saida in Ismaila so Kopti igrali svojo vlogo. Javni tožilec v sleherni pokrajini je bil Kopt. Ali se zavedate, kaj to pomeni? Tolikšno zaupanje do krščanske manjšine? Muslimani so nas poznali. Vedeli so, da smo najprej Egipčani in šele potem kristjani. Krščanski Egipčani. Ali ste vi Britanci s svojimi romantičnimi predstavami o muslimanih kdaj pomislili, kaj ti dve besedi pomenita? Edini vzhodni kristjani, ki so popolnoma vključeni v muslimansko državo? Nemcem bi se prikazala nebesa, če bi odkrili tak ključ do Egipta, ali ne? Povsod kristjani na zaupnih položajih, na ključnih položajih kot mudirji, guvernerji in tako dalje. Za časa Ismaila je bil Kopt vojni minister.«

»Ajad Bej Hanna,« je z užitkom pripomnil Naruz.

»Da. Celo pod Arabci je bil Kopt pravosodni minister. In dvorni mojster ceremonij. Oba Kopta. In drugi, mnogo drugih.«

»Kako se je vse to spremenilo?« je tiho vprašal Mountolive in bolnik se je dvignil iz svojih odej in s tresočo toko s prstom pokazal na svojega gosta in dejal: »Britanci so to spremenili, ker sovražijo Kopte. Gorst je sklenil diplomatsko prijateljstvo s Kedivom Abasom in posledica njegovega rovarjenja je bila, da ni bilo najti niti enega samega Kopta več v okolici dvora ali vsaj v enem izmed njegovih oddelkov. Zares, če bi govorili z možmi, ki so obkrožali tega živalskega in pokvarjenega človeka pod britansko zaščito, bi si lahko mislili, da je sovražnik krščanski del naroda. Zdaj mi dovolite, da vam nekaj preberem.«

Zdajci je Naruz naglo kot izurjen ministrant smuknil v sosednjo sobo in se vrnil s knjigo, iz katere je visel trak.

VRTIMO GLOBUS

KAIRO — V prihodnjem šolskem letu bodo sprejeli na univerzah in tehničnih inštitutih ZAR 24.000 študentov. Lani se je vpisalo 4500 novincev.

NEW YORK — Sklad združenih narodov za pomoč otrokom UNICEF je namenil 25.000 dolarjev za nujne potrebe. S sredstvi iz tega sklada bodo pomagali pri hudih nesrečah in naravnih katastrofah.

BEJRUT — Libanonski in italijanski predstavniki so se sporazumeli o italijanski pomoči za razvoj libanonskega turizma. Italijanske turistične organizacije si bodo prizadevale, da bi si ogledali Libanon vsaj nekateri izmed 19 milijonov tujih turistov, kolikor jih na leto obišče Italijo.

PARIZ — Počasi in previdno tipa strokovna komisija pod vodstvom generala Bellonta, glavnega inšpektorja francoskega letalstva, za vzroki nedavne katastrofe letala »Boeing« na pariškem letališču Orly, zlasti še po izjavi zastopnikov ameriške letalske agencije, češ da se nesreča »po prvih ugotovitvah ni pripetila zaradi tehnične okvare«. Mnogim pilotom se zdi najverjetneje, da je pilotnik letala Hoche ni mogel vključiti motornih zavor.

TEGUCIGALPA — Honduraške oblasti so objavile zdravstveno-zaščitne ukrepe, ker se je v kraju San Pedro Sula zastrupilo z nečisto vodo in zaradi tega umrlo okoli sto otrok.

LONDON — Po podatkih obrtne zbornice pustijo Angležinje vsako leto v frizerskih in kozmetičnih salonih okoli 100 milijonov funtov. Po letu 1950 so odprli v Veliki Britaniji povprečno po 600 novih lepotilnih salonov na leto.

WASHINGTON — Po sklepu Predstavniškega doma bo dobil znani komik Bob Hope zlato medaljo »v imenu državljanov ZDA« za zasluge v umetniški ustvarjalnosti.

SAN DIEGO — Že dve leti križarita po svetovnih morjih Norvežana Gleissner in Traver, ki sta s svojo 15 m dolgo jadrnico pred nekaj tedni plula skozi Panamski prekop in v torek prispela v San Diego (južna Kalifornija).

MUENCHEN — V glavnem mestu Bavarske so zaprli znanega ameriškega jazzovskega trobentarja Cheta Bakerja, ker je prekršil zahodnonemške zakone o mamilih. Zaradi uživanja mamil in kaznivih prekrškov v tej zvezi so Bakerja aretirali v Italiji avgusta 1960. Ko je prestal kazen — v zaporu se je zdravil — se je naselil v Münchenu, kjer so ga zdaj zaprli, ker je nekemu zdravniku izmaknil blok s podpisanimi recepti.

TIJUANA — Pred nabito polnimi tribunami v mehiškem mestu Tijuana je ranjeni bik nasadil na rogove toreadorja Rodolfa Palafoxa in mu odprl na trebuhu dvajset centimetrov dolgo, globoko rano.

Leonardo dve leti v Armeniji?

Armenski zgodovinar pravi, da je zapolnil dveletno vrzel v življenjepisu Leonarda da Vincija

Leonardo da Vinci je preživel v Armeniji dve leti (1480—1482), zatrjuje Mihail Mazmanian, armenski proučevavec življenja velikega italijanskega umetnika, v svoji monografiji »Leonardo da Vinci v Armeniji« in našteva vrsto podatkov, ki po njegovem mnenju potrjujejo to domnevo.

Armenskemu zgodovinarju je uspelo ugotoviti obdobje Leonardovega bivanja v Armeniji, s tem da je njegov opis potresa v zahodnem delu dežele primerjal s podatki, ki jih je zbral armenski znanstvenik Arakel Davrijetsi, po čigar računih je bil potres leta 1482. Prav obdobje 1480 do 1482 je v Leonardovem življenjepisu zavito v temo. Mazmanian sodi, da so Leonardovi biografi hote preskočili umetnikovo potovanje v Armenijo, ker časovno sovpada v zaroto proti rodbini Medici. Po zadnji Leonardovi risbi iz tistega časa (datum na njej: 20. dec. 1479), ki prikazuje enega izmed voditeljev zarote, sklepa Mazmanian o Leonardovih simpatijah do zarotnikov in dodaja, da je umetnik bržkone skrivaj odšel iz domovine, ker se je bal preganjanja.

V tujih zgodovinskih arhivih je Mazmanian zbral nekaj podatkov, ki kažejo, da je Leonardo zares obiskal Armenijo. Med drugim je našel Leonardov zemljevid Armenije in odkril nekaj risb prebivavcev iz zahodnih armenskih pokrajin. Zgodovinar trdi, da se v Leonardovih kasnejših delih pozna vpliv armenske arhitekture. Kot dokaz navaja umetnikove osnutke, ki so nastali po letu 1483 — malone vse cerkve in katedrale imajo osrednjo kupolo — in ki po zunanji podobi spominjajo na armenska srednjeveška svetišča.

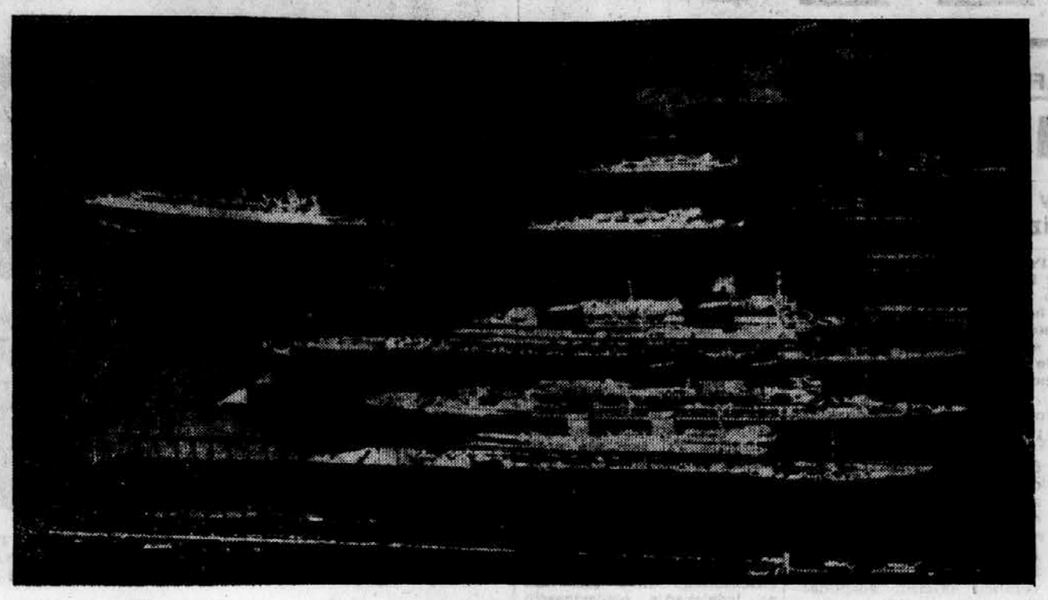

Kakor bi si bile napovedale sestanek pred odhodom na prvo plovbo v letošnji turistični sezoni, so se zbrale v newyorškem pristanišču ob pomolih za potnike nekatere čezoceanske velikanke. Britanska »Queen Mary« se že odmika od pomola, kjer so razvrščene druge, med njimi »Constitution«, »America«, »United States«, »Bremen«, »Sylvania« in »Brasil«. Foto AP

Hitrejša rast ob glasbeni spremljavi

Indijski naravoslovec Singh ugotavlja ugoden vpliv glasbe na rastline

Na rdečkasti zemlji južne Indije je začel prof. Singh pred leti delati poskuse, med katerimi je ugotovil, da rastlne reagirajo na zvočne valove, in sicer ne le v tem smislu, da rastejo hitreje in dosežejo večjo višino, temveč postanejo tudi odpornejše. Ko je bil še sorazmerno mlad, je Singh vodil britansko-indijske raziskave sladkornega trsa, ob razglasitvi indijske neodvisnosti, ko se je nekdanja britanska kolonija razdelila na dve samostojni državi, pa je raziskovalni inštitut ostal na pakistanskem ozemlju, zato se je Singh preselil v južno Indijo, kjer je postal predavatelj botanike v Anamalaju.

»Čeprav sem bil specialist, sem se moral na vsem lepem ukvarjati z naravoslovjem nasploh,« pripoveduje. »Tako sem se nekega dne vprašal, ali razen svetlobe, vlage in toplote še kaj vpliva na razvoj rastlin. Razumljivo — najprej sem pomislil na zvok.«

Začel je z lončnicami in s kmetijskimi posevki na prostem, uporabljal pa je najrazličnejše inštrumente od glasbenih vilic do gosli. »Zdaj mi ni več treba prirejati podoknic,« pravi Singh. »V inštitutu imamo magnetofonske trakove in zvočnike, pa tudi več avtomobilov, tako da lahko glasbeno obdelujemo rastline na širšem območju.«

Ko je Nehru izvedel za nenavadno raziskovalno delo, je vlada zagotovila sredstva in tako zdaj načrtno proučujejo učinek glasbe na riž, sladkorni trs, zemeljske oreške, stročnice, bombaž, vinsko trto in nekatere palme. Pridelek na poljih s kulturnimi rastlinami, ki so rasle ob »glasbeni spremljavi«, je za 60 odstotkov nad tistim na drugih poskusnih poljih. Prof. Singh hrani pisma, v katerih so mu sporočili iz Kanade, da je bil pridelek pšenice, ki so jo »obdelovali« z violinsko glasbo, celo za 66 odstotkov nad siceršnjim povprečjem.

Seveda ne gre z vsako glasbo, učinkujejo le višji toni. Nekatere rastline so tako izbirčne, pravi Singh, da reagirajo le na določene tone oziroma njihova zaporedja. Petnajst do trideset minut ustrezne glasbe dnevno jim povsem zadošča za hitrejšo rast, preveč glasbe, se pravi preveč zvočnik nihljajev, pa jim škoduje.

Prof. Singh pravi, da na nekatere rastline ugodno vpliva tudi hrup in ropot vlakov. Ker so posevki v bližini železnice lepši in večji kot oni na oddaljenih poljih, indijski kmetje napačno sklepajo o boljši kakovosti tiste zemlje, ki ima zaradi tega višjo ceno, v resnici pa je treba bujnejšo rast — po Singhovem mnenju — pripisovati hrupu železniških kompozicij. Prav tako so ugotovili lepšo rast v bližini električnih črpalk. Kot primer omenja Singh nasad gumijevcev, ki so jih nameravali posekati zaradi starosti. Ko pa so tam montirali električno črpalko, so si gumijevci opomogli, tako da so kmalu dajali toliko kavčuka kot v »najboljših letih«.

Poskusi pri Nagpuru so pokazali — pripoveduje profesor Singh — da je trta, ki je rasla ob glasbeni spremljavi, rodila leto dni prej kot sicer. Posevki na poljih so ob glasbi kljub višjemu donosu godni za žetev štirinajst dni prej kot drugi. Na tobačnih poljih se kot neke vrste pasovi vrstijo dobro in slabše razvite tobačne sadike. »Lepši tobak je posledica glasbe,« pove profesor, »slabše rastline pa so za primerjavo. Izrazitim mejam se čudite? Ne, teh sadik nismo obdelovali z glasbo, pač pa njihove prednice pred štirimi ali petimi generacijami. Na teh poljih skušamo ugotoviti, ali in za koliko časa se podejujejo z glasbo pridobljene lastnosti...«

Grobovi so nedotaknjeni, tistovi in prekupčevalci s starinami očitno niso vedeli zanje. Po mnenju strokovnjakov sta med zlatimi in raznimi drugimi predmeti, ki so jih našli v grobovih, najpomembnejši dve p'oščati in bogato gravirani leseni škatli, v katerih je pokojnica, umrla v petem stoletju pred našim štetjem, po vsej verjetnosti hranila lepotilne pripomočke. Na pokrovu ene izmed škatel je gravirana podoba neveste, ki pričakuje ženina s svati. Sedi sredi žensk, ki jo pripravljajo na poročni obred. Na drugi škatli je gravirana davna Atenka pri opravljanju vsakdanjih gospodinjskih del.

Atene stoje na davnem grobišču

Po starih grobovih na mnogih krajih, kjer so delavci kopali temelje za nova poslopja, sodijo grški arheologi, da so se sedanje Atene razvile na velikem starem grobišču. Pred poslopjem grške narodne banke sredi Aten so nedavno naleteli na 30 grobov iz rimskih časov.

Lutka v človeški velikosti ter s premično glavo in rokami na vozičku, ki šine s hitrostjo do 40 milj na uro po 33 m dolgih tirnicah na konec hodnika, kjer trči ob jekleno ali drugo oviro, je najnovejša pridobitev proučevavcev avtomobilskih varnostnih pasov v britanskem centru Hemel Hempstead. Učinkovitost zaščite s pasovi, podobnimi naramnicam, so začeli proučevati v tem centru pred dvema letoma, podatki poskusov z novo lutko, ki ima vgrajene instrumente, pa bodo znani čez nekaj tednov. Foto AP

ERICH GIMPEL agent st. 176

Ne mine dan, da me ne bi klicali v kabino za zveze. Kliče Hamburg.

»Ste zaradi osebnega nagnjenja postali vohun?«

»Niti najmanj.«

»Ste bili član nacionalsocialistične stranke?«

»Ne.«

»Ste poznali Hitlerja?«

Moram se nasmehniti. Kakšne pojme imajo o vohunih! Bil sem vojak kot drugi, toliko bolj, ker sem se bojeval na najbolj nevarnih frontah. Ne, nisem bil član tajne službe. Samo vtaknili so me vanjo. Ubogal sem ukaz, ki me je pošiljal na izredno izpostavljeno področje. Vsi vojaki smo uslužbenci najslabšega gospodarja — vojne.

»Imate starše, ki vas čakajo?«

»Ne.«

»Tudi žene ne?«

»Ne.«

»Kje boste živeli?«

»Še ne vem.«

»Srečno,« zaključi reporter.

Čez nekaj ur bomo v Hamburgu. Rad bi se izkrcal, ne da bi me prepoznali. Oficirji na palubi mi hočejo pri tem pomagati in vmeša se Rdeči križ. Neko študentko, ki se vrača s študijskega potovanja, vprašajo:

»Bi hoteli biti za deset minut gospa Gimpel?«

Izkrcava se na odmaknjenem koncu. Drživa se pod roko in hodiva tik nad vodo. Dvojica ne pritegne pozornosti. Samo enemu fotoreporterju se je posvetilo in brž naju je slikal. Nič ne de. Sem vsaj drugim ušel. Sedem v rešilni avtomobil in odpeljejo me v taborišče Friedland. Tako sem se vrnil. Izročijo mi dokument o demobilizaciji in potni list. Za vsak primer me še za štirinajst dni vtaknejo v neko zdravilišče v Marxzellu v Schwarzwaldu.

Sonce se blešči; konec te jeseni je res čudovit. Že ob šestih zjutraj se sprehajam po gozdovih. Kdor me sreča, me ljubeznivo pozdravi. Zvečer se v »Marxzellskem mlinu« najem postrvi in napijem mozelskega vina. Želodec kaže manj vneme kot usta. Tu je res mirno in tiho. Skoraj vsi turisti so že odšli. Neka ženska iz Karlsruhe si skuša opomoči po operaciji, gostilničar in frizer iz Bonna pa počivata. Neki arhitekt ubija čas in čaka, kdaj ga bo podjetje poklicalo. Živim z ljudmi in se jim spet privajam.

To je mir. Vojne je konec.

In počasi spet postaja v meni svetlo. Da, napisal bom svojo zgodbo, to je moja dolžnost. Moram odgrniti tančico nad sorazmerno precej neznano platjo vojne. Opisal bom tiho vojno, ki sem jo leta in leta bojeval prepuščen sam sebi in v kateri je le malo manjkalo, da nisem izgubil življenje.

Povedal bom vse, ne da bi prikrival njeno krutost in pošastnost tako na vzhodu kot na zahodu. Povedal bom, kako so trpeli ljudje, ki jih je mučila vojna. Moja zgodba agenta 176 nemške obveščevalne službe, pozneje centralne varnostne službe, bo natančna podoba, fotografija dobe, ki se ne sme povrniti. To bo sicer zanimiva, nikakor pa ne vesela zgodba.

KAKO POSTANEŠ VOHUN

Moja zgodba se začne 1935. leta v Berlinu, dva dni po mojem petindvajsetem rojstnem dnevu.

Ponujali so mi delo v Peruju. Neko nemško podjetje je potrebovalo radiotelegrafista. Podjetje me je hotelo vzeti v službo, vendar sem moral prej dobiti pristanek naborne službe.

O Južni Ameriki sem vedel le malo, razen da je tam vroče, da gojijo kavovec in da se razkošno oblečene ženske z očmi kot oglje vozijo v velikanskih avtomobilih v razkošne klube. Prav takšno podobo je imel o Južni Ameriki tudi šef nabornega urada, pri katerem sem se oglasil.

»Ste Žid?« me je vprašal.

»Ne.«

»Zakaj pa želite potem v tujino?«

»Da bi se izobrazil. Rad bi se naučil angleščino in španščino. Razen tega pa mi ponujajo dobro službo.«

Na svoj položaj ponosni oficir je nekajkrat premeril svojo sobo, razmišljal in kimal z glavo.

»Prav,« je nazadnje rekel,« vlivate mi zaupanje. Lahko potujete pod dvema pogojema. Pod prisego boste podpisali, da se ne boste nikoli odpovedali nemškemu državljanstvu.«

»In drugi pogoj, gospod kapetan?«

»Ob prihodu v Peru se boste oglasili na našem veleposlaništvu v Limi.«

»Prav.«

V menjalnici sem dobil deset dolarjev, podjetje Bürger — Uvozizvoz Lima, Peru, — mi je plačalo potovanje. Potoval sem skozi Pariz, v La Rochelle pa sem se vkrcal na »Orbito«; še nikoli nisem potoval tako brezskrbno in prijetno.

Lima ni prelomila besede. Šef mi je odstopil sobo v svoji vili, ki se je skrivala med oljkami v četrti San Isidro. Zjutraj sem se oblekel v kopalke, sedel v chrysler podjetja in se odpeljal v klub, kjer sem jedel. Delal sem od devetih do enajstih. Zaslužil sem tri sto dolarjev na mesec, vendar nisem imel skoraj nobenih stroškov. Vabili so me na vse strani. Naučil sem se špansko in poskušal postati caballero. Navadil sem se zavezati metuljčka in poljubljati ženske.

Davne risbe v mehiški jami

Pisec detektivskih zgodb Gardner se uspešno uveljavlja kot arheolog

Na ameriški celini so odkrili doslej le celo vrsto kamnitih pripomočkov in orodja iz prazgodovinske dobe, vse do nedavnega pa raziskovavcem ni uspelo nikakršno odkritje umetniških dosežkov ljudi, ki so živeli na tej celini v kameni dobi, torej kaj podobnega, kot so risbe na stenah v španskih in francoskih podzemeljskih jamah. Prav zato so bili zgodovinarji presenečeni, ko so nedavno prebrali prva poročila o odkritju risb z ljudmi in živalmi, obrednih in lovskih prizorov v Baji, mehiškem delu Kalifornije. Te risbe prikazujejo fantastično oblikovana človeška bitja, visoka nad dva metra in z okrasnim perjem na glavah.

O kraju najdbe še niso objavili podrobnih podatkov, ker mora mehiška vlada prej uveljaviti zaščitne ukrepe, znano je le, da je raziskovavce, ki so se opirali na ljudsko izročilo okoliškega prebivavstva, vodil pisec kriminalnih zgodb Earle Stanley Gardner. Indijanci neke gorske vasi so pripovedovali o skoraj pet sto metrov globoki soteski, v katere strmih stenah so podzemeljske jame, kjer so pred davnimi časi živeli ljudje, v jami pa je vse polno narisanih in v skalo vklesanih človeških in živalskih podob.

Ker se pride le s tovornimi živalmi do indijanske vasi, ki leži dobrih tisoč metrov nad morjem, so se Gardner in njegova spremljevavca odpeljali s helikopterjem proti soteski, v kateri so domnevali risbe jamskega človeka. Pristali so na skalnati ploščadi, še prej pa so iz helikopterja odkrili neka temnih lukenj, do katerih jim je kasneje uspelo priti le z vrvmi in z drugo alpinistično opremo.

Luč iz prenosnih žarometov je tipala v notranjost ene izmed podzemeljskih jam. Presenečeni so Gardner in spremljevavca strmeli v pravcato zakladnico prazgodovinske ustvarjalnosti, kakršne doslej še niso zasledili nikjer v Novem svetu. Razen risb so našli tudi precej predmetov za vsakdanjo rabo, med drugim izdolbene kamne za žrmlje in osti za strelice.

Znanstveniki kalifornijske univerze zdaj ugotavljajo starost teh predmetov in po njih tudi risb v podzemeljskih jamah. Po prvih ugotovitvah sodijo, da so nastale najstarejše jamske risbe vsaj pred 2.000 leti, pripravljajo pa večjo strokovno odpravo, ki naj bi zbrala kar največ podatkov o davnih prebivavcih zahodnega dela severnoameriške celine.

Prvi posnetek siamskih dvojčic Prudence in Patricie Lowe po uspeli, pet ur trajajoči operaciji na otroški kliniki v San Franciscu. Zdravniki pravijo, da imata deklici vse pogoje za normalen razvoj. Foto AP

Za dobro voljo

»Devet, osem, sedem... Hej, preklopi na vesoljski kanal!«

»Čigav je ta zeleni las na tvoji rami?!«

Križanka

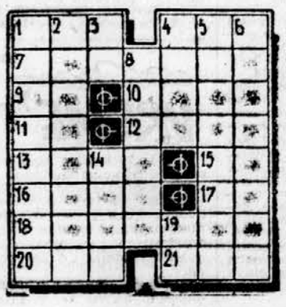

VODORAVNO: 1. bistvo, jedro, 4. vas pri Kopru, 7. eno izmed petih jezer na meji med ZDA in Kanado; 9. različna soglasnika; 10. medicinsko ime za živec; 11. kratica za latinsko pojasnila »id est« (to je); 12. strupen plin; 13. rojstna vas pesnika Prešerna; 15. kemični znak za mazurij; 16. trska; 17. arabski žrebec; 18. prebivalke najpomembnejšega indonezijskega otoka; 20. vrsta pingvina; 21. čar, privlačnost.

NAVPIČNO: 1. južnoameriška država; 2. glasbeni razmak; 3. slovenski tednik za razvedrilo; 4. planinska ujeda; 5. revežI; 6. vrnitev; 8. glavno mesto Turčije; 14. najplodovitejši slovenski pisatelj; 19. avtomobilski znak novomeškega okraja.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. zmper, 6. Aksakov, 8. rt, 9. Sime, 10. kit, 12. Pad, 13. ave, 14. Ann, 15. disk, 17. Ti, 18. astenik, 20. torek.

196. Sla sta še nekoliko dalje po strmini in našla kamnito ploščad, ki je bila zarasla z borovci. Splezala sta nanjo in našla pod skalnato steno široko razpoko. Bila je dovolj široka, da sta lahko splezala vanjo. Marko je odložil nahrbtnik na apnenčasti prod, že topel od sonca, ki ga je čez dan pregrelo. Poiskal je odejo in zmetal perilo iz nahrbtnika. Za silo je postlal. »Spati morava, spati,« je rekel. »Ne smeva več dirjati brez pameti!« — »Tako sem zbita, da že sedeti ne morem,« je zaihtela Majda.

197. Marko je zlezel še na ploščad in natrgal borovih vej. Z njimi je začel prekrivati razpoko, da bi bila čimbolj na varnem v kamniti vodlini. Ko je opravil, se je vrnil in legel k Majdi. Zavila sta se v odejo, toda od utrujenosti niti zaspati nista mogla. Zunaj se je začelo bliskati in kmalu se je ulil gost dež. Na srečo so veje preprečile, da bi ga veter zanesel v razpoko. »Kako dober dežek,« je rekla Majda. — »Da,« je rekel Marko, »dež bo psom zabrisal vse sledove. Ne bodo naju našli!«

198. Pozno v noč sta prisluškovala nevihti, ki je strosala kamnite grebene naokrog. Zaspati nista mogla, toda svečina noči ju je prijetno hladila. Pogovarjala sta se pod topio odejo in jokala za Radosa, ujetnikom, ki jima je toliko pomagal. »Ko bo konec vojne,« je obljubil Marko, »prideva semkaj in postaviva Radosu spomenik...« — »Veš, Marko, če prideva živa domov, bom ostala pri tebi,« je govorila Majda. »Mame nimam, očka tudi ne, kar pri tebi bom in pri tvojem očku.« — »Da, Majda, seveda... Ostala bova živa!«

Nadaljevanje s 1. strani

Ukrepi za varčevanje

ke Slovenije sme storiti ukrepe, ki so potrebni za varčevanje s proračunskimi sredstvi in znižati sredstva za posamezne namene.

Po predvidevanjih Izvršnega sveta bi znižali dotacije samostojnim zavodom največ pa bi utrpeli razni skladi, zlasti sklad za negospodarske investicije. Linearnega znižanja zato niso predvideli, ker je investicije pač moč omejiti, medtem ko šolstvu ne moremo tako okrniti sredstev, da ne bi moglo funkcionirati. Izvršni svet sicer ni dal posebnih navodil, pač pa je obvestil sklade o predvidenem zmanjšanju, da bodo upravni odbori ponovno racionalnejše razporedili sredstva.

Izvršni svet bo ukrepe za ureditev proračunske potrošnje izvedel po načelih, ki bodo vse organe prisilili, da se bodo uklonili režimu varčevanja. Odziv naj bi bil tudi pri okrajnih in občinskih ljudskih odborih, ki naj bi sprejeli odloke o varčevanju, ker so možnosti precejšnje. V različnih občinah namreč z zelo različno mero odgovornosti trošijo proračunska sredstva, saj ugotavljamo, da nekatere občine shajajo s 30 do 50 uslužbenci, medtem ko nekatere, le malo večje občine, zaposlujejo po 150 ali celo 200 uslužbencev.

Predlog zakona o dopolnitvi zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1962 so po obravnavi na ločenih sejah obeh proračunskih odborov sprejeli.

M. R.

Razstava »Vreme in človek«

Beograd, 7. jun. (Tanjug). V galeriji kulturnega centra v Beogradu so odprli razstavo »Vreme in človek«, ki jo je organiziral Zvezni hidrometeuorolški zavod v sodelovanju s prirodopisno matematično fakulteto, jugoslovanskim aerotransportom in odsekom za radiološko zaščito, ki deluje pri Inštitutu »Borisa Kidriča«. Razstava bo odprta do 13. maja, pozneje jo bodo prenesli v druga mesta. Je prva taka razstava v naši državi.

Divjanje OAS

nju. Poskus OAS, da bi se »začela pogajati« z osvobodilnim gibanjem, dejansko potrjuje, da se zločinci čedalje bolj zavedajo, da je njihova igra izgubljena. Spričo množičnega odhajanja prisljencev v Francijo, ostaja teroristična organizacija brez širše podpore. AF poroča, da odhaja z alžirskega letališča vsak dan 3000 ljudi, veliko pa jih odhaja z ladjami. Medtem pa se po načrtu vračajo alžirski begunci iz Maroka. Doslej je odpotovalo iz Maroka v Alžirijo 22.300 beguncev.

DELO

ITALIJA IN SEVERNOAFRIŠKE DEŽELE

FANFANI V TUNISU

Burgiba povabljen v Italijo – Nov prispevek k okrepitvi tunizijsko-italijanskih stikov

TUNIS, 7. jun. (Reuter). Predsednik italijanske vlade Amintore Fanfani je danes z letalom prispel na tridnevni uradni obisk v Tunizijo. Ob prihodu na tunizijsko letališče je izjavil, da upa, da bo njegov obisk prispeval k nadaljnjemu zboljšanju prijateljskih odnosov med Italijo in Tunizijo. Premier Fanfani se je danes sestal s predsednikom Burgibo. Jutri se bodo začela pogajanja med delegacijama obeh držav o gospodarskih problemih.

Premier Fanfani je izročil tunizijskemu predsedniku Habibu Burgibi povabilo italijanskega predsednika Antonia Segnija, naj obišče Italijo. Tunizijski predsednik je povabilo sprejel.

V zvezi z obiskom italijanskega premiera v Tuniziji piše današnji krščansko-demokratski in vladni list »Il Popolo«: »Obisk predsednika italijanske vlade Fanfanija v Tuniziji pomeni prvi neposredni stik med najvišjimi državniki obeh dežel. Njegov namen je, prispevati k resničnemu in odgovornemu zbližanju med Italijo in Tunizijo.«

Drugi italijanski listi prav tako posvečajo veliko prostora Fanfanijevemu obisku. Kot je razvidno iz njihovega pisanja, prisojajo tukajšnji uradni in politični krogi temu dogodku enak pomen kot nedavnemu potovanju italijanskega premiera v Maroko.

Uradni krogi poudarjajo, da sodi italijanska politika do Tunizije v okvir splošne italijanske politike do novih afriških držav, zlasti severnoafriških. Opozarjajo tudi na to, da sta Italija in Tunizija v lanskem novembru sklenili gospodarski sporazum, ki je precej zboljšal odnose med obema državama, »čeprav odnosi s Tunizijo zaostajajo za italijansko-maroškimi odnosi«.

Kakor naglašajo, bi bila italijanska vlada pripravljena odobriti posebne olajšave italijanskim družbam, ki dobavljajo tunizijskim podjetjem investicijsko opremo. Pričakujejo tudi, da bodo v prihodnje poslali v Tunizijo več italijanskih strokovnjakov in tehnikov, medtem ko bi bilo tunizijskim specialistom omogočeno priti v italijanska industrijska podjetja.

Poraz britanskih konservativcev

Middlesborough, 7. jun. (Reuter) Na včerajšnjih nadomestnih volitvah v Middlesboroughu so laburisti odvzeli konservativcem poslansko mesto. Laburistični kandidat Jeremy Bray je dobil nad 2200 glasov več kot konservativni kandidat, čeprav so imeli konservativci na prejšnjih volitvah večino nad 8000 glasov. Liberalni kandidat je včeraj dobil dvakrat več glasov kot na prejšnjih volitvah.

Ti rezultati pričajo, da Konservativna stranka nadalje izgublja pristaše, medtem ko liberalci in laburisti krepijo svoje pozicije, kar se je pokazalo tudi na nedavnih občinskih volitvah v Angliji in Walesu.

Izboljšati pakiranje proizvodov

Beograd, 7. jun. (Tanjug). V koordinacijskem odboru za embalažo Zvezne industrijske zbornice poudarjajo, da je treba čimprej uveljaviti temeljne predpise o obveznem pakiranju večine proizvodov široke potrošnje. Namen tega je zaščititi potrošnike pred zgubami, ki jih povzroča nekvalitetno pakiranje, kakor tudi same proizvode, zlasti tiste, ki jih izvažamo na tuje trge.

Treba bi bilo zlasti proučiti pakiranje velikega števila proizvodov, ki jih izvažamo v prekomorske dežele, kjer imajo specifične vremenske pogoje. Zato in zaradi pogostnih pretovarjanj in raznih žuželk je težko ohraniti kakovost blaga. Po evidenci DOZ imamo vsako leto v prekomorskem prevozu nad milijardo škode. Tudi pri uvozu blaga nastaja škoda v notranjem prometu zaradi različnih načinov pakiranja, ki dostikrat ne zagotavljajo niti najmanjše zaščite proizvodov.

Strokovnjaki predlagajo, naj bi uvedli sodobnejši način pakiranja, tako imenovane paletizacije. Pri tem gre pravzaprav za uporabo lesne podloge, na katero se naloži določena količina blaga takoj po proizvodnji. Podobne so tudi tako imenovane boks-palete, na katere se polože manjši proizvodi. Če bi uporabljali elektrolitsko belo pločevino za izdelovanje pločevinastih škatel za pakiranje živil, bi prihranili letno nad 230.000 dolarjev ali 170 milijonov dinarjev.

Namestnik bolgarskega ministra odpotoval

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Iz Beograda je danes odpotoval v Sofijo namestnik bolgarskega ministra za kmetijstvo Ivan Todorov, ki se je mudil v Jugoslaviji kot gost Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic.

BOJI ZA SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO. Tekme najboljših nogometašev sveta so, bolj ko se bližajo zaključku, vse enakovrednejše in razburljivejše. — Na sliki: Prizor s srečanja Anglija : Argentina (3:1). Prvi zadetek Angležev. Flowers je z enajstmetrovko ukanil argentinskega vratarja Romo. Foto: AP

Rusk bo obiskal Evropo

Washington, 7. jun. (AFP-AP). Predstavnik State Departmenta je danes izjavil, da bo zunanji minister ZDA Rusk 18. junija odpotoval v Evropo, kjer bo obiskal London, Pariz, Rim, Bonn in zahodni Berlin. Odkar je Rusk postal zunanji minister, bo tokrat prvič obiskal zahodni Berlin. Tam pa bo ostal samo štiri ure.

O ZDRUŽEVANJU KMETIJSTVA, ŽIVILSKE INDUSTRIJE IN TRGOVINE

Cilj: zadovoljiti potrošnika

Predsednik Zvezne gospodarske zbornice Risto Bajalski je govoril tudi o usposabljanju organizacij za blagovni promet

NOVI SAD, 7. jun. (Tanjug). Zastopniki kakih 300 poslovnih združenj, zbornic in organizacij za blagovni promet iz vse države so na današnjem posvetovanju v Novem Sadu ugotovili, da imamo ugodne pogoje za hitrejše združevanje kmetijstva, živilske industrije in trgovine.

Vojvodina z delom ožje Srbije, kjer so kmetijstvo, živilska industrija in trgovina zelo razviti, naj bi prva dala pobudo za združevanje v teh važnih panogah družbenih dejavnosti, je poudaril predsednik Zvezne gospodarske zbornice Rista Bajalski. Pripomnil je, da na pristojnem mestu že proučujejo možnost za širšo združitev, vštevši notranjo in zunanjo trgovino, ki bi zaokrožila enoten proces od proizvodnje do prodaje proizvodov. Po njegovem mnenju naj bi bile te akcije in ukrepi usmerjeni na to, da bi trg in potrošniki čimprej čutili ugodne posledice povezovanja in sodelovanja kmetijstva, živilske industrije in blagovnega prometa. Bajalski je rekel, da se je ta proces doslej najhitreje razvijal v Bosni in Hercegovini.

Glavni del svojega govora je Rista Bajalski posvetil potrebi po usposabljanju in modernizaciji organizacij za blagovni promet. Na primeru beograjskega podjetja »Vračar«, je opozoril na pomen uvajanja sodobnih oblik trgovine. Ena sama »supertržnica« tega podjetja nadomestuje zdaj 40 prodajaln klasičnega tipa. Na vsakega uslužbenca doseže za 28 odstotkov večji promet, kakor klasične prodajalne, in uspešno dela z manjšo, nižjo za 10 odstotkov. Zgraditev »supertržnice« na 750 kvadr. metrov je za 40 odstotkov cenejša od zgraditve desetih klasičnih prodajaln na isti skupni površini, je poudaril Bajalski.

Ko je govoril o združevanju in poslovnem sodelovanju, je podpredsednik Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic Jugoslavije Nikola Jakšić poudaril, da smo v kmetijstvu in živilski industriji doslej ustanovili 70 poslovnih združenj. Pri tem je bolj prišlo do izraza teritorialno načelo, manj pa ekonomsko. V posameznih komunah in okrajih se uveljavljajo tudi težnje po administrativni spojitvi podjetij, ne da bi poprej ugotovili gospodarske pogoje in potrebe. Jakšić je poudaril, da mora biti prostovoljnost temeljno načelo združevanja, glavni cilj pa boljše gospodarjenje.

Aleksandar Ranković sprejel italijanskega veleposlanika

Beograd, 7. jun. (Tanjug) Podpredsednik ZIS Aleksandar Ranković je sprejel danes dopoldne veleposlanika Italije v FLRJ Alberta Beria.

Kekić na sejmu lesnih izdelkov

Ljubljana, 7. jun. (Tanjug) Sekretar ZIS za industrijo Danilo Kekić je danes obiskal IV. mednarodni sejem lesa v Ljubljani. V spremstvu sekretarja za industrijo in obrt LR Slovenije ing. Viktorja Kotnika in generalnega direktorja podjetja »Slovenija-les« Antona Petkovška se je Danilo Kekić zanimal za uspehe domače proizvodnje na področju predelave lesa, strojne opreme in reprodukcijskih potrebščin ter za novejše dosežke tujih razstavljavcev.

Naša prva raketa

Izdelan načrt za raketo »Selenit« – Priprave za izstrelitev

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Po vesteh iz Jugoslovanskega astronavtičnega in raketnega društva v Beogradu je načrt za prvo jugoslovansko sondirno raketo »Selenit« v glavnem že izdelan. Zdaj se je začelo posvetovanje zainteresiranih znanstvenih ustanov o koristnem tovoru, ki naj bi ga ponesla raketa, potem pa bi jo začeli izdelovati.

Razen priprav na zgraditev rakete »Selenit« se Jugoslovansko aeronavtično in raketno društvo pripravlja na izstrelitev sondirne rakete »Kapa-6«, japonske konstrukcije. To delo ne bo lahko. Predvsem bo treba izpopolniti specifično opremo za njeno spremljanje med poletom in za ustrezna merjenja raznih meteoroloških pojavov. Težko bo tudi določiti mesto, kjer bi raketo »Kapa-6« brez nevarnosti izstrelili.

ki bodo morali delati zunaj svojih bivališč, kar bo terjalo večje finančne izdatke.

Spričo vsega tega se je Jugoslovansko aeronavtično in Priprave za izstrelitev in proučevanje podatkov iz rakete zahtevajo večdnevno delo na desetine specializiranih strokovnjakov — amaterjev, raketno društvo, ki je bilo nedavno organizirano v samostojno društvo v okviru Ljudske tehnike, obrnilo na pristojne organe s prošnjo, naj posvete astronavtiki več pozornosti in ji priskrbe ustrezna materialna sredstva v mejah možnosti naše skupnosti. Če bi ugodno uredili tudi finančni problem, bi to znatno pripomoglo, da bi postalo društvo središče za zbiranje strokovnjakov, ki se zanimajo za raketno tehniko in astronavtiko in za koordinacijo astronavtične dejavnosti v naši državi.

Znižali cene jedilom in pijači

Kruševac, 7. jun. (Tanjug). V gostinskem podjetju »Župa« v Kruševcu so danes pocenili jedila za 15%, brezalkoholne pijače pa za 10 do 15%. Ker so se znižali režijski stroški in stroški za električno energijo in ker se je povečala skrb za varčevanje, so cene jedi in brezalkoholnih pijač v kruševskih restavracijah znaj nižje, kakor so bile lani v decembru.

Gostinsko podjetje »Župa« bo od danes dajalo 30% popusta pri jedilih vsem gostom, ki se bodo najmanj 15 dni hranili v njegovih restavracijah. Ljudski odbor kruševske občine je določil danes tudi novo nižjo maržo za trgovinska podjetja.

Ukrepi za varčevanje v Novem Pazarju

Novi Pazar, 7. jun. (Tanjug). V občini Novi Pazar so pospešili uveljavljanje novih predpisov in ukrepov za stabilizacijo gospodarstva. Sklenili so ustaviti graditev poslopja zavarovalnega zavoda in zmanjšati obseg del pri graditvi delavske univerze. Občinski ljudski odbor je znižal v svojem proračunu dohodke za 27, izdatke pa za 37 milijonov.

V gospodarskih organizacijah Novega Pazara so opustili sklade za reprezentanco ali pa so jih omejili na najmanjšo mero. Razveljavili so tudi skoraj vse pogodbe o honararnem delu zunanjih sodelavcev.

Gospodarske odganizacije zdaj analizirajo proizvodne stroške in jih skušajo zmanjšati. V tekstilnem kombinatu »Raška« so jih zmanjšali približno za 180 milijonov, ekonomske enote tega podjetja pa so ugotovile, da je kljub znižanju stroškov mogoče doseči planirani obseg proizvodnje. Tudi na drugih področjih gospodarskega in družbenega življenja so uveljavili ustrezne zboljšave.

KB v Kraljevu za polovico znižala provizijo

Kraljevo, 7. jun. (Tanjug). Komunalna banka v Kraljevu je sklenila, da ne bo uporabljala zakonito dovoljenje najvišje stopnje 2 odst., marveč da se bo provizija za njene storitve gibala od 0.2 do 1.2 odstotka. Tako bi se celotni dohodek Komunalne banke zmanjšal za 54 odst., kar pomeni, da bi dobila banka namesto dosedanjih 160 milijonov na račun provizije kakih 72 miljonov.

Z znižanjem provizije za svoje storitve se banka ne bo znašla v težavnem položaju za normalno poslovanje. Nasprotno, kljub znatnemu zmanjšanju dohodkov bo imela dovolj dohodkov, da bo krila vse svoje stroške.

DREW PEARSON O ARTUKOVIĆU

Na vrhu seznama vojnih zločincev

NEW YORK, 7. jun. (Tanjug). V obširnem članku, ki ga je danes objavil »Washington Post«, piše znani ameriški komentator Drew Pearson, da bi morala Kennedyjeva vlada zdaj, ko je Eichmann plačal za množične umore, proučiti status posameznih Evropejcev, vojnih zločincev, ki so na skrivaj prišli v ZDA.

Na vrhu seznama takšnih oseb — piše Drew Pearson — je Andrija Artuković, ki zdaj živi blizu Long Beacha v Kaliforniji. Jugoslovanska vlada ga je kot ministra za notranje zadeve nacistične države Hrvatske obtožila vojnih zločinov.

Pearson nato pravi, da je bil Andrija Artuković odgovoren za politiko rasnega in verskega čiščenja. Jugoslovanska vlada obtožuje Artukovića, da je odgovoren za pokol 600.000 Srbov, Židov in ciganov, ki so jih pomorili pred koncem vojne.

Znani ameriški komentator potem razlaga, da je Adolf Eichmann že 1941. leta poslal v Zagreb specialista za židovske zadeve Franza Abromeita, ki naj bi pospešil uničevanje ne samo Židov, temveč tudi pravoslavnega prebivalstva. Ukazi, ki jih je izdal minister Artuković, so bili popolnoma enaki Himmlerjevim.

Večji del članka posveča Pearson številnim odločitvam in ukrepom vojnega zločinca Artukovića in poudarja, da vse odločitve, predpisi in ukazi imajo njegov uradni podpis.

Kljub temu Artuković sedaj mirno živi v sončni Kaliforniji, zaključuje komentator Pearson.

Telegrami

JUGOSLOVANSKA LADJA »JANINA« NASEDLA. — DUBLIN. V bližini dublinskega pristanišča je nasedla jugoslovanska ladja »Janina«, ki je plula iz Trsta v Dublin. Po štirih urah napornega dela se je posrečilo, da je lahko odplula.

SPOMENIKI POKOJNEMU LUMUMBI. — LEOPOLDVILLE. Prvemu premieru Konga Patriceu Lumumbi, ki so ga ubili v Katangi januarja 1961. leta, so odkrili spomenika v glavnem mestu vzhodne province Stanleyvillu in Buniji.

FINANČNI POLOŽAJ ARGENTINE JE KRITIČEN. — BUENOS AIRES. Minister za gospodarstvo Alvaro Alsogaray je izjavil na tiskovni konferenci, da je finančni položaj Argentine kritičen. Po mnenju argentinskega ministra so vzroki za slab finančen položaj v prevelikih investicijah za splošni industrijski razvoj.

NKRUMAH SE NE BO UDELEŽIL ZASEDANJA MEDAFRIŠKEGA POLITIČNEGA KOMITEJA. — KAIRO. Vlada ZAR je sprejela uradno obvestilo, da predsednik Gane Nkrumah ne bo mogel priti na zasedanje medafriškega političnega komiteja.

POSVET POVELJNIKOV SEATO PAKTA. — BANGKOK. Poveljniki vojaških sil SEATO pakta, ki so jih pred nedavnim poslali v Tajland, so imeli prvo posvetovanje, posvečeno v glavnem koordinaciji.

LJUDSKA SKUPŠČINA UGANDE SPREJELA RESOLUCIJO. — KAMPALA. Ljudska skupščina Ugande je soglasno sprejela resolucijo, ki odobrava nedavno vladno odločitev, da bo zaprosila za sprejem v članstvo britanske skupnosti narodov, ko bo Uganda postala oktobra letos neodvisna.

SKUPNO AMERIŠKO-CIPRSKO SPOROČILO. — WASHINGTON. Po razgovorih Makariosa s predsednikom Kennedyjem so objavili skupno sporočilo. Predsednik Kennedy je obljubil predsedniku Makariosu, da bodo ZDA pomagale ciprskemu gospodarstvu.

TEŽAVE S KOOPERANTI

S plenuma okrajnega sindikalnega sveta Maribor

Maribor, 7. jun. — Člani plenuma OSS Maribor so obravnavali nekatere pereče gospodarsko - politične probleme. Med drugim so ugotovili, da so gospodarske organizacije zvečine dobro začele pri izdelovanju in sprejemanju pravilnikov o delitvi čistega in osebnih dohodkov, vendar njihovo uresničevanje ni vedno v skladu z določeni sorazmerji. Tako so nekatera podjetja predvidela pri izplačilih osebnih dohodkov razpone od 1:2 do 1:6, medtem ko so pri izplačilih zabeležila tudi razmerja do 1:15. Glede uslužnostne obrti so ugotovili, da monopolni položaj v nekaterih podjetjih ustvarja možnosti za delitev osebnih dohodkov, ki so celo višji kot v močneje razvitih obrtnih podjetjih. V proizvodnih podjetjih imajo težave tudi s kooperanti, ki ne izpolnjujejo pogodbenih obveznosti glede količin in kvalitete dobavljenih izdelkov. Menili so, da bodo morale sindikalne organizacije zaostriti boj za povečanje proizvodnje in izcoza, izboljšanje kvalitete izdelkov, varčevanje in uvajanje novih tehnoloških postopkov. Zaradi nedelavnosti so razrešili nekaj članov plenuma ter izvolili druge tovariše.

M. K.

Sto pogodb za posebne letalske polete

JAT je sklenil pogodbe z nad sto posebnih poletov v mednarodnem in notranjem zračnem prometu. Pogodbe je sklenil z avstrijskimi, frnaeoskimi in italijanskimi potniškimi agencijami, z ljubljanskim »Kompasom« in beograjskim »Putnikom«. V JAT predvidevajo, da bodo letala tega podjetja letos preletela 300.000 km samo v zasebnih poletih. Na podlagi že sklenjenih dogovorov pa je pričakovati, da bo podjetje načrt posebnih poletov znatno preseglo.

Kupčije v Novem Sadu

Novi Sad, 7. jun. (Tanjug). Na mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu so že sklenili prve kupčije. Naš največji izvoznik kmetijskih strojev, podjetje »Agrovojvodina« v Novem Sadu, je sklenil prve dogovore o dobavi raznih kmetijskih strojev domačim in tujim kupcem. Pričakovati je, da bo to podjetje doseglo pomemben uspeh zlasti v prodaji silosnih kombajnov, traktorjev in še nekaterih velikih kmetijskih strojev. V novosadsko podjetje Agrooprema je sklenilo pogodbe o prodaji kmetijskih strojev v vrednosti nad pol milijarde din. »Agroprema« bo dobavila naprave za umetno namakanje ter za predelavo sladkorne pese in za proizvodnjo sadnih sokov, ki jih izdeluje somborski »Poljoprivrednik«. Večje kupčije bo sklenilo to podjetje tudi za terenska vozila, ki jih je nedavno začela proizvajati tovarna »Utva« v Pančevu.

Tovarni »Lipos« iz Tuzle in »Proleter« iz Leskovca sta sklenili pogodbe o dobavi strojev za obdelavo zemlje tujim kupcem v vrednosti nad 500 milijonov din. Podjetje »Agrosnabditelj« iz Skopja je prodalo nad 60 aparatov za umetni dež v vrednosti nad 200 milijonov, pričakovati pa je, da bo sklenilo pogodbe za dobavo še 40 takšnih aparatov.

Skoraj vso plemensko živino so prodali prek blagovne borze. Prek te tržne ustanove prodajo vsak dan tudi velike količine raznih kmetijskih pridelkov.

Med tujimi razstavljavci je dosegla lep uspeh avstrijska tvrdka »Theo Sayizk«, ki je prodala opremo za 18 vinskih kleti in vse razstavljene proizvode.

Kolesarka pred avtomobil

Ljubljana, 7. jun. — Pred gostilno Kopač na Brezovici je sinoči osebni avtomobil, ki ga je vozil Feliks Obit, podrl kolesarko Rozo Godeša. Kolesarka je pripeljala z dvorišča tik pred avtomobil. Pri padcu se je huje poškodovala.

MOTORIST PADEL

Kranj, 7. junija. — Motorist Ferdinand Pustovrh je sinoči na Ljubljanski cesti v Kranju zavozil na dvignjeni pokrov hidranta. Motorist je padel in si zlomil levo roko.

POPRAVEK

Pri objavi nesreče, ki se je zgodila v torek zvečer na Miklošičevi cesti v Ljubljani, se je zgodila neljuba pomota. Pod motorno kolo je prišel Vladislav Šramelj in ne Milan Šerek, kot je bilo objavljeno. Slednji se je na motornem kolesu peljal.

Posvetovanje o strokovnem tisku

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Jutri se bo začelo v Beogradu dvodnevno posvetovanje o strokovnem periodičnem tisku v naši državi, ki ga je organizirala Zveza inženirjev in tehnikov Jugoslavije. Posvetovanja se bodo razen članov komisije za strokovni tisk pri inženirsko-tehničnih organizacijah udeležili tudi predstavniki redakcijskih odborov mnogih strokovnih revij in drugih ustanov, zainteresiranih za to založniško dejavnost.

Cilj posvetovanja je ugotoviti sedanje stanje in analizirati okoliščine, v katerih delajo založniška podjetja nasploh in v vsaki tehnični stroki posebej. Potrebo po takšni analizi smo čutili že davno zaradi velikega števila revij in večinoma majhne naklade, dostikrat nizke strokovne ravni, nerednega izhajanja in velikih dotacij, ki so jih dobivale le posamezne strokovne revije.

Madžarska : Argentina 0:0

BANCAGUA, 6. junija V četrti skupini sta reprezentanci Madžarske in Argentine igrali neodločeno 0:0. Pred nekaj tisoč gledalci je tekmo sodil Jamasaki (Peru).

Začetek tekme je pripadal Argentincem, ki so v pogostih napadih izsilili več kotov. Napori Argentincev pa so ostali brez uspeha, ker je odlična obramba Madžarov vedno pravočasno posredovala. Po tej premoči Argentincev so prevzeli pobudo Madžari, kar pa ni trajalo dolgo, kajti igra je postala kaj kmalu enakovredna. Argentinci so videli, da ne morejo prek neprodorne obrambe svojih nasprotnikov, zato so se omejili le na strele od daleč. Imeli so tudi nekaj priložnosti za dosego gola, vendar je mreža vratarja Madžarske ostala nedotaknjena.

V drugem polčasu so Argentinci še enkrat začeli z ofenzivo na nasprotnikova vrata, toda vsi njihovi napori so ostali zaman. Madžari so se pogumno branili. Z devetimi igralci v obrambi so bili docela kos še tako nevarnim napadom Argentine.

Po mnenju poročevalcev Madžari niso hoteli ničesar tvegati. Tekma je dajala videz, da so se Madžari že od vsega začetka potegovali za neodločen rezultat.

Z. Nemčija : Čile 2:0 (1:0)

SANTIAGO, 6. junija. (AP — AFP). Pred 60.000 gledalci je Zahodna Nemčija premagala reprezentanco Čile 2:0 (1:0). — Tekmo je sodil Davidson (Škotska). Gola sta dosegla Szymaniak v 24. minuti (enajstmetrovka) in Seeler v 82. minuti.

Tekma se je začela z ostrim tempom. Že v prvih minutah igre je Zahodna Nemčija nekajkrat nevarno prodrla pred nasprotnikova vrata, vendar je bil vratar Escuti nepremagljiv. Čeprav je bila tekma ostra, številni gledalci niso imeli priložnosti negodovati zaradi surove igre, kakor že večkrat doslej v Santiagu. V 24. minuti je sodnik dosodil enajstmetrovko v korist Zahodne Nemčije. Desni krilec Čila je namreč v kazenskem prostoru zrušil srednjega napadalca Zahodne Nemčije Seelerja. Po vodstvu Zahodne Nemčije se je začela reprezentanca Čila na vso moč truditi, da bi izenačila. Nogometaši Zahodne Nemčije se po rezultatu 1:0 niso potegnili v obrambo, vratar Gilmar ves čas polne roke dela. Že v 4. minuti je lahko pokazal vso svojo spretnost, ko je moral obraniti oster strel španskega napada. Igralci španske napadalne vrste so v tem delu igre ves čas prodirali, dokler niso Brazilci nekoliko uredili svoje vrste. Toda Španci so bili še naprej nevarni. V enem številnih napadov Špancev je njihova reprezentanca povedla 1:0.

Drugi del igre je prinesel spremembo. Brazilci so se znašli, vendar je igra postala ostra in celo groba. Tako je bil v 63. minuti poškodovan Zagallo, v 66. minuti pa je Amarildo udaril španskega vratarja, zato se je več španskih igralcev spravilo nadenj. Na srečo je energični sodnik Bustamente takoj zaustavil igro in ostro nastopil.

Brazilcem je premoč prinesla izenačenje, in sicer ravno v 86. minuti tudi zmagoviti gol. Obakrat je bil strelec Amarildo. Zadetek, s katerim se je Brazilija uvrstila v četrtfinale, je bil zelo lep. Garincha je lepo poslal žogo na sredino pred španska vrata in Amarildo je z glavo zadel mrežo.

Iz Arice poročajo tudi, da je Jusufi včeraj treniral in da bo verjetno lahko igral proti kolumbijski reprezentanci.

IZ VČERAJŠNJE DRUGE IZDAJE

Šest od osmih četrtfinalistov

V četrtfinale svetovnega nogometnega prvenstva v Čilu so se sinoči plasirale reprezentance SZ., Z. Nemčije, Čila, Brazilije, Madžarske in ČSSR

Po sinočnjih tekmah je znanih šest četrtfinalistov, današnji tekmi pa bosta dali še dva. Za ti mesti se potegujejo Jugoslavija in Kolumbija iz skupine v Arici in Anglija in Argentina iz skupine v Rancagui.

Jugoslaviji je potrebna le točka, medtem ko mora Kolumbija, če se hoče uvrstiti v četrtfinale, zmagati. Angliji prav tako zadostuje le neodločen rezultat v tekmi z Bolgarijo, v primeru poraza pa bo četrtfinalist Argentina.

Drevi so na sporedu naslednje tekme: Arica — Jugoslavija : Kolumbija, Santiago — Italija : Švica, Vina del Mar — Češkoslaška : Mehika, Rancagua — Bolgarija : Anglija.

SZ : URUGVAJ 2:1 (1:0)

ARICA, 6. junija. V odločilni tekmi je reprezentanca Sovjetske zveze premagala Urugvaj 2:1 (1:0). Tekmo je pred 10.000 gledalci sodil Jonni (Italija). Gole sta dosegla za Sovjetsko zvezo Mamikin v 37. in Ivanov v 59. minuti, za Urugvaj pa Sasia v 34. minuti.

Prvi polčas tekme sta bili moštvi v glavnem enakovredni in sta igrali bolj po sredini igrišča. Po daljšem obdobju enakovredne igre, ko sta se obe moštvi trudili obdržati ravnotežje, je v 37. minuti leva zveza Mamikin nenadoma prodrl in povedel svoje moštvo 1:0. Do konca polčasa so se Urugvajci brez uspeha trudili, da bi izenačili rezultat. Po 30. minuti je Urugvaj igral le z 10 igralci. Alvareza so namreč potem, ko je prejel s Cislenkom, odnesli z igrišča.

Ker so Urugvajci vedeli, da pomeni morebitni poraz za njih konec svetovnega prvenstva, so začeli v drugem polčasu s silovitimi napadi na Jašinova vrata. V tem obdobju nenehnih napadov urugvajske reprezentance je obramba SZ preživljala težke trenutke. V 54. minuti se je Sasia naposled le prebil in izenačil. Igra se je nato umirila in moštvi sta igrali največ na sredini, medtem ko so se občasni napadi Urugvajcev vselej končali pred kazenskim prostorom SZ. Pred koncem tekme se je napad SZ spet razvil, tako da je igra postala živahnejša in borbenejša. Tik pred koncem tekme je sovjetska reprezentanca silovito napadla urugvajska vrata. Husainov je prodrl k vratom in ostro streljal. Vratarju Sosi je uspelo prepečiti žogi pot v mrežo, toda odbil jo je prekratko, tako da jo je prestregel Ivanov in zabil v mrežo.

Brazilija : Španija 2:1 (0:1)

VINA DEL MAR, 6. junija (AP — AFP). V tretji skupini je nogometna reprezentanca Brazilije pred 25.000 gledalci premagala Španijo 2:1 (0:1). Tekmo je sodil Bustamento (Čile). Gole so dosegli: za Brazilijo Amarildo v 72. in 85. minuti, za Španijo pa Adelardo Rodrigez v 34. minuti.

Španci so takoj začeli nevarno ogrožati vrata brazilske reprezentance, tako da je imel

Prvi polčas v Čilu

Jugoslavija : Kolumbija 2:0

Italija : Švica 1:0

Mehika : ČSSR 2:1

Anglija : Bolgarija 0:0

ARICA

1. SZ	3	2	1	0	8:5	5
2. Jugoslavija	2	1	0	1	3:3	2
3. Urugvaj	3	1	0	1	4:6	2
4. Kolumbija	2	0	1	1	5:6	1

SANTIAGO

1. Nemčija	3	2	1	0	4:1	5
2. Čile	3	2	0	1	5:3	4
3. Italija	2	0	1	1	0:2	1
4. Švica	2	0	0	2	2:3	0

VINA DEL MAR

1. Brazilija	3	2	1	0	4:1	5
2. ČSSR	2	1	1	0	1:3	3
3. Španija	3	1	0	2	2:3	2
4. Mehika	2	0	0	2	0:3	0

RANCAGUA

1. Madžarska	3	2	1	0	8:2	5
2. Argentina	3	1	1	1	2:3	3
3. Anglija	2	1	0	1	4:3	2
4. Bolgarija	2	0	0	2	1:7	0

Jovanović izločen

Comerio, 6. junija. Na mednarodnem teniškem turnirju v Comeriu (Italija) je v osmiški finala Francoz Pillet premagal Jovanovića s 3:6, 6:2, 6:2. Ostali rezultati: Forbes (J. A.) :Pietrangeli 6:3, 6:3, Gardini It.) : Renard (Fr.) 6:4, 6:0, Olveda (Ekvador) : Jacobini (It.) 8:4, 6:3, Alvarez (Kol.) : Woodcock 6:2, 3:6, 6:4.

*

Praga, 6. junija. V prijateljski tekmi je praški Dinamo premagal zagrebški Dinamo s 3:1 (0:0).

LAVER V FINALU

Oslo, 6. junija (AP). Na mednarodnem teniškem prvenstvu Norveške v Holmenkollenu se je Avstralec Laver uvrstil v finale z zmago nad Svedom Schmidtom 6:4, 6:2, 6:2. V finalu bo Laver igral s Svedom Lundquistom.

Srečne številke

BEOGRAD, 6. junija (Po telefonu). V 14. kolu LOTA so bile izžrebane številke: 6, 18, 19, 33, 37, 41 in dodatna številka 28.

VREME

Stanje 7. junija: Nad celotno srednjo in severozahodno Evropo se zadržuje obsežno področje visokega zračnega pritiska. Nad našimi kraji je v višinah zelo hladen zrak, vendar bo pričel dotekati v naslednjih dneh znatno toplejši od severovzhoda.

Napoved za petek: Zmerno oblačno bo in le v Primorju precej sončno vreme. Najnižje nočne temperature bodo med 2 in 7, v Primorju 11, najvišje dnevne okoli 20 stopinj C.

pisma bravcev

Donosni obrazci

Tovariš urednik,

o istem problemu so sicer že pisali nekateri strokovni listi. Oglas Državne založbe Slovenije v nedeljskem »Delu« pa je tudi mene spodbudil k pisanju. V tem oglasu namreč založba poziva gospodarske organizacije, naj pismeno naroče obrazce za predlaganje dokumentacije v zvezi z delitvijo čistega dohodka najpozneje do 7. t. m., da bo lahko založba naročila v Beogradu ponatis teh obrazcev. Iz besedila izhaja, da bodo poznejši naročniki ostali brez obrazcev.

Obrazcev v slovenščini, ki so bili tiskani v prvi nakladi in so bili podjetjem na voljo okrog 20. maja, je namreč zmanjkalo že v nekaj dneh. Podjetja pa bi morala najpozneje do 26. maja predložiti dokumentacijo k zaključnemu računu za leto 1961, ker jih v primeru zamude doletijo zelo hude sankcije (blokacija računa itd.). Ponekod so sicer občinske komisije podaljšale rok za predložitev dokumentacije za nekaj dni prav zaradi tega, ker je obrazcev zmanjkalo, vendar pa je že sedaj jasno, da do 15. t. m., ko bodo obrazci spet na razpolago, občinske komisije ne bodo mogle odlašati začetka tako pomembne družbeno-politične akcije, kot je pregled dokumentacije o gospodarjenju in delitvi v l. 1961. Zato je vsekakor umestna ugotovitev, da je za del zamude pri tej akciji kriv tudi založnik omenjenih obrazcev, t. j. časopisni zavod »Uradni list FLRJ«, ki ni zagotovil dovolj obrazcev že v prvi nakladi.

Problematična pa je tudi cena obrazcev. Komplet obrazcev za celo leto, skupaj s tanko brošuro, v kateri so ponatisnjeni zadevni predpisi, namreč stane 1.300 din. Posamezni obrazec, tiskan v velikosti navadne pisarniške pole, pa stane 9 din. V zvezi s tem se mi sama po sebi vsiljujejo naslednja vprašanja:

1. Zakaj je edini založnik za te obrazce za vso državo le »Uradni list FLRJ«? V oglasih smo brali, da so to založbo pooblastili za tisk in razpečavanje teh obrazcev pristojni zvezni sekretariati, vendar pa odločba o o tem ni bila objavljena, kot je sicer v navadi n. pr. za vse druge uradne obrazce (za zaključne račune itd.). Pri obrazcih za dokumentacijo po mojem mnenju sploh ni bistvena enotna uradna oblika za vso državo, kot to velja za zaključne račune. Zaradi tega bi tudi malo konkurence pri izdaji teh obrazcev prav nič ne škodovalo.

2. Ali se založnik pri planiranju višine prve naklade ni zavedal velike odgovornosti, ki jo bo moral nositi, če bo obrazcev zmanjkalo? Vse gospodarske organizacije se namreč lahko izgovarjajo za zamude pri predložitvi dokumentacije na pomanjkanje obrazcev. Založnik ima monopolni položaj, stroški so minimalni, saj za te obrazce ni avtorskih honorarjev, iskanja ideje, rizika za prodajo, nekurentnih zalog in vseh drugih težav, s katerimi se normalno srečujejo založniki. Dohodek pri obrazcih je izredno velik, pa kljub temu založnik ni želel prevzeti nikakršnega tveganja vsaj za minimalno trgovsko zalogo teh obrazcev.

3. Zakaj je za tiskanje teh obrazcev v slovenščini določena tiskarna v Beogradu (»Beograjski grafični zavod«), ko bi vsaj ponatis lahko opravila katera od tiskarn v Sloveniji, kar bi bistveno skrajšalo dobavni rok (skoraj 20 dni), pa tudi pri stroških bi se najbrž malo poznalo, saj prevoz obrazcev iz Beograda prav gotovo nekaj stane.

Vsekakor je zelo neprimerno, da ovirajo tako pomembno družbeno akcijo, kot je usmerjanje notranje delitve in proučevanje gospodarjenja v l. 1961, tako hude tehnične in komercialne pomanjkljivosti. Zato sem se tudi odločil, da vam napišem to pismo.

Luka Radikovec,
Ljubljana

Potreben bi bil še en ukrep

Tovariš urednik,

da bi naša pokopališča ohranila čim dostojnejšo podobo, je uprava pokopališča Žale izdala odlok, da bo vsem, ki ne skrbe za urejanje grobov, odvzela zemljišče in ga dala drugim. Prav ničesar pa ni ukrenila, da bi preprečila skrunitev grobov, pri čemer mislim na krajo vaz, sveč, naravnih in umetnih cvetic, na hojo po nasadih in celo na lomljenje nagrobnikov.

Opažam namreč, da posamezni pokvarjenci hodijo na pokopališče zgolj iz radovednosti ali celo iz zlohotnih nagibov. V pogrebnih slovesnostih iščejo senzacijo, brez sramu in notranjih očitkov hodijo po grobovih in kradejo, kar jim je všeč.

Da bomo odpravili taka početja, je seveda potrebna predvsem vzgoja, menim pa, da bi bilo koristno, če bi uprava pokopališča poskrbela tudi za druge ustrezne ukrepe.

Boris Beravs,
Ljubljana-Polje

Koliko je vreden »Herkules«?

Tovariš urednik,

večkrat postrežem znancem z okusnim aperitivnim vinom »Herkules«, ki ga proizvaja Slovenija vino, Ljubljana. Ker sem mislil, da bom to pijačo dobil po najnižji ceni v poslovalnici proizvajavca na Cankarjevi cesti, sem ga dalj časa tu kupoval. Steklenica je stala 530 dinarjev.

Ker pa se mi je nekoč mudilo, sem kupil isto vino in prav tako steklenico pri Bonbonieri na Titovi cesti. Tu sem dal zanjo 470 dinarjev.

Potem sem bil nekega dne slučajno v Šiški pri trgovskem podjetju Kekec na Celovški cesti. Tu sem videl, da prodajajo to vino po 440 dinarjev.

Omenim naj še, da sem nekoliko pozneje v Beogradu opazil podjetje, ki je prodajalo to aperitivno vino po 470 dinarjev.

Ker je teh cen toliko, sem res radoveden, katera je stvarna cena tega vina pri podjetju Slovenija vino.

Milan Geržina,
Ljubljana, Gosposka 6

Še o vrhniški železniški postaji

Tovariš urednik,

v zvezi s pismom Marjana Grampovčana o čudnih ukrepih na železniški postaji Vrhnika (Delo, 1. junija t. l.) bom napisal še nekaj pripomb o nevšečnostih na isti postaji.

Ukrep, ki ni v skladu z varnostnimi predpisi o prometu, je uvedba motornega vlaka ob 19.30 uri. Dva vagona motornega vlaka sta namenjena za kakih 200 potnikov, kar ustreza predpisom o varnosti. Ta vrhniški vlak pa večkrat zelo prekorači te predpise, vanj se namreč stlači tudi do 600 potnikov. Nehote se postavlja vprašanje, ali ne znamo urediti prometa ali pa ni potrebnih predpisov.

Železniško osebje vrhniške postaje dobro ve, da je vsa leta po vojni vozil na vrhniški progi vlak (ob 19. uri), ki je imel 10 do 11 vagonov. Bil je vedno poln. Zato se mi zdi, da je uvedba motornega vlaka z dvema vagonoma slabo premišljena. Na ta račun slišimo opazke: Kaj tisti, ki tako odloča, ne ve, kako se vozi po železnici?

Eno naj velja: 2TP Postojna naj problemom na vrhniški železnici posveti več pozornosti, da se promet na tej postaji zboljša; tako ne bo nepotrebnega govorjenja.

Ivan Opresnik,
Vrhnika, Petkovškova 22

(V zvezi z uvodoma omenjenim pismom nam Marjan Grampovčan sporoča, da so vsi, ki vsak dan potujejo z motornim vlakom, z velikim zadovoljstvom sprejeli hitro in preprosto rešitev skupnosti železniških podjetij v Ljubljani: ne da bi spreminjali čas prihoda in odhoda, določenega z voznim redom, so zdaj zopet »podaljšali pot«, sicer le delu motornega vlaka, kar pa ne moti, do končne postaje. Tako potnikom ni treba več pešačiti na predzadnjo postajo, ko potujejo v Ljubljano, oddahnili pa so se tudi tisti, ki prihajajo na Vrhniko v službo in šolo.)

Bila je vsaj streha!

Tovariš urednik,

lahko si mislite, kako sem bila presenečena, ko sem v torek dopoldne izvedela, da so delavci pričeli podirati barako ob kamniški progi zraven stadiona v Šiški, kjer stanujemo. Nikogar ni bilo doma, delavci pa so v prostoru, kjer imamo kuhinjo, podrli stene in odstranili streho. Od barake sta ostala še dva prostora; v drugem stanujeta mož in žena, ki je noseča. Na pol podrta baraka je zdaj izpostavljena dežju in vetru.

Baraka je res neprimerna za prebivanje, vseeno pa nam je nudila vsaj streho nad glavo. Tukaj stanujem že sedem let. Mož je bolan in se zdravi na Golniku. Protituberkulozni dispanzer mu je izdal potrdilo, da potrebuje zdravo, prostorno, suho in sončno stanovanje.

Ne vem, če je bilo ravnanje nadzorništva proge v Šiški, čigar last je baraka, v skladu s predpisi.

Gospava Galić
Ljubljana, baraka ob kamniški progi

Koprski vodnjak. Foto: M. Švabić

● KOPER

Prvi štirje meseci ne zadovoljujejo

V zaključku poročila o gibanju gospodarstva in o izvajanju gospodarskega programa v prvih štirih mesecih letos, ki so ga pripravili za sejo ObLO Koper, je omenjeno, da dosedanji rezultati v posameznih gospodarskih panogah in tudi v mnogih podjetjih ne zadovoljujejo. Dinamika proizvodnje in produktivnost zaostajata za lanskima in sta v nekaterih panogah občutno nižji, kot je predvideno v programu letošnjega razvoja. Pri tem je zlasti negativno, da osebni dohodki še vedno naraščajo, in sicer hitreje kot narašča produktivnost.

Iz poročila sicer lahko vidimo, da so mnogi vzroki za tako nezadovoljivo gibanje objektivne narave (pomanjkanje surovin iz uvoza, slabe vremenske razmere, ki močno vplivajo ne le na kmetijstvo, temveč tudi na cestni tovorni promet, na turizem in pod.), vendar v koprski komuni ne manjka subjektivnih vzrokov: preslabo izkoriščanje obstoječih zmogljivosti, slaba organizacije dela, prepočasno prilagajanje proizvodnje in uslug potrebam trga in neizvajanje že pred meseci deklarativno sprejetih obvez, ki se tičejo vsestranskega varčevanja, zniževanja proizvodnih stroškov itd.

Za razpravo, ki so v njej sodelovali mnogi izmed povabljenih direktorjev podjetij, moramo žal reči, da se je vse preveč sukala okrog objektivnih težav in da je bila preoptimistična.

Letošnji plan predvideva n. pr. v industriji za 27 % večji obseg proizvodnje, toda v prvih štirih mesecih je bila le-ta za 1 % celo manjša kot lani. Ob takih podatkih smemo optimističnemu razpoloženju gospodarske operative, kakor je prišla do izraza na seji, dodati lahkomiselnost, češ še vedno je šlo doslej, zakaj ne bi šlo letos.

Investicijska potrošnja se v grobem giblje v okvirih letošnjega programa. Vendar pa že zdaj postaja očitno, da za nekatere objekte predvidena in odobrena sredstva ne bodo zadoščala, to pa bo rodilo škodljive posledice. Tega ali onega ne bo mogoče končati v predvidenem času, za prekoračitve pa bo treba angažirati večinoma lokalne družbene sklade, v katerih bo torej letos ali prihodnje leto manj sredstev za druge, tudi nujne potrebe. Delno gre nadaljevanje te stare prakse na račun objektivnih vzrokov (višje cene gradbenega materiala ipd.), v nekaterih primerih pa bodo prekoračitve posledica nesolidnega programiranja na »hitro«. Vse to ima seveda negativne posledice tudi za predvideno rentabilnost poslovanja po končanem investiranju.

F. M.

● CERKNICA

LJUDSKA TEHNIKA JE ZAŽIVELA

Z združitvijo občin Cerknica in Loška dolina je postala Ljudska tehnika ena najbolj množičnih družbenih organizacij v cerkniški občini. Nedavno je bil osnovan njen občinski odbor, ki je že pripravil načrte za delo. ObLO je tej organizaciji namenil skoro milijon din, tako da izvedba načrtov s te strani ne bo povzročala težav.

Najbolj aktivno društvo Ljudske tehnike je v Loški dolini, kjer uspešno delujejo avto-moto, radio in foto klub. V Cerknici je bil letos osnovan radijski krožek, zelo aktivni pa so še avto moto društvo, fotoklub in društvo šoferjev in avtomehanikov.

(an)

● KOPER

PO ENEM LETU JE SPET IZŠEL »TOMOS«

Po presledku skoraj enega leta je te dni spet izšlo glasilo delovnega kolektiva tovarne motornih vozil Tomos. Razen prispevkov o izvolitvi novih organov delavskega upravljanja in o tem, kako so gospodarili lani, je posebne omembe vreden prispevek direktorja podjetja pod naslovom »Leto 1961 v znamenju hude preizkušnje«. Kljub številnim objektivnim težavam je Tomos aktivno zaključil lansko poslovno leto, ustvaril potrebne sklade, si omogočil nadaljnje investiranje in s tem razvoj ter delitev dela sredstev med člane kolektiva. Ob zaključku izraža članek prepričanje, da bo ponovno izhajanje glasila odpravilo vrzel, ki je nedvomno pripomogla, da je prišlo v podjetju spričo prešibke informiranosti do nekaterih negativnih pojavov.

F. M.

Kmalu izposojevalnica avtomobilov?

Tujim turistom, predvsem našim izseljencem, naj bi posojali avtomobile privatni lastniki

Na pobudo Slovenske izseljenske matice in naših turističnih organizacij so v podjetju »Ljubljana transport« sklenili, da bodo tudi pri nas organizirali izposojevalnico avtomobilov oziroma službo avtotaksijev brez šoferja, ki se je zelo razmahnila v drugih deželah.

Posebnost službe taksijev brez šoferja, ki bo od začetka namenjena predvsem našim izseljencem, bo v tem, da bo podjetje »Ljubljana transport« preko turističnih agencij, registriranih za inozemski turizem, nudilo turistom avtomobile, ki jih bodo posodili privatni lastniki. To obliko so izbrali zaradi tega, ker podjetje »Ljubljana transport« nima toliko sredstev, da bi nabavilo lastne avtomobile. Pa tudi se jim jih ne bi izplačalo kupiti, saj bi bila vozila polno izkoriščena le v sezoni.

Lastniki, ki bodo posodili avtomobile, bodo seveda dobili določen znesek od vsakega kilometra, ki ga bo prevozil turist. Ta znesek bo različen za posamezne kategorije avtomobilov. Tako bodo tisti, ki bodo posodili Fiat 600, dobili od prevoženega kilometra 40, za vsako večjo kategorijo avtomobila pa bodo plačali turisti po 5 din več. Lastniki vozil bodo od dohodka plačali prometni davek, dohodnino in dodatno zavarovanje pri DOZ. Velja omeniti, da gorива, ki ga bo porabil turist, lastniki avtomobila ne bodo plačali.

Preden bodo avtomobil najeli, ga bodo v podjetju »Ljubljana transport« specialno pregledali z elektronskim avtotesterjem, ki so ga začeli tamkaj uporabljati pred nedavnim. Tako se lastnik avtomobila ne bo mogel pozneje izgovarjati, da je oddal v najem vozilo v boljšem stanju, kot ga je dobil nazaj, podjetje pa bo lahko turistu zaračunalo vsako poškodbo na vozilu. V ta namen bo vsak najemavec avtomobila, preden bo šel na pot, dal preventivno kavcijo, potem pa bo od vsakih 100 km, prevoženih na dan — toliko jih bo moral dnevno obvezno prevoziti — plačal od 8 do 10 dolarjev, ki jih bo obračunal po turističnih agencijah. Za vsak nadaljnji kilometer, ki ga bo prevozil na dan, bo tarifa manjša.

Nedvomno je prizadevanje turističnih organizacij in še posebej podjetja »Ljubljana transport« zaželeno, saj ne gre samo za to, da bo služba taksijev brez šoferjev omogočila našim izseljencem prijetnejše bivanje v domovini. K njenemu uresničenju nas sili tudi ekonomska računica: koliko deviz izgubimo, ko turisti, ki pridejo k nam, najemajo in plačujejo avtomobile v drugih deželah. — dM —

Naš fotozapisek

Nova Gorica dobiva podobo novega modernega mesta. Naš posnetek kaže Erjavčevo cesto, eno najlepših mestnih ulic. Na desni so med zelenicami zgradili stanovanjske bloke, sredi katerih se dviga novi Park hotel. Foto: Perat

● LOKA PRI ZIDANEM MOSTU

GRADNJA GASIVNEGA DOMA

Gradnja gasivnega doma na Bregu pri Loki je v pripravi. Gasivci iz Brega in Šentjurja so z lastnimi sredstvi nabavili že dva vagona opeke in zbrali kakih 60 kub. metrov lesa. Pred mesecem so zasadili prve lopate. Delo pa jim ovira slabo vreme. V načrtu imajo sicer šele prihodnje leto, tudi gradnjo dvorane za prireditve. Breg je znana izhodiščna točka na Lisco in je poleti v kraju živahen turistični promet.

ZBOR OBČANOV

Na nedavnem zboru občanov v Loki pri Zidanem mostu so obravnavali predvsem gospodarske probleme. Tako so občani zahtevali, naj bi od ukinjene komunalne uprave v Sevnici dobili sredstva, ki so jih občani prispevali za vodovod itd. Ustanovili so krajevni urad za komunalne zadeve, ki bo skrbel za vodovod, pomanjkljivo razsvetljavo in nasploh za elektrifikacijo. S. S.

Akcijo za lepšo podobo krajev podaljšali do 29. novembra

Zaradi neurejenosti nekaterih vasi, kjer so ponekod še ruševine obeh svetovnih vojn, je občinski odbor SZDL Nova Gorica v sodelovanju s krajevnimi odbori SZDL letos spomladi organiziral akcijo »za lepšo podobo naših krajev«. O tem so govorili tudi na javnih tribunah. Razen v Ozeljanu in Dornberku so vaščani pridno pomagali pri delu za lepšo podobo vasi in naselij.

Ponekod so dobro začeli in tudi uspeli. Žal pa je drugod slabo vreme nagajalo, tako da niso do maja, pred začetkom turistične sezone, postorili vsega. Zato so programe dopolnili in razširili ter podaljšali akcijo do 29. novembra letos. Cenijo, da bo vrednost opravljenih del znašala najmanj 20 milijonov dinarjev.

Marsikje so opravili veliko več, kot so prvotno omenjali. V Desklah nas naravnost preseneča novo delavsko naselje s sodobnimi prodajalnami in delavskim kulturnim domom, izpred katerega so odstranili staro kmečko hišo. V Kanalu so letos spomladi uredili zelenice in parke ter taboriščni prostor ob Soči. Pobelili bodo še pročelja stanovanjskih hiš. V Čepovanu so odstranili ruševine iz minule vojne. Na Trnovem ometavajo in pleskajo pročelja hiš. Razen tega bodo na primernem kraju zgradili še 12 gnojišč. Prebivalci iz Grgarja bodo med drugim uredili tudi kulturno dvorano. Vas je že veliko bolj urejena kot lani ob tem času.

V Novi Gorici so hišni sveti in mladinski pionirski hišni sveti že pred dnevom mladosti poskrbeli za lepšo ureditev ulic in prostorov pred hišami. Posadili so cvetice; vsi so pomagali, da so dogradili novi športni stadion. V solkanski četrti mesta so uredili pločnike. Obsežen načrt so pripravili tudi v Šempetru pri Gorici. Podrli bodo več metrov visok zid, ki zakriva pogled na grad in park pred splošno bolnišnico. Očistili in regulirali bodo potok Vrtojbica, ki teče skozi naselje. V Šempasu nameravajo ometati gole stene zadružnega doma. V Prvačini bodo uredili kanalizacijo, napeljali vodovod in zgradili približno 30 gnojišč. V Braniku, ki so ga po vojni obnovili, odstranjujejo zadnje ruševine. V teku so tudi konservatorska in obnovitvena dela Rihemberškega gradu, ki bo postal prijetna izletniška točka.

O Dornberku in njihovi »zavzetosti« pri odpravljanju pomanjkljivosti pa zapišimo le to, da je morala pri sanitarni ureditvi naselja občinska sanitarna inšpekcija pomagati z vrsto uradnih odločb. Taki ukrepi bi bili bržkone potrebni tudi v Ozeljanu in drugod, kjer posamezni vaščani nimajo dovolj razumevanja za ureditev dvorišč in okolja. Marsikje namreč še kvarijo podobo sicer idiličnih naselij gnojišča in potoki, ki se iz njih pretakajo po vaških poteh. -jp

● NOVO MESTO

LETOS BLIZU 170 NOVIH STANOVANJ

Upravni odbor stahovanjskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš obč. Novo mesto bo letos razpolagal z blizu 403 milijoni dinarjev. Razen vračila kratkoročnih posojil bo s temi sredstvi in sredstvi podjetij ter zasebnikov letos zgrajeno v občini 170 novih stanovanj. V štirih mesecih letošnjega leta so izdali 86 gradbenih in 31 načelnih dovoljenj za gradnjo stanovanjskih hiš. (r)

V TRBOVLJAH POPRAVLJAJO CESTO

Cesta med Sušnikom in trboveljsko železniško postajo, polna kotanj, je bila upravičeno kamen spotike vseh, ki so z avtomobili vozili po njej dan za dnem. Letos spomladi pa so jo delavci SGP »Zasavje« pričeli popravljati. Dela bodo veljala 70 milijonov dinarjev. Cesta bo še letos odprta za promet, sicer samo do cementarne, od tu naprej proti postaji pa prihodnje leto, ko bodo podrli upravno poslopje cementarne. Foto: P. Burkeljc

● VELENJE

RIBARNICA ZAPRTA

V Velenju imajo že več kot leto dni lepo urejeno ribarnico z ustreznimi hladilnimi napravami. Je zraven mesarije, vendar zaprta. Ko smo v mesariji povprašali za vzroke, zakaj je ribarnica zaprta, so nam dejali, da je nerentabilna. Lani so prodali največ po tri zabojčke rib na dan, kar pa je za velenjske razmere zelo malo. Tu prebivalci niso vajeni uživati rib. Tako male količine kajpak ne vzdržijo znatne režije. Zato so bili letos prisiljeni ribarnico zapreti. Zategadelj so pač še tisti redki ljubitelji rib v Velenju ob tedenski grižljaj okusnega ribjega mesa. Poskusili so tudi z živimi krapi, pa je bil premajhen promet. Torej ostane Velenje brez rib. — ee

Z neposrednim odkupom nižje cene sadju in zelenjavi

Ljubljana, 7. jun. Trgovinska zbornica za okraj Ljubljana sklicuje te dni posvetovanja s predstavniki trgovinskih podjetij, in to za več občin skupaj in po trgovskih strokah. Predstavniki trgovin z živili iz ljubljanskih občin in občine Medvode so na današnjem sestanku obravnavali težave in pomanjkljivosti te stroke.

Poglavitni vzrok za to, da se trgovina z živili ni specializirala, je po mnenju govornikov na tem posvetovanju v preniznih maržah pri prodaji živil. Marža — pribitek na kupljeno blago — je bila predpisana in nižja, kot so bili dejanski stroški trgovine. Da so lahko krili razliko, so prodajali drugo blago po višjih cenah. Menijo, da bi bilo pravilno, da vsako blago krije svoje prodajne stroške.

Po novih predpisih bodo trgovini predpisali višino marže ljudski odbori. Večja trgovska podjetja imajo poslovalnice na območju več občin, in ker lahko vsaka občina določi drugačen odstotek, bi to povzročilo, da bi imeli v enem podjetju za enako blago različne cene. Predlagali so, naj višino marže določi tisti ljudski odbor, kjer je sedež podjetja, in ta bi veljala za celotno podjetje.

Zanimiva je bila razprava o vzrokih za pretirano visoke cene sadja in zelenjave. Trgovci menijo, da bi bilo sadje cenejše, če bi ga smeli sami neposredno odkupovati od pridelovavcev. Odkupna cena češenj je po kakovosti od 40 do 60 dinarjev za kilogram, maloprodajna cena pa najmanj enkrat višja. Stroški prevoza iz Kopra znesejo 7 dinarjev za kilogram, nekaj gre za razsip in gnitje, vse, kar ostane, pa je dohodek zadruge, ki edina sme odkupovati, in zaslužek podjetja, ki prodaja. Z neposrednim odkupom bi trgovina lahko znižala cene za blizu 15 odstotkov.

Prav malo so kolektivi trgovskih podjetij storili za zniževanje stroškov, racionalnejšo organizacijo, analizo lanskoletnega poslovanja in znižanja cen na raven, kakršna je bila decembra lani. Mc.

HITRO PRIPRAVLJENO KOSILO

POMLADANSKA JUHA; JAJČNI PEČENJAK S SIROM, BERIVKA IN ŠPINAČA V SOLATI

Juha: pripravimo za majhen krožnik pomladanske zelenjave, in sicer, malo kopriv, malo špinače, malo kislice, rmana, regrat in pehtran. Rabimo pa še drobno čebulo, malo peteršilja, dve žlici olja, žlico moke in prepečenec.

Zelenjavo očistimo, operemo, zrežemo in damo v toplo olje, kjer smo prežlatili že čebulo. S čebulo prežimo še zelenjavo. Potem jo zalijemo z malo vode ali juhe in dušimo, da se zmehča. Med tem pripravimo bledo rumeno prežganje iz dveh žlic olja in ene in pol žlice moke. Prežganje zalijemo s hladno vodo. Ko zavre, pretlačimo v prežganje mehko zelenjavo. Juho solimo in potresemo z drobno zrezanim drobnjakom. K juhi damo prepečenec.

Jajčni sirov pečenjak: šest do osem jajc, štiri žlice hladne vode, 20 dkg trdega sira (emenталer), 10 dkg mesnate hamburške slanine, malo soli, kosček presnega masla ali masti za pečenje, žlico drobno zrezanega drobnjaka.

Jajca solimo, prilijemo vodo in močno razmešamo (z barnikson). V razmešana jajca damo na kocke zrezani sir. V razpuščeni maščobi opražimo na kocke zrezano slanino. Na slanino vlijemo pripravljeno jajčno testo. Z narobe obrnjenimi vilicami privzdignemo testo. Ko se strdi in je še sočno, položimo pečenjak na pogret krožnik. Potresemo ga še z drobnjakom. K pečenjaku damo lahko še kruh. Ker je testa za enkratno pečenje nekoliko preveč, spečemo dva pečenjaka. Najlepše sa spečemo v velikem sataštem pekaču. K pečenjaku damo malo rdečih redkvic in solato.

Solata: vzamemo dve deta beriviče in en del mlade špinače. Špinačo zrežemo v široke trake. Previdno operemo ter damo na cedilo. Potem zmešamo žličko majoneze z dvema žlicama kisle smetane, dvema žlicama limoninega soka, žličko drobno zrezanega drobnjaka in malo soli. Polijemo po odtečeni solati, rahlo premešamo in takoj postrežemo.

Ljubljanski živilski trg te dni

Na ljubljanskem živilskem trgu zdaj prodajajo že novi krompir in grah, češnje, jagode itd., vendar je saloga vsega vsaj za štirideset odstotkov manjša kot v istem obdobju lani. Vendar v podjetju »Sadje-zelenjava« pravijo, da bo v desetih dneh vsega dovolj, cene pa se bodo zlasti pri krompirju in grahu občutno zmanjšale. Od južnega sadja primanjkuje pomaranč, kar pa jih je, pa so zelo drage. Limon, banan in dateljev bo vse leto dovolj. Na včerajšnjem živilskem trgu so bile n. pr. takele cene: čebula 100—130, česen 250—450, grah 100—120, krompir 100—120, paradižnik 516—580 (!), radič 250, solata 250—300, zelje 60—134, češnje 70—126, jabolka 110—130, jagode 300—350, limone 280, ribe pa 180—460 din za kilogram. Jajca so prodajali pa 24 in 25 din.

V. V.

● MURSKA SOBOTA

UREJEVANJE GOZDARSTVA

Okrajna gozdarska inšpekcija je bila z zakonom ustanovljena šele 1. januarja letos. Z uveljavitvijo temeljnega zakona o gozdovih pa so začeli pristojnosti s področja gozdarstva prenašati tudi v Pomurju na občinske ljudske odbore. Referat za gozdarstvo OLO je lani posloval še kot upravni organ. Pomagali so referatom za gozdarstvo na občinah in sodelovali pri revizijah lesnih odsekov in kmetijskih zadrug. Sodelovali so tudi pri zbiranju podatkov za lesno industrijo in mobilizirali sredstva za izgradnjo pomembne cestne spojnice Bukovnica—Dobrovnik. K.

Nadaljevanje s 1. strani

Ukrepi za varčevanje

ke Slovenije sme storiti ukrepe, ki so potrebni za varčevanje s proračunskimi sredstvi in znižati sredstva za posamezne namene.

Po predvidevanjih izvršnega sveta bi znižali dotacije samostojnim zavodom največ pa bi utrpeli razni skladi, zlasti sklad za negospodarske investicije. Linearnega znižanja zato niso predvideli, ker je investicije pač moč omejiti, medtem ko šolstvu ne moremo tako okrniti sredstev, da ne bi moglo funkcionirati. Izvršni svet sicer ni dal posebnih navodil, pač pa je obvestil sklade o predvidenem zmanjšanju, da bodo upravni odbori ponovno racionalnejše razporedili sredstva.

Izvršni svet bo ukrepe za ureditev proračunske potrošnje izvedel po načelih, ki bodo vse organe prisilili, da se bodo ukinili režimu varčevanja. Odziv naj bi bil tudi pri okrajnih in občinskih ljudskih odborih, ki naj bi sprejeli odloke o varčevanju, ker so možnosti precejšnje. V različnih občinah namreč z zelo različno mero odgovornosti trošijo proračunska sredstva, saj ugotavljamo, da nekatere občine shajajo s 30 do 50 uslužbenci, medtem ko nekatere, le malo večje občine, zaposlujejo po 150 ali celo 200 uslužbencev.

Predlog zakona o dopolnitvi zakona o proračunu Ljudske republike Slovenije za leto 1962 so po obravnavi na ločenih sejah obeh proračunskih odborov sprejeli.

M. R.

Razstava »Vreme in človek«

Beograd, 7. jun. (Tanjug). V galeriji kulturnega centra v Beogradu so odprli razstavo »Vreme in človek«, ki jo je organiziral Zvezni hidrometeuorološki zavod v sodelovanju s prirodopisno matematično fakulteto, jugoslovanskim aerotransportom in odsekom za radiološko zaščito, ki deluje pri Inštitutu »Borisa Kidriča«. Razstava bo odprta do 13. maja, pozneje jo bodo prenesli v drugo mesta. Je prva taka razstava v naši državi.

Divjanje OAS

nju. Poskus OAS, da bi se »začela pogajati« z osvobodilnim gibanjem, dejansko potrjuje, da se zločinci čedalje bolj zavedajo, da je njihova igra izgubljena. Spričo množičnega odhajanja prisljencev v Francijo, ostaja teroristična organizacija brez širše podpore. AF poroča, da odhaja z alžirskega letališča vsak dan 3000 ljudi, veliko pa jih odhaja z ladjami. Medtem pa se po načrtu vračajo alžirski begunci iz Maroka. Doslej je odpotovalo iz Maroka v Alžirijo 22.300 beguncev.

DELO

ITALIJA IN SEVERNOAFRIŠKE DEŽELE

FANFANI V TUNISU

Burgiba povabljen v Italijo – Nov prispevek k okrepitvi tunizijsko-italijanskih stikov

TUNIS, 7. jun. (Reuter). Predsednik italijanske vlade Amintore Fanfani je danes z letalom prispel na tridnevni uradni obisk v Tunizijo. Ob prihodu na tunizijsko letališče je izjavil, da upa, da bo njegov obisk prispeval k nadaljnjemu zboljšanju prijateljskih odnosov med Italijo in Tunizijo. Premier Fanfani se je danes sestal s predsednikom Burgibo. Jutri se bodo začela pogajanja med delegacijama obeh držav o gospodarskih problemih.

Premier Fanfani je izročil tunizijskemu predsedniku Habibu Burgibi povabilo italijanskega predsednika Antonia Segnija, naj obišče Italijo. Tunizijski predsednik je povabilo sprejel.

V zvezi z obiskom italijanskega premiera v Tuniziji piše današnji krščansko-demokratski in vladni list »Il Popolo«: »Obisk predsednika italijanske vlade Fanfanija v Tuniziji pomeni prvi neposredni stik med najvišjimi državniki obeh dežel. Njegov namen je, prispevati k resničnemu in odgovornemu zbližanju med Italijo in Tunizijo.«

Uradni krogi poudarjajo, da sodi italijanska politika do Tunizije v okvir splošne italijanske politike do novih afriških držav, zlasti severnoafriških. Opozarjajo tudi na to, da sta Italija in Tunizija v lanskem novembru sklenili gospodarski sporazum, ki je precej zboljšal odnose med obema državama.

Kakor naglašajo, bi bila italijanska vlada pripravljena odobriti posebne olajšave italijanskim družbam, ki dobavljajo tunizijskim podjetjem investicijsko opremo. Pričakujejo tudi, da bodo v prihodnje poslali v Tunizijo več italijanskih strokovnjakov in tehnikov, medtem ko bi bilo tunizijskim specialistom omogočeno priti v italijanska industrijska podjetja.

Izboljšati pakiranje proizvodov

Beograd, 7. jun. (Tanjug). V koordinacijskem odboru za embalažo Zvezne industrijske zbornice poudarjajo, da je treba čimprej uveljaviti temeljne predpise o obveznem pakiranju večine proizvodov široke potrošnje.

Treba bi bilo zlasti proučiti pakiranje velikega števila proizvodov, ki jih izvažamo v prekomorske dežele, kjer imajo specifične vremenske pogoje. Po evidenci DOZ imamo vsako leto v prekomorskem prevozu nad milijardo škode. Tudi pri uvozu blaga nastaja škoda v notranjem prometu zaradi različnih načinov pakiranja.

Strokovnjaki predlagajo, naj bi uvedli sodobnejši način pakiranja, tako imenovane paletizacije. Pri tem gre pravzaprav za uporabo lesne podloge, na katero se naloži določena količina blaga takoj po proizvodnji. Podobne so tudi tako imenovane boks-palete, na katere se položе manjši proizvodi. Če bi uporabljali elektrolitsko belo pločevino za izdelovanje pločevinastih škatel za pakiranje živil, bi prihranili letno nad 230.000 dolarjev ali 170 milijonov dinarjev.

Namestnik bolgarskega ministra odpotoval

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Iz Beograda je danes odpotoval v Sofijo namestnik bolgarskega ministra za kmetijstvo Ivan Todorov, ki se je mudil v Jugoslaviji kot gost Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic.

BOJI ZA SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO. Tekme najboljših nogometašev sveta so, bolj ko se bližajo zaključku, vse enakovrednejše in razburljivejše. — Na sliki: Prizor s srečanja Anglija : Argentina (3:1). Prvi zadetek Angležev. Flowers je z enajstmetrovko ukanil argentinskega vratarja Romo. Foto: AP

Rusk bo obiskal Evropo

Washington, 7. jun. (AFP-AP). Predstavnik State Departmenta je danes izjavil, da bo zunanji minister ZDA Rusk 18. junija odpotoval v Evropo, kjer bo obiskal London, Pariz, Rim, Bonn in zahodni Berlin. Odkar je Rusk postal zunanji minister, bo tokrat prvič obiskal zahodni Berlin. Tam pa bo ostal samo štiri ure.

O ZDRUŽEVANJU KMETIJSTVA, ŽIVILSKE INDUSTRIJE IN TRGOVINE

Cilj: zadovoljiti potrošnika

Predsednik Zvezne gospodarske zbornice Risto Bajalski je govoril tudi o usposabljanju organizacij za blagovni promet

NOVI SAD, 7. jun. (Tanjug). Zastopniki kakih 300 poslovnih združenj, zbornic in organizacij za blagovni promet iz vse države so na današnjem posvetovanju v Novem Sadu ugotovili, da imamo ugodne pogoje za hitrejše združevanje kmetijstva, živilske industrije in trgovine.

Vojvodina z delom ožje Srbije, kjer so kmetijstvo, živilska industrija in trgovina zelo razviti, naj bi prva dala pobudo za združevanje v teh važnih panogah družbenih dejavnosti, je poudaril predsednik Zvezne gospodarske zbornice Risto Bajalski. Pripomnil je, da na pristojnem mestu že proučujejo možnost za širšo združitev, vštevši notranjo in zunanjo trgovino, ki bi zaokrožila enoten proces od proizvodnje do prodaje proizvodov. Po njegovem mnenju naj bi bile te akcije in ukrepi usmerjeni na to, da bi trg in potrošniki čimprej čutili ugodne posledice povezovanja in sodelovanja kmetijstva, živilske industrije in blagovnega prometa. Bajalski je rekel, da se je ta proces doslej najhitreje razvijal v Bosni in Hercegovini.

Glavni del svojega govora je Rista Bajalski posvetil potrebi po usposabljanju in modernizaciji organizacij za blagovni promet. Na primeru beograjskega podjetja »Vračar«, je opozoril na pomen uvajanja sodobnih oblik trgovine. Ena sama »supertržnica« tega podjetja nadomestuje zdaj 40 prodajaln klasičnega tipa. Na vsakega uslužbenca doseže za 28 odstotkov večji promet, kakor klasične prodajalne, in uspešno dela z manjšo, nižjo za 10 odstotkov. Zgraditev »supertržnice« na 750 kvadr. metrov je za 40 odstotkov cenejša od zgraditve desetih klasičnih prodajaln na isti skupni površini, je poudaril Bajalski.

Ko je govoril o združevanju in poslovnem sodelovanju, je podpredsednik Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic Jugoslavije Nikola Jakšić poudaril, da smo v kmetijstvu in živilski industriji doslej ustanovili 70 poslovnih združenj. Pri tem je bolj prišlo do izraza teritorialno načelo, manj pa ekonomsko. V posameznih komunah in okrajih se uveljavljajo tudi težnje po administrativni spojitvi podjetij, ne da bi poprej ugotovili gospodarske pogoje in potrebe. Jakšić je poudaril, da mora biti prostovoljnost temeljno načelo združevanja, glavni cilj pa boljše gospodarjenje.

Aleksandar Ranković sprejel italijanskega veleposlanika

Beograd, 7. jun. (Tanjug) Podpredsednik ZIS Aleksandar Ranković je sprejel danes dopoldne veleposlanika Italije v FLRJ Alberta Beria.

Kekić na sejmu lesnih izdelkov

Ljubljana, 7. jun. (Tanjug) Sekretar ZIS za industrijo Danilo Kekić je danes obiskal IV. mednarodni sejem lesa v Ljubljani. V spremstvu sekretarja za industrijo in obrt LR Slovenije ing. Viktorja Kotnika in generalnega direktorja podjetja »Slovenija-les« Antona Petkovška se je Danilo Kekić zanimal za uspehe domače proizvodnje na področju predelave lesa, strojne opreme in reprodukcijskih potrebščin ter za novejše dosežke tujih razstavljavcev.

Naša prva raketa

Izdelan načrt za raketo »Selenit« – Priprave za izstrelitev

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Po vesteh iz Jugoslovanskega astronavtičnega in raketnega društva v Beogradu je načrt za prvo jugoslovansko sondirno raketo »Selenit« v glavnem že izdelan. Zdaj se je začelo posvetovanje zainteresiranih znanstvenih ustanov o koristnem tovoru, ki naj bi ga ponesla raketa, potem pa bi jo začeli izdelovati.

Razen priprav na zgraditev rakete »Selenit« se Jugoslovansko aeronavtično in raketno društvo pripravlja na izstrelitev sondirne rakete »Kapa-6«, japonske konstrukcije. To delo ne bo lahko. Predvsem bo treba izpopolniti specifično opremo za njeno spremljanje med poletom in za ustrezna merjenja raznih meteoroloških pojavov. Težko bo tudi določiti mesto, kjer bi raketo »Kapa-6« brez nevarnosti izstrelili.

Priprave za izstrelitev in proučevanje podatkov iz rakete zahtevajo vsednevno delo na desetine specializiranih strokovnjakov — amaterjev, ki bodo morali delati zunaj svojih bivališč, kar bo terjalo večje finančne izdatke.

Spričo vsega tega se je Jugoslovansko aeronavtično in raketno društvo, ki je bilo nedavno organizirano v samostojno društvo v okviru Ljudske tehnike, obrnilo na pristojne organe s prošnjo, naj posvete astronavtiki več pozornosti in ji priskrbe ustrezna materialna sredstva v mejah možnosti naše skupnosti. Če bi ugodno uredili tudi finančni problem, bi to znatno pripomoglo, da bi postalo društvo središče za zbiranje strokovnjakov, ki se zanimajo za raketno tehniko in astronavtiko in za koordinacijo astronavtične dejavnosti v naši državi.

Znižali cene jedilom in pijači

Kruševac, 7. jun. (Tanjug). V gostinskem podjetju »Župa« v Kruševcu so danes pocenili jedila za 15%, brezalkoholne pijače pa za 10 do 15%. Ker so se znižali režijski stroški in stroški za električno energijo in ker se je povečala skrb za varčevanje, so cene jedi in brezalkoholnih pijač v kruševskih restavracijah zdaj nižje, kakor so bile lani v decembru.

Gostinsko podjetje »Župa« bo od danes dajalo 30% popusta pri jedilih vsem gostom, ki se bodo najmanj 15 dni hranili v njegovih restavracijah. Ljudski odbor kruševske občine je določil danes tudi novo nižjo maržo za trgovinska podjetja.

Ukrepi za varčevanje v Novem Pazarju

Novi Pazar, 7. jun. (Tanjug). V občini Novi Pazar so pospešili uveljavljanje novih predpisov in ukrepov za stabilizacijo gospodarstva. Sklenili so ustaviti graditev poslopja zavarovalnega zavoda in zmanjšati obseg del pri graditvi delavske univerze. Občinski ljudski odbor je znižal v svojem proračunu dohodke za 27, izdatke pa za 37 milijonov.

V gospodarskih organizacijah Novega Pazara so opustili sklade za reprezentanco ali pa so jih omejili na najmanjšo mero. Razveljavili so tudi skoraj vse pogodbe o honararnem delu zunanjih sodelavcev.

Gospodarske odganizacije zdaj analizirajo proizvodne stroške in jih skušajo zmanjšati. V tekstilnem kombinatu »Raška« so jih zmanjšali približno za 180 milijonov, ekonomske enote tega podjetja pa so ugotovile, da je kljub znižanju stroškov mogoče doseči planirani obseg proizvodnje. Tudi na drugih področjih gospodarskega in družbenega življenja so uveljavili ustrezne zboljšave.

KB v Kraljevu za polovico znižala provizijo

Kraljevo, 7. jun. (Tanjug). Komunalna banka v Kraljevu je sklenila, da ne bo uporabljala zakonito dovoljenje najvišje stopnje 2 odst., marveč da se bo provizija za njene storitve gibala od 0.2 do 1.2 odstotka. Tako bi se celotni dohodek Komunalne banke zmanjšal za 54 odst., kar pomeni, da bi dobila banka namesto dosedanjih 160 milijonov na račun provizije kakih 72 miljonov.

Z znižanjem provizije za svoje storitve se banka ne bo znašla v težavnem položaju za normalno poslovanje. Nasprotno, kljub znatnemu zmanjšanju dohodkov bo imela dovolj dohodkov, da bo krila vse svoje stroške.

DREW PEARSON O ARTUKOVIĆU

Na vrhu seznama vojnih zločincev

NEW YORK, 7. jun. (Tanjug). V obširnem članku, ki ga je danes objavil »Washington Post«, piše znani ameriški komentator Drew Pearson, da bi morala Kennedyjeva vlada zdaj, ko je Eichmann plačal za množične umore, proučiti status posameznih Evropejcev, vojnih zločincev, ki so na skrivaj prišli v ZDA.

Na vrhu seznama takšnih oseb — piše Drew Pearson — je Andrija Artuković, ki zdaj živi blizu Long Beacha v Kaliforniji. Jugoslovanska vlada ga je kot ministra za notranje zadeve nacistične države Hrvatske obtožila vojnih zločinov.

Pearson nato pravi, da je bil Andrija Artuković odgovoren za politiko rasnega in verskega čiščenja. Jugoslovanska vlada obtožuje Artukoviča, da je odgovoren za pokol 600.000 Srbov, Židov in ciganov, ki so jih pomorili pred koncem vojne.

Znani ameriški komentator potem razlaga, da je Adolf Eichmann že 1941. leta poslal v Zagreb specialista za židovske zadeve Franza Abromeita, ki naj bi pospešil uničevanje ne samo Židov, temveč tudi pravoslavnega prebivalstva. Ukazi, ki jih je izdal minister Artuković, so bili popolnoma enaki Himmlerjevim.

Večji del članka posveča Pearson številnim odločitvam in ukrepom vojnega zločinca Artukovića in poudarja, da vse odločitve, predpisi in ukazi imajo njegov uradni podpis.

Kljub temu Artuković sedaj mirno živi v sončni Kaliforniji, zaključuje komentator Pearson.

»Stvar OAS izgubljena«

Alžir, 7. junija. (Reuter). Eden vodij OAS v Alžiriji Jacques Saradet je pozval pripadnike OAS, »naj položе orožje«, in hkrati apeliral na začasno alžirsko vlado, da bi amnestirala vse pripadnike OAS.

Saradet je govoril na improviziranj »tiskovni konferenci« in izjavil, »da je stvar OAS izgubljena«.

V NEKAJ VRSTAH

Avstrijski obrambni minister dr. Schleintzer se je v govoru avstrijskim gospodarstvenikom zavzel za večje sodelovanje domače industrije v dolgoročnem programu oborožitve. Dejal je, da je Avstriji bolj potrebna močna in učinkovita obramba, kakor pa deklaracija o nevtralnosti.

Predsednik ciprske republike nadškof Makarios je danes rekel, da so jedrski poskusi v ozračju nadaljnji korak v pripravah na vojno, ki lahko »uničijo človeštvo tudi v primeru, če se izognemo vojni«. Predsednik Makarios je govoril na plenumu Generalne skupščine OZN.

Danes so v Moskvi končali posvetovanje držav članic sveta za medsebojno ekonomsko pomoč. Sporočilo o posvetovanju bo objavljeno, kot se je zvedelo, v soboto, 9. junija.

V Pakistanu bo začela veljati 8. junija nova ustava, izredno stanje pa bo ukinjeno. Istega dne bo v Ravalpindiju zasedal tudi prvi parlament, ki so ga izvolili po novi ustavi.

Vladna delegacija Ugande je danes odpotovala iz Kampale v London. Tam bo 12. junija začela konferenca za končno izdelavo ustave te vzhodnoafriške države.

Na današnji seji konference o načrtu mednarodnega sporazuma o vesolju je bil predložen osnutek Sovjetske zveze. Ameriški predstavnik je izjavil, da so predlogi SZ za ZDA nesprejemljivi.

KENNEDYJEVA TISKOVNA KONFERENCA

Ameriški senat sprejel nov sklep o pomoči »komunističnim državam«

Washington, 7. junija. (AP—Reuter). Predsednik Kennedy je na nocojšnji tiskovni konferenci med drugim pozdravil zadnji amandma, ki je bil predložen v zvezi z včerajšnjo odločitvijo ameriškega senata, da se »ukine ameriška pomoč komunističnim državam«. Ta amandma senatora Mike Mansfielda in E. Dirksena, ki ga je sprejel senat s 56 proti 34 glasovi, predlaga diskrecijsko pravico predsedniku za dobave kmetijskih presežkov na račun pomoči. Kennedy je sklep senata označil za koristnega in dodal, » da so dajale ZDA Jugoslaviji pomoč v hrani, razen tega pa tudi omejeno pomoč za gospodarski razvoj«. Sprejeti amendma o diskrecijski pravici predsednika za dobavo kmetijskih presežkov velja samo za to vrsto pomoči.

Ruanda-Urundi pred OZN

New York, 7. junija. (Tanjug). Nocoj se je začel v New Yorku zadnji del 16. zasedanja Generalne skupščine. Razpravo naj bi posvetili izključno prihodnosti centralno-afriškega ozemlja Ruande-Urundi, ki je pod upravo Belgije. Vendar pa so delegacije 39 držav uradno zahtevale, naj bi Generalna skupščina razpravljala tudi o stanju v Južni Rodeziji, ki je v sestavi federacije Rodezija-Njasa. Velika Britanija, ki ima protektorat, se temu protivi.

Sto pogodb za posebne letalske polete

JAT je sklenil pogodbe z nad sto posebnih poletov v mednarodnem in notranjem zračnem prometu. Pogodbe je sklenil z avstrijskimi, frnacoskimi in italijanskimi potniškimi agencijami, z ljubljanskim »Kompasom« in beograjskim »Putnikom«. V JAT predvidevajo, da bodo letala tega podjetja letos preletela 300.000 km samo v zasebnih poletih.

Kupčije v Novem Sadu

Novi Sad, 7. jun. (Tanjug). Na mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu so že sklenili prve kupčije. Naš največji izvoznik kmetijskih strojev, podjetje »Agrovojvodina« v Novem Sadu, je sklenil prve dogovore o dobavi raznih kmetijskih strojev domačim in tujim kupcem. Pričakovati je, da bo to podjetje doseglo pomemben uspeh zlasti v prodaji silosnih kombajnov, traktorjev in še nekaterih velikih kmetijskih strojev. Novosadsko podjetje Agroprema je sklenilo pogodbe o prodaji kmetijskih strojev v vrednosti nad pol milijarde din. »Agroprema« bo dobavila naprave za umetno namakanje ter za predelavo sladkorne pese in za proizvodnjo sadnih sokov, ki jih izdeluje somborski »Poljoprivrednik«. Večje kupčije bo sklenilo to podjetje tudi za terenska vozila, ki jih je nedavno začela proizvajati tovarna »Utva« v Pančevu.

Tovarni »Lipos« iz Tuzle in »Proleter« iz Leskovca sta sklenili pogodbe o dobavi strojev za obdelavo zemlje tujim kupcem v vrednosti nad 500 milijonov din. Podjetje »Agrosnabditelj« iz Skopja je prodalo nad 60 aparatov za umetni dež v vrednosti nad 200 milijonov, pričakovati pa je, da bo sklenilo pogodbe za dobavo še 40 takšnih aparatov.

Skoraj vso plemensko živino so prodali prek blagovne borze.

Kolesarka pred avtomobil

Ljubljana, 7. jun. — Pred gostilno Kopač na Brezovici je sinoči osebni avtomobil, ki ga je vozil Feliks Obit, podrl kolesarko Rozo Godeša. Kolesarka je pripeljala z dvorišča tik pred avtomobil. Pri padcu se je huje poškodovala.

MOTORIST PADEL

Kranj, 7. junija. — Motorist Ferdinand Pustovrh je sinoči na Ljubljanski cesti v Kranju zavozil na dvignjeni pokrov hidranta. Motorist je padel in si zlomil levo roko.

POPRAVEK

Pri objavi nesreče, ki se je zgodila v torek zvečer na Miklošičevi cesti v Ljubljani, se je zgodila neljuba pomota. Pod motorno kolo je prišel Vladislav Sramelj in ne Milan Serek, kot je bilo objavljeno. Slednji se je na motornem kolesu pejal.

Posvetovanje o strokovnem tisku

Beograd, 7. jun. (Tanjug). Jutri se bo začelo v Beogradu dvodnevno posvetovanje o strokovnem periodičnem tisku v naši državi, ki ga je organizirala Zveza inženirjev in tehnikov Jugoslavije.

Cilj posvetovanja je ugotoviti sedanje stanje in analizirati okoliščine, v katerih delajo založniška podjetja nasploh in v vsaki tehnični stroki posebej. Potrebo po takšni analizi smo čutili že davno zaradi velikega števila revij in večinoma majhne naklade, dostikrat nizke strokovne ravni, neredne izhajanja in velikih dotacij, ki so jih dobivale le posamezne strokovne revije.

Festival jazza na Bledu

Bled, 7. junija. Nocoj ob 20,30 se je v festivalni dvorani na Bledu začel drugi jugoslovanski jazz festival, ki ga je otvoril predsednik Turističnega društva Bled Jože Kapus. Nocoj je nastopilo pet domačih ansamblov in kvintet Alberta Mangelsdorfa iz Zahodne Nemčije. Festival bo trajal štiri dni. Pred pričetkom festivala so odprli razstavo Marija Vilharja pod geslom »Jazz na Bledu«.

Telegrami

JUGOSLOVANSKA LADJA »JANINA« NASEDLA. — DUBLIN. V bližini dublinskega pristanišča je nasedla jugoslovanska ladja »Janina«, ki je plula iz Trsta v Dublin. Po štirih urah napornega dela se je posrečilo, da je lahko odplula.

SPOMENIKI POKOJNEMU LUMUMBI. — LEOPOLDVILLE. Prvemu premieru Konga Patriceu Lumumbi, ki so ga ubili v Katangi januarja 1961. leta, so odkrili spomenika v glavnem mestu vzhodne province Stanleyvillu in Buniji.

FINANČNI POLOŽAJ ARGENTINE JE KRITIČEN. — BUENOS AIRES. Minister za gospodarstvo Alvaro Alsogaray je izjavil na tiskovni konferenci, da je finančni položaj Argentine kritičen. Po mnenju argentinskega ministra so vzroki za slab finančen položaj v prevelikih investicijah za splošni industrijski razvoj.

NKRUMAH SE NE BO UDELEŽIL ZASEDANJA MEDAFRIŠKEGA POLITIČNEGA KOMITEJA. — KAIRO. Vlada ZAR je sprejela uradno obvestilo, da predsednik Gane Nkrumah ne bo mogel priti na zasedanje medafriškega političnega komiteja.

POSVET POVELJNIKOV SEATO PAKTA. — BANGKOK. Poveljniki vojaških sil SEATO pakta, ki so jih pred nedavnim poslali v Tajland, so imeli prvo posvetovanje, posvečeno v glavnem koordinaciji.

SKUPNO AMERIŠKO-CIPRSKO SPOROČILO. — WASHINGTON. Po razgovorih Makariosa s predsednikom Kennedyjem so objavili skupno sporočilo. Predsednik Kennedy je obljubil predsedniku Makariosu, da bodo ZDA pomagale ciprskemu gospodarstvu.

ZADNJE VESTI

JUGOSLAVIJA : KOLUMBIJA 5:0 (2:0)

Četrtfinalistom na svetovnem nogometnem prvenstvu v Čilu sta se pridružili še Jugoslavija in Anglija – Prvi nasprotnik Jugoslovanom v četrtfinalu bo reprezentanca Zahodne Nemčije v Santiagu

Jugoslovanska nogometna reprezentanca se je sinoči z visoko zmago nad Kolumbijo uvrstila v četrtfinale svetovnega nogometnega prvenstva. Po tekmi so naši nogometaši z letalom odpotovali v Santiago, kjer bodo v nedeljo, 10. junija igrali prvo četrtfinalno tekmo z reprezentanco Zahodne Nemčije.

V četrtfinalu bodo še igrali v Arici SZ : Čile, v Vina del Mar Brazilija : Anglija, v Rancagui Madžarska : ČSSR.

VELIKA IGRA NAŠIH

ARICA 7. junija. Na tukajšnjem stadionu so odigrali odločilno tekmo za drugo mesto v prvi predtekmovalni skupini med reprezentancama Jugoslavije in Kolumbije. Tekmo je sodil čilski sodnik Robles, »ranska sodnika pa sta bila Jonni (It) in Čehoslovak Galba. Gledavcev je bilo 5000.

Jugoslovanska reprezentanca je nastopila v postavi Soškić — Durković, Jusufi — Radaković, Marković, Popović — Ankovič, Sekularac, Jerković Galić in Melić.

Kolumbija: Sanchez — Echeverri, Alzate — Gonzales L., Lopez, Serrano — Aceros, Coll, Klinger, Rada, Gonzales II.

Začetek tekme je obetal ostro in živo igro, v kateri je jugoslovanska ekipa že v prvih trenutkih začela nezadržno napadati kolumbijska vrata. Po nekaj razburljivih napadih je leva zveza Galić dosegel v 20. minuti vodstvo. Ta gol je dal Jugoslovanom še več poleta tako da so takoj odvzeli zogo kolumbijskim igravcem, ki so začeli s sredine, in ponovno pritisnili na Sanchezova vrata. Iz taksnega napada je Jerković z mocnim udarcem v 25. minuti povečal vodstvo Jugoslavije na 2:0. Drugi gol je padel potem, ko je Melić prodrl in poslal zogo pred gol, tam pa se je znašel Jerković, preigral tri obrambne igravce in s 7 metrov zadel mrežo.

Zadnjih 20 minut prvega polčasa je poteklo v glavnem v enakopravni igri.

V drugem polčasu so bili Jugoslovani še nadalje v premoči, odlično so kombinirali v polju, napadalna petorka pa je od časa do časa nevarno napadala Sanchezova vrata. Jugoslovanska obramba ni bila mnogo zaposlena. Vsi kolumbijski napadi so se končali v primerni razdalji od jugoslovanskih vrat. Toda bolj ko je šla tekma h kraju, hitrejši in bolj nevarni so bili jugoslovanski napadi. V 61. minuti je Jerković preigral branivca Echeverrija in podal Galiću. Le-ta pa je spretno in z natančnim strelom zabil gol — 3:0.

Kolumbijska reprezentanca je bila povsem razbita, kombinacije jugoslovanskih igravcev pa so navduševale gledavce na stadionu »Carlos Dittborn«. Bilo je že videti, da so se Jugoslovani zadovoljili z doseženim rezultatom in se predali za oko lepi, toda neučinkoviti igri, vendar so v 82. minuti spet nevarno napadli. Strelec četrtega gola je bil Melić. Naše moštvo je spet začelo ogrožati nasprotna vrata. Sedem minut po Melićevem zadetku je prodrl v kazenski prostor Kolumbije še Jerković in z ostrim strelom postavil končni rezultat 5:0 v korist Jugoslavije.

Vse linije jugoslovanskega moštva so skoraj vseh 90 minut delovale kot najbolj dovršen stroj.

Pritisk čeških nogometašev pa ni dolgo trajal. Mehičani so uredili svoje vrste in s kratkimi pasovi čedalje bolj ogrožali češkoslovaška vrata. Levo krilo Diaz je izenačil 1:1 z razdalje 11 metrov v 12. minuti. Že v 30. min. je desno krilo Delaquila zabil drugi gol za mehiško reprezentanco. Tretji gol je dosegel v 80. minuti Hernandez z enajstmetrovko. Tudi češkoslovaški nogometaši so večkrat silovito napadali, toda mehiški vratar Carbajal je s panterskimi skoki obranil svojo mrežo.

Italija : Švica 3:0 (1:0)

SANTIAGO, 7. junija. (AP—AFP). Pred 20.000 gledalci je v zadnji kvalifikacijski tekmi v drugi skupini reprezentanca Italije premagala Švico 3:0 (1:0). Tekmo je sodil Latišev (SZ). Gole so dosegli: Mora v 2. minuti, Bulgarelli v 65. in 67. minuti.

Čeprav je bila tekma obeh nasprotnikov bolj formalna, je italijansko moštvo takoj začelo z ostrimi napadi na švicarska vrata. Tako je Italija že v 2. minuti povedla 1:0. Italijanska enajstorica je s hitrimi napadi in lepimi kombinacijami dočela razbila švicarsko obrambo, tako da so Švicarji prišli prvikrat pred italijanska vrata šele v 11. minuti. Pozneje se je Švicarjem posrečilo urediti svoje vrste in igra je postala enakovredna.

V drugem polčasu je Italija spet prevzela pobudo in v zaporednih prodorih prihajala pred švicarska vrata. Rezultat teh napadov sta dva gola Bulgarellija in čista zmaga Italije.

Mehika : ČSSR 3:1 (2:1)

VINA DEL MAR, 7. junija. (AP—AFP). V srečanju, ki ni moglo več odločati o vstopu v četrtfinale, je Mehika v zelo dobri igri premagala favorita ČSSR. Sodil je Švicar Dienst. Gledalcev je bilo 10.000.

Češkoslovaško moštvo je nastopilo v isti postavi kot proti Španiji in Braziliji, le Jelineka je na levem krilu zamenjal Mašek. Ta igralec je že v 40. sekundi igre s pravo bombo zabil prvi gol — 1:0 za ČSSR. Panika pa je zavladala v angleških vrstah, ko je desno krilo Kostov z glavo poslal žogo za las mimo vrat. To je bila ena izmed slabših tekem na prvenstvu, tako da so gledavci nezadovoljni z nizko ravnijo igre večkrat izzvižgali obe moštvi.

LESTVICA

ARICA

1. SZ	3	2	1	0	8:5	5
2. Jugoslavija	3	2	0	1	8:3	4
3. Urugvaj	3	1	0	2	4:6	2
4. Kolumbija	3	0	1	2	5:11	1

SANTIAGO

1. Nemčija	3	2	1	0	4:1	5
2. Cile	3	2	0	1	5:3	4
3. Italija	3	1	1	1	3:2	3
4. Švica	3	0	0	3	2:8	0

VINA DEL MAR

1. Brazilija	3	2	1	0	4:1	5
2. CSSR	3	1	1	1	2:3	3
3. Mehika	3	1	0	2	3:4	2
4. Spanija	3	1	0	2	2:3	2

RANCAGUA

1. Madžarska	3	2	1	0	8:2	5
2. Anglija	3	1	1	1	4:3	3
3. Argentina	3	1	1	1	2:3	3
4. Bolgarija	3	0	1	2	1:7	1

Anglija : Bolgarija 0:0

RANCAGUA, 7. junija (AP-AFP). Na stadionu v Rancagui sta igrali reprezentanci Anglije in Bolgarije neodločeno 0:0. Tekmo je pred 2000 gledavci sodil Blavier (Belgija).

Obe moštvi sta začeli s previdno igro. Najprej so se znašli Angleži, ki so začeli prodirati pred nasprotnikova vrata, vendar so se njihovi napadi končali v kazenskem prostoru Bolgarije. Igra angleške reprezentance je bila v prvem delu dokaj nespretna, zlasti pred vrati, medtem ko je reprezentanca Bolgarije naredila boljši vtis kot na dosedanjih tekmah.

V začetku drugega polčasa so se maloštevilni gledalci od srca nasmejali. Nenadoma je od nekod pritekel na igrišče pes in sodnik je moral prekiniti igro, da bi psa pregnali z igrišča.

Obe moštvi nista izkoristili po eno stoodstotno priložnost.

WATERPOLO

Jugoslavija : ZSSR 1:1

BEOGRAD, 7. junija. (Tanjug). Waterpolo reprezentanca Jugoslavije je zmagala na turnirju za »trofejo Tašmajdana«.

Naši waterpolisti so zbrali pet točk in zmagali proti Romuniji in NDR, nocoj pa so igrali neodločeno z reprezentanco SZ.

Drugo mesto je pripadlo sovjetskim waterpolistom, tretje vzhodnonemškim, četrto pa romunskim. Italija je med tekmovanjem odstopila, njeni rezultati pa so bili razveljavljeni.

Nemški atleti pod eno zastavo v Beogradu

Beograd, 7. junija. Atletski zvezi Vzhodne in Zahodne Nemčije sta se sporazumeli, da bosta na VII. atletskem prvenstvu Evrope v Beogradu nastopili z enotno ekipo. Sklenili so tudi, da bodo nemški atleti nosili v Beogradu črno-rumeno-rdečo zastavo z olimpijskimi krogi. Namesto himen bodo v primeru zmag nemških atletov igrale fanfare.

»PO HRVATSKI IN SLOVENIJI«

Uradni rezultati

Generalni vrstni red po III. etapi Zagreb—Reka (161 km, na cilj je prispelo 41 tekmovalcev): Skerlj (Rog I). Furlan (St.), Santavec (Br) vsi 9:55:27, Frisch (St.) 9:55:55, Pečnik (Br), Valešić (Pula) oba 9:56:44, Zidan (O) 9:56:54, Levačić (Karlovac) 9:57:05, Sebenik (Rog) 9:58:53, Damm (St.) 9:59:27 . . . 15. Boltežar (Srbija), 17. Razboršek (Br), 21. Cajhen (O), 22. Ukmar (Rog I), 23. Markoja (O).

Ekipe: Štajerska 29:50:49, Branik 30:00:52, Pula 30:08:13, Rog I 30:03:13, Karlovac 30:18:15, Srbija, Odred, Mladost, Primorje, Rog II.

ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA

Crvena zvezda : Lokomotiva 79:81 (37:40)

Napoved za petek: Zmerno oblačno bo in le v Primorju precej sončno vreme. Najnižje nočne temperature bodo med 2 in 7, v Primorju 11, najvišje dnevne okoli 20 stopinj C.